

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД

31 декември 2023 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към финансовия отчет	7

“БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

гр. София 1080, ул. „Иван Вазов” №3
тел./факс: (+3592)9878869
e-mail: bdz_passengers@bdz.bg
www.bdz.bg/

АНАЛИЗ за дейността на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД за 2023 година

ЮНИ 2024 г., София

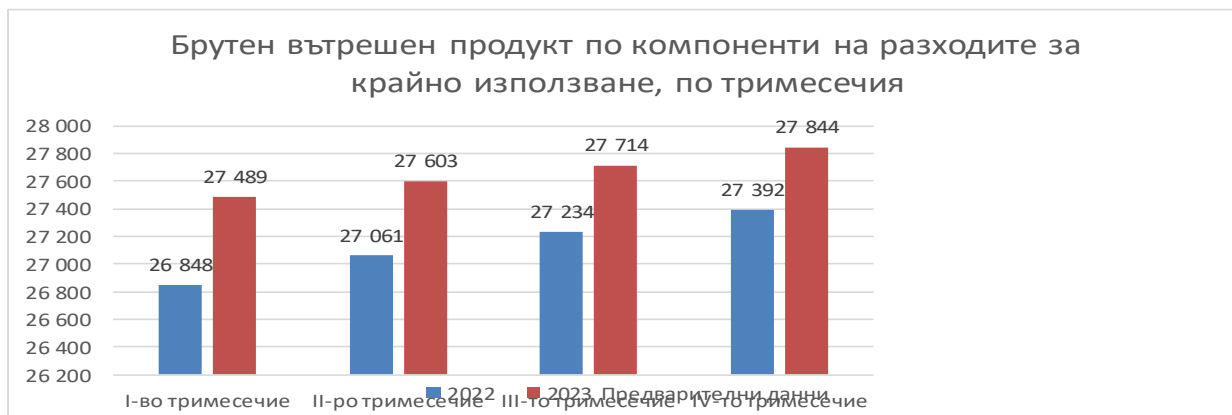
Съдържание

I. Анализ на вътрешните и международни железопътни превози на пътници за 2023 г.....	3
1. Анализ на Макроикономическа среда.....	3
1.1 БВП	3
1.2 Инфлация	3
1.3. Население и демографски процеси	4
1.4 Безработица и пазар на труда.....	4
2. Анализ на производствената дейност за 2023 г.	5
2.1 Изпълнение на основните обемни и икономически показатели	5
2.2 Превоз на пътници във вътрешно и международно съобщение	6
2.2.1. Анализ на превозите по ЗОУ	6
2.2.2. Анализ на превозите по гари на заминаване, километрични пояси и тарифни сегменти.....	6
2.2.4. Анализ на Търговските превози.....	8
2.3 Анализ на качеството на пътническите превози	10
2.3.1 Точност на разписанието на влаковете.....	10
2.3.2 Сигнали от клиенти	10
2.4 Транспортен пазар и конкуренция.....	11
2.5 Анализ на конкуренцията на железопътните пътнически превози.....	12
3. Фактори, влияещи на обема на превозите	14
4. Мерки за подобряване на предлаганата превозна услуга	14
II. Анализ на основните обемни и икономически показатели за 2023 г.....	15
1. Финансови показатели	15
2. Отчет за приходите и разходите за 2023 г.	16
2.1 Приходи.....	17
2.2 Разходи	18
2.3 Финансов резултат	21
3. Баланс	21
4. Обемни показатели	23
5. Изпълнение на Графика за движение на влаковете	24
6. Анализ на дейността „пътнически превози, обект на ЗОУ”	25
6.1.Стандарти за надеждност, капацитет и качество на услугите	25
6.2 Обемно-икономически показатели на пътнически превози, обект на ЗОУ	27
6.3 Отчет за приходите и разходите на пътнически превози, обект на ЗОУ за 2023г.	28
7. Ремонтна дейност.....	33
7.1 Ремонт на пътнически вагони.....	33
7.2 Ремонт на локомотиви.....	34
8. Събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет	35
III. Прогноза за развитието на дружеството	38
1. Показатели на Бизнес план 2024 г.	38
2. Основни ключови показатели.....	39
3. Политика на доходите на персонала.....	40
4. Инвестиционна програма за 2024 г.	41
IV. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност	42
V. Наличие на клонове на предприятието	42
VI. Използвани от предприятието финансови инструменти.....	42

I. Анализ на вътрешните и международни железопътни превози на пътници за 2023 г.

1. Анализ на Макроикономическа среда

1.1 БВП

БВП за 2023 г. се увеличава в реално изражение с 1.8% спрямо 2022 година. За 2023 г. БВП достига номинален стойностен обем от 183 743.4 млн. лева. Брутната добавена стойност възлиза на 161 194.7 млн. лева. Реалният стойностен обем на показателя е с 0.8% по-висок в сравнение с този, достигнат през 2022 година. През 2023 година относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката е 3.5%, което е намаление с 0.9 процентни пункта спрямо 2022 година. Индустриалният сектор създава 28.9% от добавената стойност на икономиката, което е увеличение с 0.3 процентни пункта в сравнение с 2022 година. Секторът на услугите нараства до 67.6% при 67.0% през 2022 година.

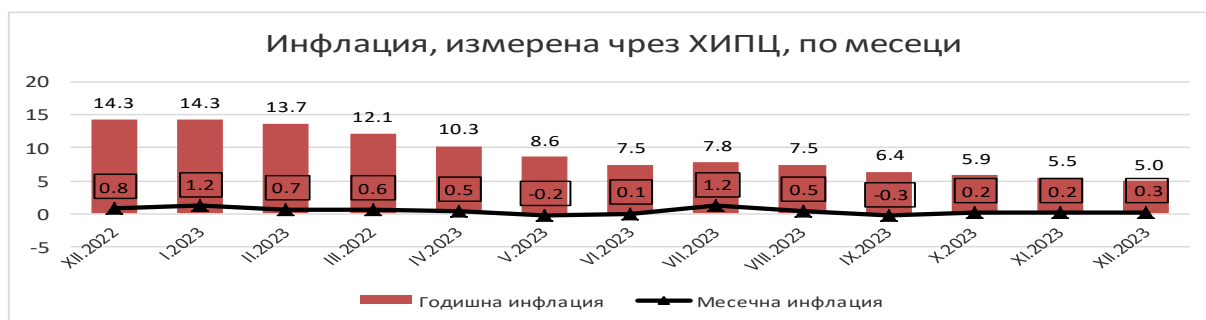
1.2 Инфлация

Според ХИПЦ през декември 2023 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за декември 2023 г. спрямо декември 2022 г. е 5.0%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2023 г. спрямо периода януари - декември 2022 г. е 8.6%.

Според ХИПЦ през декември 2023 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи: • ресторанти и хотели - увеличение с 1.7%; • развлечения и култура - увеличение с 0.8%; • хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.7%; • разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.6%; • алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.4%; • жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%; • здравеопазване - увеличение с 0.1%.

Понижили са се цените на стоките и услугите в следните потребителски групи: • транспорт - намаление с 0.9%; • облекло и обувки - намаление с 0.5%; • съобщения - намаление с 0.3%; • жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома - намаление с 0.1%.

Без промяна остават цените в група „Образование“.

1.3. Население и демографски процеси

Факторите, които определят основните тенденции в развитието на населението за страната, са естественото му движение (раждания и умираания) и външната миграция, а в териториален аспект - вътрешната миграция на населението и административно-териториалните промени.

Продължават да се задълбочават негативните тенденции в изменението на възрастовата структура на населението. Налице е продължаващ процес на демографско остаряване, който се изразява в увеличаване на абсолютния брой и относителния дял на населението на възраст 65 и повече навършени години.

Естественият прираст за периода 2011 - 2021 г. е в размер на минус 448 хил. души, или 53.0% от общото намаление за периода. Останалите 47% се дължат на отрицателното салдо на външната миграция през периода.

Според последното преброяване през 2021 г. населението на страната е 6 520 314 души. Преброени са 2 813 847 домакинства, или средно в едно домакинство живеят по 2.3 лица.

Намаление на населението се наблюдава при последните четири преброявания, като най-голямо е при преброяването през 2021 г. - с 844 хил. души, или с 11.5% спрямо 2011 година.

Население по възрастови групи

Разпределението на населението по възрастови групи показва задълбочаване на процеса на застаряване. Делът на лицата на възраст 65 и повече навършени години се увеличава с 5.4 процентни пункта спрямо 2011 г. и с 9.6 процентни пункта спрямо 1992 година. Намаляват броят и относителният дял на децата и лицата в активна възраст.

Демографският профил на пътниците, ползващи пътническата железопътната услуга, пресъздава демографската ситуация в страната, която е в посока увеличаване на населението в пенсионна възраст.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2022 г. в градовете живеят 4.7467 млн души, или 73.6%, а в селата – 1.701 млн души, или 26.4% от населението на страната. Към края на 2022 г. населените места в България са 5 256, от които 257 са градове и 4 999 села.

1.4 Безработица и пазар на труда

Според резултатите, получени от Наблюдението на работната сила, през 2023 година:

- Коефициентът на безработица е 4.3% (4.4% за мъжете и 4.2% за жените), като в сравнение с 2022 г. нараства с 0.2 процентни пункта.
- Безработните лица са 132.4 хил., от които 54.1% са мъже и 60.7 хил. (45.9%) - жени.
- От всички безработни лица 14.4% са с висше образование, 53.8% - със средно, и 31.8% - с основно или по-ниско образование.

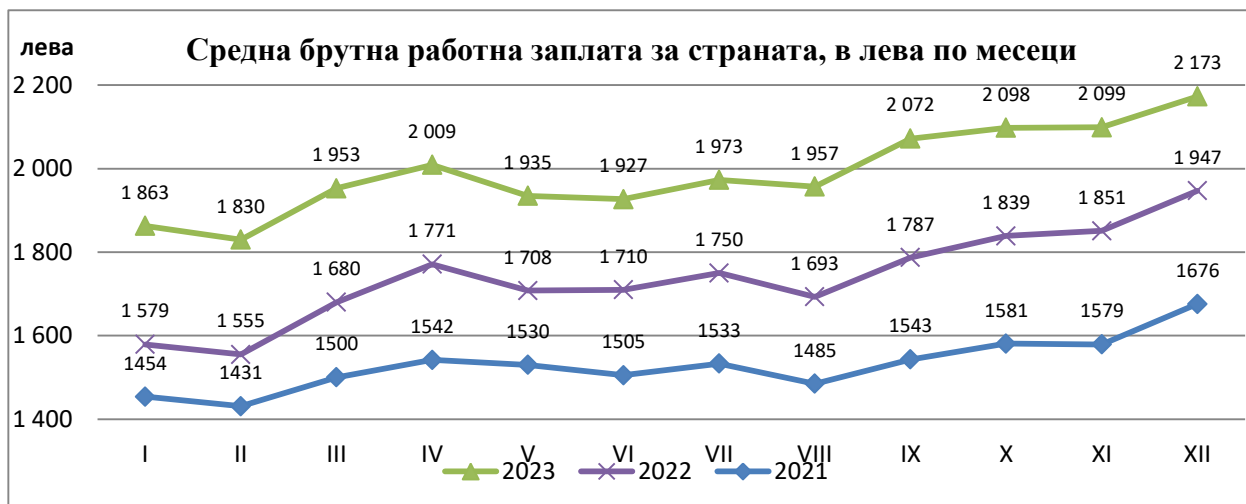
Средна работна заплата

Средната брутна месечна работна заплата за октомври 2023 г. е 2 098 лв., за ноември - 2 099 лв., за декември - 2 173 лева. Спрямо четвъртото тримесечие на 2022 г. средната месечна работна заплата нараства

с 13.0%, като най-голямо е увеличението в икономическите дейности: „Строителство“ - с 21.3%, „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 19.9%, и „Транспорт, складиране и пощи“ - със 17.2%.

Икономическите дейности с най-високо средномесечно трудово възнаграждение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение за периода са: • „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - 4 852 лева; • „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ - 3 278 лева; • „Финансови и застрахователни дейности“ - 3 086 лева. Най-нископлатени са били наетите лица в икономическите дейности: • „Хотелиерство и ресторантьорство“ - 1 304 лева; • „Други дейности“ - 1 307 лева; • „Селско, горско и рибно стопанство“ - 1 460 лева.

Спрямо същия период на предходната година средната месечна работна заплата през четвъртото тримесечие на 2023 г. в общественния сектор нараства с 14%, а в частния - с 12.7%.

2. Анализ на производствената дейност за 2023 г.

2.1 Изпълнение на основните обемни и икономически показатели

Превоз на пътници

Отчет за дванадесетте месеца на 2022 г. – 23 074.43 хил. пътници

План за дванадесетте месеца на 2023 г. – 22 400,00 хил. пътници

Отчет за дванадесетте месеца на 2023 г. – 21 821.49 хил. пътници

През 2023 г. са превозени 1 252.94 хил. пътници по-малко в сравнение 2022 г. или намаление от 5.43%. Изпълнението спрямо плана е 97%.

Пътниккилометрова работа

Отчет за дванадесетте месеца на 2022 г. – 1 603.20 млн. пътниккилометри

План за дванадесетте месеца на 2023 г. – 1 527.72 млн. пътниккилометри

Отчет за дванадесетте месеца на 2023 г. – 1 595.49 млн. пътниккилометри

За периода януари–декември 2023 г. са реализирани 7.71 млн. пътниккилометри по-малко в сравнение със същия период 2022 г. или намаление от 0.48%. Спрямо плана изпълнението е 104%.

Приходи нето от продажба

Отчет за дванадесетте месеца на 2022 г. – 61.319 млн. лева

План за дванадесетте месеца на 2023 г. – 74.772 млн. лева

Отчет за дванадесетте месеца на 2023 г. – 62.683 млн. лева

Приходите нето за периода януари–декември 2023 г. са с 1.364 млн. лева повече в сравнение със същия период 2022 г. или увеличение от 2.22%. Спрямо плана изпълнението е 84%

Общо	Отчет 2022	План 2023	Отчет 2023	% изменение отчет/план 2023	% изменение 2023/2022
Превозени пътници(хил.)	23 074,43	22 400,00	21 821,49	97%	95%
Пътниккилометри (млн)	1 603,20	1 527,72	1 595,49	104%	100%
Средно превозно р-ние	69,48	68,20	73,12	107%	105%
Приходи нето (хил. лв)	61 318,86	74 772,00	62 683,09	84%	102%

2.2 Превоз на пътници във вътрешно и международно съобщение

Основната дейност на „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД е свързана с изпълнение на договора за извършване на обществени превозни услуги (ЗОУ).

Извън договора са търговските превози, които включват международни, специални и атракционни пътувания. Тези превози заемат незначителен дял – около 7% от превозените пътници и почти 10% от реализираните приходи през 2023 г. В търговския сегмент през 2022 година са включени и превозите на украински граждани, извършвани с железопътен транспорт и компенсирани от държавата.

2.2.1. Анализ на превозите по ЗОУ

Превози по ЗОУ	Отчет 2022	План 2023	Отчет 2023	% изменение отчет/план 2023	% изменение 2023/2022
Превозени пътници (хил.)	21 388,65	20 900,00	19 741,30	94%	92%
Пътниккилометри (млн)	1 558,19	1 487,23	1 554,77	105%	100%
Средно превозно р-ние	72,85	71,16	78,76	111%	108%
Приходи нето (хил.лв)	55 923,75	70 729,86	58 760,67	83%	105%

През 2023 г. отбелязваме увеличаване на приходите от продажби. В сравнение с предходната година 2022 г. отчитаме:

- Увеличение на приходите от компенсации за тарифни намаления с 313 хил. лева;
- Увеличение на приходите от продажба на резервации за спални и купет вагони с 30 хил. лева;
- Увеличение на приходите от продажба на билети и карти във вътрешно съобщение с 2 429 хил. лева;
- Увеличение на приходите от търговска дейност с 768 хил. лв., но тъй като през 2022 г. към този сегмент бяха отнесени компенсации за превоз на украински граждани във вътрешно и международно съобщение в размер на 2 136 хил. лв., то за 2023 г. отчитаме спад от 1 368 хил. лева
- Увеличение на приходите от служебни карти обр. 922 ЖЛ на ДП НК”ЖИ” с 86 хил. лева.
- Намаление на приходите от служебни карти обр. 922 ЖЛ на свързани лица с 21 хил. лева;

2.2.2. Анализ на превозите по гари на заминаване, километрични пояси и тарифни сегменти

Заминали пътници от 30-те най-големи гари за периода януари-декември 2023 г. показва спад на пътниците с над 7%, който се дължи на намаление на пътниците с абонаментни карти. До отлив на пътници водят прекъсванията на движението и отклоняването на влакове по алтернативни маршрути поради дългосрочните ремонти на железопътната инфраструктура.

ГАРА	ЗАМИНАЛИ ПЪТНИЦИ 2022			ЗАМИНАЛИ ПЪТНИЦИ 2023			% ИЗМЕНЕНИЕ 2023/2022		
	АБ. КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО	АБ. КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО	АБ.КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО
СОФИЯ	690 269	1 512 118	2 202 387	423 263	1 557 950	1 981 213	61%	103%	90%
ПЛОВДИВ	671 860	906 073	1 577 933	356 807	866 601	1 223 408	53%	96%	78%
РУСЕ	7 031	482 098	489 129	3 908	589 585	593 493	56%	122%	121%
ВИДИН	964	443 913	444 877	591	555 198	555 789	61%	125%	125%
ВАРНА	97 205	444 653	541 858	57 412	473 264	530 676	59%	106%	98%
ПЕРНИК	218 614	188 970	407 584	154 479	201 918	356 397	71%	107%	87%
ПЛАВЕН	47 452	266 873	314 325	29 042	279 208	308 250	61%	105%	98%
Г.ОРЯХОВИЦА	16 501	275 605	292 106	9 162	290 381	299 543	56%	105%	103%
БУРГАС	18 566	273 242	291 808	12 624	275 671	288 295	68%	101%	99%
СВОГЕ	301 429	116 252	417 681	162 822	112 306	275 128	54%	97%	66%

ГАРА	ЗАМИНАЛИ ПЪТНИЦИ 2022			ЗАМИНАЛИ ПЪТНИЦИ 2023			% ИЗМЕНЕНИЕ 2023/2022		
	АБ. КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО	АБ. КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО	АБ.КАРТИ	БИЛЕТИ	ОБЩО
МЕЗДРА	37 679	234 776	272 455	26 616	245 219	271 835	71%	104%	100%
АСЕНОВГРАД	219 455	160 669	380 124	105 930	143 822	249 752	48%	90%	66%
СТАРА ЗАГОРА	11 559	191 272	202 831	8 982	218 700	227 682	78%	114%	112%
ВРАЦА	49 699	168 226	217 925	40 118	180 086	220 204	81%	107%	101%
ПАЗАРДЖИК	39 777	160 809	200 586	28 577	163 107	191 684	72%	101%	96%
СТАМБОЛИЙСКИ	193 134	82 292	275 426	101 842	85 926	187 768	53%	104%	68%
КРУМОВО	108 970	156 771	265 741	58 155	103 121	161 276	53%	66%	61%
СЕПТЕМВРИ	25 028	134 051	159 079	14 008	137 848	151 856	56%	103%	95%
ДИМИТРОВГРАД	23 880	124 056	147 936	18 180	127 535	145 715	76%	103%	98%
ШУМЕН	13 636	129 135	142 771	9 752	134 553	144 305	72%	104%	101%
ФИЛИПОВО	2 401	43 532	45 933	5 587	116 106	121 693	233%	267%	265%
ЛЕВСКИ	26 515	106 375	132 890	11 791	107 605	119 396	44%	101%	90%
РАДОМИР	27 550	89 705	117 255	23 851	94 498	118 349	87%	105%	101%
СОФИЯ - СЕВЕР	22 616	99 007	121 623	10 427	105 227	115 654	46%	106%	95%
ЧЕРВЕН БРЯГ	12 955	102 884	115 839	6 952	105 295	112 247	54%	102%	97%
КАРЛОВО	4 086	103 626	107 712	4 354	105 913	110 267	107%	102%	102%
ЯМБОЛ	1 129	85 408	86 537	1 058	98 454	99 512	94%	115%	115%
БЛАГОЕВГРАД	4 095	92 265	96 360	2 574	92 843	95 417	63%	101%	99%

Източник на информация: Отдел КСПДА

Методиката за статистическата отчетност претърпя промени с въвеждането на новата система за онлайн билетоиздаване и резервация, която бе въведена поетапно в железопътните гари и бюра от края на 2017 г.

Анализът по пропътувано разстояние по километрични пояси показва запазване на пътничкопотока при най-разпространените пътувания - до 100 км и покачване на броя превозени пътници при увеличаване на дистанцията на пътуване спрямо 2022 г. През 2022 г. е двойно по-голям броят на пътниците с абонаментни карти. Превозените пътници с билети бележат ръст от малко над 7%.

Километричен пояс	Бр. превозени пътници		Бр. превозени пътници		Разлика,		Относителен дял на превозените пътници с аб. карти	
	I-XII 2022		I-XII 2023		2023/2022 %		2022	2023
	с аб. карти	с аб. карти и билети	с аб. карти	с аб. карти и билети	с аб. карти	с аб. карти и билети		
0-50	4 294 468	11 280 156	2 539 336	9 905 710	59%	88%	93%	92%
50-100	321 220	2 203 358	202 218	2 157 723	63%	98%	7%	7%
101-200	25 256	1 847 106	17 324	1 967 981	69%	107%	1%	1%
201-500	100	1 318 267	350	1 383 507	350%	105%	0,002%	0,013%
над 500	----	180 572	200	200 527	----	111%	----	0,007%

Източник на информация: Отдел КСПДА

При пътуванията по тарифни сегменти за дванадесетте месеца на 2023 г. не е регистриран ръст при пътуванията на групите пътници, но при всички категории пътници се отчита увеличение на средното превозно разстояние, като най-голямо увеличение е отчетено при компенсируемите пътувания и най-вече при пътуванията на ученици и студенти, както и на възрастни граждани.

Година	2022			2023			Разлика 2023/2022 %		
	Пътници, хиля	ПКМ, млн	Ср. р-ние, км	Пътници, хиля	ПКМ, млн	Ср. р-ние, км	Пътници, хиля	ПКМ, млн	Ср. р-ние, км
Редовна тарифа	8 216	497	60,5	7 919	496	62,7	96%	100%	104%
Тарифни оферти на БДЖ	4 082	375	91,9	3 770	370	98,2	92%	99%	107%
Пътувания с компенсации	4 532	333	73,5	3 926	342	87,0	87%	103%	118%
в т.ч. възрастни граждани	2 421	167	69,0	2 195	170	77,6	91%	102%	113%
учащи и студенти	2005	146	72,8	1 635	151	92,6	82%	104%	127%
други	107	21	196,3	96	20	206,2	90%	94%	105%

Източник на информация: Отдел КСПДА

2.2.3. Превози с железопътни и абонаментни карти

Превози с железопътни карти

Продажбите на железопътни карти за дванадесетте месеца на 2023 г. показват намаление при всички видове карти, с изключение на карта Класик и карта ТПА, като общото намаление е от 9.06%.

Превози с абонаментни карти

Общият брой издадени абонаментни карти за 2023 г. се е намалял с почти 2%. Докато издадените едномесечни карти остават на нивото на предходната година, спад е регистриран при петдневните карти. Ръст е отчетен при картите за три месеца поради преориентиране на клиентите към по-изгодните дългосрочни карти.

Период	ЖЕЛЕЗОПЪТНИ КАРТИ								АБОНАМЕНТНИ КАРТИ			
	Учащ/ Студент	Възрастен	Дете	Семейство	ТПА	Младеж	Класик	Общо	за 1м.	за 3 м.	5 дни	Общо
2022	52 779	28 259	3 267	2 590	5 256	1 183	11 721	105 055	34 924	3 778	13 673	52 375
2023	47 743	23 340	3 222	2 331	5 425	1 187	12 287	95 535	34 767	4 715	11 890	51 372
Разлика	-5 036	-4 919	-45	-259	169	4	566	-9 520	-157	937	-1 783	-1 003
%	90,46%	82,59%	98,62%	90,00%	103,22%	100,34%	104,83%	90,94%	99,55%	124,80%	86,96%	98,08%

2.2.4. Анализ на Търговските превози

При търговските превози за 2023 г. е отчетен спад от 1472.69 хил. лв., като тук за предходната 2022 г. са включени 2 135,95 хил. лв. за компенсации за превоза на украински граждани, бежанци от започналите през февруари 2022 г. военни действия на територията на Украйна. От началото на 2021 г. е договорен превоз на служебни пратки и кореспонденция на ДП „НКЖИ“ с влаковете на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, за който инфраструктурният оператор заплаща цена по договор.

Търговски превози	Отчет 2022	План 2023	Отчет 2023	% изменение отчет/план 2023	% изменение 2023/2022
Превозени пътници (хил.)	1 685,78	1 500,00	2 080,20	139%	123%
Пътниккилометри (млн)	45,01	40,49	40,72	101%	90%
Приходи нето (хил.лв.)	5 395,11	4 042,14	3 922,42	97%	73%
Международни превози					
Превозени пътници (хил.)	1 632,81	1 491,00	2 066,15	139%	127%
Пътниккилометри (млн)	30,46	38,30	37,53	98%	123%
Приходи нето (хил.лв.)	2 571,00	2 100,00	3 146,23	150%	122%
Международни превози - Оптима					
Превозени пътници (хил.)	6,98	5,00	7,33	147%	105%
Пътниккилометри (млн.)	2,62	1,88	2,75	147%	105%
Приходи нето (хил.лв.)	431,97	694,00	491,39	71%	114%
Атракционни превози					
Превозени пътници (хил.)	4,92	4,00	6,72	168%	137%
Пътниккилометри (млн)	0,18	0,31	0,44	140%	242%
Приходи нето (хил.лв.)	194,14	1 183,63	208,73	18%	108%

Търговски превози	Отчет 2022	План 2023	Отчет 2023	% изменение отчет/план 2023	% изменение 2023/2022
Превози на Украински граждани					
Превозени пътници (хил.)	41,08	----	----	----	----
Пътниккилометри (млн)	11,75	----	----	----	----
Приходи нето (хил.лв)	2 135,95	----	----	----	----
Превоз на багаж, гардероб					
Приходи нето (хил.лв.)	33,54	36,00	47,56	132%	142%
Превоз на пратки на НК ЖИ					
Приходи нето (хил.лв.)	28,51	28,51	28,51	100%	100%

Международни превози

През 2023 г., както и в предходната 2022 г., в международно съобщение се запази движението на двата чифта влакове между България и Румъния, а именно: Крайова – Видин - Крайова и Букурещ - София - Букурещ, със смяна на влака в Русе. От 25 април 2022 г., бе възстановено движението на международния влак между България и Турция (Халкали).

С 575.23 хил. лева се увеличават приходите от международни превози поради завръщане на международните пътници след Ковид пандемията, както и поради възстановеното движение на международния влак между България и Турция, който се радва на интерес от страна клиентите на железопътния транспорт.

Наблюдава се повишен интерес към международните пътувания не само на българска територия, а и в цяла Европа, като за това свидетелстват повишените приходи от международни оферти, предлагащи пътувания с европейските железници. През настоящата година през територията на България преминаха и два международни влака на „Ориент Експрес“, както и два международни влака на унгарския превозвач MAV Rail Tours.

През 2023 г. международни превози по договор с Оптима Турс отбелязват повишение на превозените пътници и реализираните приходи. В сравнение с предходната година, през 2023 г. приходите от специални международни влакове Оптима са с 59.42 хил. лева повече.

Атракционни превози

„БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД организира специални пътувания за своите клиенти, по заявка на туроператори и компании, организиращи различни събития, а също така и предоставя ретро подвижен състав за снимки и филмови продукции. Към момента дружеството разполага с вагоните от състава на „Корона“, вагон-салон от състава на „Витоша“, теснопътните реставрирани вагони, парните локомотиви 01.23; 03.12; 16.27; 26.26; както и дизелова мотриса 19.001. През 2023 г. се състояха няколко атракционни пътувания, в т.ч. ретро пътуване с парни влакове, корпоративни събития във влак, отпразнуване на сватбено тържество, моминско парти, специални превози за събития на велосипедисти, както и заснемане на видеоклипове и филми по време на движение и стационарно (без движение).

През 2023 г. са реализирани 86 хил. лв. от атракционни пътувания с продажба на билети за честване на празниците:

- Ден на детето 1 юни по маршрути:
 - София – Перник – София,
 - София – Копривщица – София,
 - Септември – Велинград – Септември,
- Ден на независимостта на България 22 септември по маршрути:
 - София – Баня – София,
 - Г. Оряховица – Трявна – Г. Оряховица със съдействието на община В. Търново,
 - София – Мездра – София по програма на Обединени Балкани.
- Коледни празници:
 - София – Баня – София,
 - София – Перник – София.

Приходите нето от атракционни превози за 2023 г. са 208,725 хил. лева или с 15 хил. лева повече спрямо реализираните приходи за 2022 г. При този сегмент прогнозирането на обемните и икономически показатели е трудно поради непостоянния характер на този тип превози.

2.3 Анализ на качеството на пътническите превози

2.3.1 Точност на разписанието на влаковете

През 2023 г. се отчита влошаване при изгъланението на графика за движение на влаковете в сравнение с предходната 2022 г. по отношение на точност на транспортната услуга.

Спазването на разписанието на влаковете и предлагането на услуга без отмяна на влакове са едни от основните фактори за увеличаване пътуванията с железопътен транспорт.

	2022 г.			2023 г.		
	Бързи влакове	Крайградски и пътнически влакове	Общо	Бързи влакове	Крайградски и пътнически влакове	Общо
1. Закъснели влакове с над 60 минути от начална гара						
- брой влакове по ГДВ	29 713	170 248	199 961	29 947	169 878	199 825
- брой закъснели влакове	85	357	442	113	497	610
- % на закъснелите от общия брой	0,29%	0,21%	0,22%	0,38%	0,29%	0,31%
Причини за закъсненията (%)						
- от страна на ДП „НКЖИ“ (железен път; ел. инсталации; контактна мрежа;)	23,53%	28,57%	27,60%	16,81%	19,11%	18,69%
- от страна на БДЖ (локомотиви; вагони, връзка; пътници)	48,24%	48,18%	48,19%	28,32%	36,42%	34,92%
- по външни причини (прегазен човек; свалчане на скална маса; ПТП на прелези, влошена зимна обстановка)	28,24%	23,25%	24,21%	54,87%	44,47%	46,39%
2. Закъснели влакове с над 5 минути в крайна гара						
- брой влакове по ГДВ	29 713	170 248	199 961	29 947	169 878	199 825
- брой закъснели влакове	4 626	11 340	15 966	5 408	12 640	18 048
- % на закъснелите от общия брой	15,57%	6,66%	7,98%	18,06%	7,44%	9,03%
Причини за закъсненията (%)						
- от страна на ДП „НКЖИ“ (железен път; ел. инсталации; контактна мрежа, намалени скорости от ремонтните дейности по железния път)	44,90%	40,98%	42,11%	45,19%	36,16%	38,87%
- от страна на БДЖ (локомотиви; вагони, по връзка)	38,09%	41,63%	40,61%	25,31%	30,52%	28,96%
- външни причини (прегазен човек; ПТП на прелези, влошена зимна обстановка)	17,01%	17,39%	17,28%	29,49%	33,31%	32,17%

Източник на информация: отдел „Планиране и анализ на Договора по ЗОУ“

2.3.2 Сигнали от клиенти

От клиентите, ползващи железопътен транспорт, ежедневно постъпват жалби и сигнали. Насочени са предимно към състоянието на подвижния състав, неспазване на разписанието на влаковете, оплаквания относно поведение на обслужващия персонал преди и по време на път.

През цялата 2022 година са приключени общо 3211 броя жалби, сигнали, предложения, запитвания за предоставяне на предварителна информация и благодарности, а за 2023 г техният брой е 3317.

При обработка, постъпилите сигнали се разпределят по категории, предвид тяхната степен на важност за качеството на предлаганата транспортна услуга. Разпределението на приключените жалби за разглеждания период на 2023 г. по категории, сравнено със същия период на предходната година според техният брой, е представено в следващата таблица.

Сравнителна таблица на обработени жалби и сигнали от клиенти за 2023 година, спрямо същия период на 2022 година, групирани по категории:

Вид	Категория	2022		2023		2023/2022	
		Брой	дял (%)	Брой	дял (%)	разлика (брой)	разлика (%)
Жалба, оплакване, сигнал	Общо, в т.ч. по причина на	2018	63%	1979	63%	-39	-2%
	График за движение на влаковете	559	17%	607	19%	48	9%
	Обслужване на клиенти	484	15%	424	13%	-60	-12%
	Условия във влака	397	12%	415	13%	18	5%
	Превозни документи и тарифни условия	228	7%	187	6%	-41	-18%
	Забравен багаж	152	5%	84	3%	-68	-45%
	Информация	77	2%	96	3%	19	25%
Други	121	4%	166	5%	45	37%	
Предоставяне на предварителна информация		588	18%	810	26%	222	38%
Предложения		528	16%	319	10%	-209	-40%
Благодарности		77	2%	34	1%	-43	-56%
Общо сигнали, запитвания, предложения, благодарности		3211	100%	3317	100%	-69	-2%

Източник на информация: отдел „Връзка с клиенти“

➤ **График за движение на влаковете** – 607 броя, представляващи 19% от общия брой. Най-голям е броят на жалбите, свързани с изпълнение на ГДВ, като същият през втората половина на 2023 г се е увеличил с 80% спрямо същия период на предходната година. Основна причина за сигналите са закъснения на влакове, в някои случаи довели до неосъществяване на връзка за извършване на планираното пътуване (541 сигнала за закъснял/отменен влак или неосъществена връзка за разглеждания период на 2023 г). Драматично увеличение в тази категория има при жалбите, свързани с промяна на ПКВ, което е довело до липса на конкретни запазени места или недостатъчен брой такива (66 жалби). При влизане в сила на нов ГДВ се увеличават жалбите, свързани с неудобно разписание, особено за влакове в крайградски райони, използвани за придвижване от и към работно място/учебно заведение (72 броя). При възможност желанията на клиентите се удовлетворяват;

➤ **Обслужване на клиенти** – 424 жалби, представляващи 13 % от общия брой. Дори и в някои случаи тези жалби да се окажат неоснователни, големият им брой е показателен за обслужването като цяло. Сигналите обикновено са по повод грубо и недопустимо отношение от страна на наши служители.

➤ **Условия във влака** – обработени 415 сигнала за 2023, представляващи 13% от общия брой, като 218 броя са свързани с температурата във влаковете – отопление/охлаждане, 118 – с хигиената, 45 сигнала за пренаселени влакове.

➤ **Превозни документи и тарифни условия** – 187 сигнала, представляващи 6 % от общия брой, свързани с условията за закупуване на превозни документи, цени, голяма част от тях за проблеми при закупуване/рекламиране на закупени билети онлайн.

➤ **Съдействие за намиране на забравен багаж** – 84 сигнала, представляващи 3% от общия брой сигнали. Важно е да се отбележи, че организацията по издирване на багаж е затруднена, поради липса на служебна ангажираност за извършване на тази дейност. Голяма част от забравените вещи се намират и връщат на притежателите им, но това се случва благодарение на добрата воля и съдействие от гарови служители или от тези, обслужващи влаковете.

➤ **Предоставяне на информация** – 96 сигнала, представляващи 3 % от общия брой, свързани с не/предоставяне на информация в гари/спирки или проблеми с разписание на влаковете в официалния сайт.

Броят и темите на постъпилите сигнали са показателни за качеството на предлаганата услуга, която твърдим, че се стремим да подобрим. За да бъдем конкурентноспособни на транспортния пазар, е важно всички имащи пряко и непряко отношение към обслужване на клиентите, да положим усилие за намаляване поводите за подаване на сигнали.

2.4 Транспортен пазар и конкуренция

Според официалната статистика на НСИ за 2023 г., пазарният дял на железопътния транспорт е 6.1% за превозените пътници и 18.7% за реализираните пътничкилометри от сухопътния транспорт. В сравнение с 2022 г. наблюдаваме занижение на пазарния дял на железопътния транспорт с 0.5 пр.п. за броя превозени пътници и за реализираните пътничкилометри. За разлика от превозите с автотранспорт, при които има ръст, при железопътния транспорт се отбелязва намаление на обемните показатели -5,4% за превозените пътници и -0.5% за реализирани пътничкилометри от тях. Автомобилните превози отчитат 2.4% покачване при превозените пътници и 3.2% при реализираните пътничкилометри, като повишението се дължи на ръст при извършените вътрешни превози, докато международните автобусни превози са намалели спрямо предходния период.

**Национален транспортен пазар
Сухопътен транспорт през 2022
Реализирани пътнички километър**

**Национален транспортен пазар
Сухопътен транспорт през 2023
Реализирани пътнички километър**

2.5 Анализ на конкуренцията на железопътните пътнически превози

➤ **Вътрешни превози**

Крайградски автобусни превози

Крайградските зони са обособени около градовете София, Пловдив и Варна. Крайградски автобусни превози се обслужват от микробуси с голяма подвижност, което им позволява да поддържат малък интервал от време между отделните курсове. Удобство е, че този вид превозни средства дават възможност на пътниците да се качват и слизат на места по тяхно желание, а не на обособени спирки. Автопревозвачите конкурират нелоялно железопътния транспорт с успоредни маршрути и часове на тръгване близки с часовете на заминаване на влаковете. Автобусите и микробусите спират в непосредствена близост до железопътните гари и спирки и по този начин пътниците се пренасочват към автоtransporta.

В последните месеци на 2022 г. автопревозвачите увеличиха драстично цените на билетите си, вследствие промените на цените на горивата. Увеличението спрямо октомври 2021 г. за крайградски маршрути е средно 26%. Сравнение между цените на билетите за крайградски превози с железопътен и автобусен транспорт към септември 2023 г. е показано в следващата таблица:

№	Релация	Железопътен транспорт		Автобусен транспорт		Цена автобус/влак
		брой влакове	цена в една посока	брой автобуси	цена в една посока	цена в една посока
		директни	по редовна тарифа за ПВ II кл.		по редовна тарифа	по редовна тарифа
1	София - Перник	22	2,30 лв.	55	3,60 лв.	57%
2	София - Радомир	13	3,05 лв.	12	3,80 лв.	25%
3	София - Своге	20	2,30 лв.	10	3,50 лв.	52%
4	София - Сливница	9	2,10 лв.	25	3,00 лв.	43%
5	София - Драгоман	9	3,05 лв.	6	4,00 лв.	31%
6	София - Баня	5	1,00 лв.	гр. транспорт	1,60 лв.	60%
7	София - Ихтиман	9	3,65 лв.	7	6,00 лв.	64%
8	София - Елин Пелин	11	2,10 лв.	12	3,60 лв.	71%
9	Пловдив - Асеновград	16	1,30 лв.	35	2,00 лв.	54%
10	Пловдив - Пещера	4	3,05 лв.	10	5,00 лв.	64%
11	Пловдив - Панагюрище	3	4,25 лв.	1	8,40 лв.	98%
12	Пловдив - Хисар	11	3,05 лв.	14	4,50 лв.	48%
13	Варна - Добрич	5	5,25 лв.	34	8,00 лв.	52%

Забележка: Цената за железопътен транспорт е за пътнически влак II клас. Цените на автобусния транспорт - интернет страниците на автогари и на транспортни компании.

За направление София – Перник автобуси и микробуси на три автопревозвача пътуват на всеки 20 минути. Всяка от линиите осъществява връзка със столичното метро, а някои линии са директно до Студентски град. Допълнително се увеличава делът на ползването на автомобилен транспорт чрез споделеното пътуване с лични автомобили.

Направлението Варна – Добрич се обслужва с интензивност между курсовете на автобусите от 20-30 минути. За сравнение, железопътен транспорт по тази дестинация се движат едва по 5 пътнически влака във всяка посока.

Автобуси и микробуси по направление от София за Костинброд, Сливница, Алдомировци и Драгоман заминават от площадите пред железопътни гари Захарна фабрика и София север.

Автобусни превози на дълги разстояния

С покачването на цените на горивата, през 2022 г. цените на автобусните билети са средно с 50% по-високи от цените за билет за влак. Спрямо октомври 2021 г., увеличението на цените на билетите за автобус по маршрути на дълги разстояния е средно около 20%. В края на летния сезон на 2023 г. изменение на цените на автобусните билети почти не се наблюдава и остават на нивото от октомври 2022 г. Сравнителна таблица на цените на билетите за бърз влак и автобус по основни направления към септември 2023 г.:

№	Релация	Железопътен транспорт			Автобусен транспорт			Цена автобус/влак	
		директни влакове	еднопосочен билет	отиване и връщане БВ II кл.	брой автобуси	еднопосочен билет	отиване и връщане	еднопосочен билет	отиване и връщане
1	София-Варна	8	24,00 лв.	35,75 лв.	15	33,00 - 35,00 лв.	58,00 лв.	42%	62%
2	София-Плевен	8	10,75 лв.	17,20 лв.	13	12,00-18,00 лв.	-	49%	-
3	София-Г.Оряховица	7	14,85 лв.	23,75 лв.	1	24,00 лв.	-	62%	-
4	София-Шумен	5	20,05 лв.	32,10 лв.	6	30,00 лв.	-	50%	-
5	София-Добрич	-	25,65 лв.	41,05 лв.	3	34,00-38,00 лв.	-	40%	-
6	София-Русе	1	19,20 лв.	30,70 лв.	9	29,00 лв.	36,00-42,00 лв.	51%	17%
7	София-Силистра	1	27,25 лв.	42,30 лв.	2	35,00-36,00 лв.	48,00 лв.	32%	13%
8	София-Пловдив	13	9,15 лв.	14,65 лв.	24	14,00-21,00 лв.	-	75%	-
9	София-Бургас	6	19,20 лв.	30,70 лв.	17	31,00-33,00 лв.	41,60 лв.	67%	36%
10	София-Стара Загора	5	14,00 лв.	22,45 лв.	14	24,00-25,00 лв.	30,00-32,00 лв.	71%	34%
11	София-Димитровград	8	12,40 лв.	19,85 лв.	1	26,40 лв.	-	113%	-
12	София-Благоевград	8	7,60 лв.	12,15 лв.	16	12,00 лв.	-	58%	-
13	София-Дунища	10	6,00 лв.	8,40 лв.	18	7,00 лв.	-	17%	-
14	София-Петрич	0	11,60 лв.	18,55 лв.	8	19,00 лв.	-	64%	-
15	София-Сандански	2	10,35 лв.	16,55 лв.	6	16,00 лв.	-	55%	-
16	София-Кюстендил	1	6,60 лв.	9,20 лв.	12	9,00 лв.	-	36%	-
17	София-Видин	3	14,00 лв.	22,45 лв.	6	25,00 лв.	35,00 лв.	79%	56%
18	София-Враца	5	6,60 лв.	10,55 лв.	15	12,00-15,00 лв.	18,00-22,00 лв.	82%	71%
19	Пловдив-Бургас	3	14,85 лв.	23,75 лв.	5	23,00 - 25,00 лв.	45,00 лв.	62%	89%
20	Пловдив-Варна	2	18,40 лв.	29,45 лв.	1	сезонен 40,00 лв.	-	117%	-
21	Варна-Русе	2	12,40 лв.	19,85 лв.	4	22,00 лв.	-	77%	-
22	Варна-Шумен	10	6,60 лв.	10,55 лв.	12	8,00 - 12,00 лв.	-	52%	-

Забележка: Цената за железопътен транспорт е за бърз влак II клас. Цените на автобусния транспорт - интернет страниците на автографи и на транспортни компании.

Гъвкава ценова политика се наблюдава при автобусните превозвачи “Юнион Ивкони”, “Етап Адрес” и “Груп Плюс”, които от 2018 г. са под общ мениджмънт Част от предлаганите намаления са:

- 5% отстъпка при закупуване на билети онлайн;
- 10% отстъпка при закупуване на групов билет еднопосочно или двупосочно за група от 3 до 7 човека и 15% отстъпка при група над 7 човека;
- 15% отстъпка с клиентска карта, 10% отстъпка за карти „Vivacom“ и ПОД “Бъдеще“;
- 10% отстъпка при покупка на двупосочен билет;
- 100% отстъпка за деца до 10 години;
- 10% отстъпка за студент/ученик от 10 до 26 г., пенсионер и лице с ТЕЛК;
- 15% отстъпка от цената на вътрешен билет при закупен международен билет.

Много намаления, карта за лоялност с отстъпки и най-ниски цени по атрактивни направления предлага и превозвачът „Карат-С“, чиято карта за редовни клиенти предоставя отстъпки от 8 до 30% в зависимост от броя на извършените пътувания.

Допълнителни услуги, които предлагат големите автопревозвачи са: безплатен безжичен интернет, екран за гледане на телевизия на всяка седалка, списания, музика, безплатни напитки по време на пътуване.

Превози с лични автомобили

През последните години превозите с лични автомобили увеличават дела си за сметка на автобусния и железопътния транспорт.

Превозите с лични автомобили, въпреки ограничения си капацитет, конкурират железопътния транспорт при битовите крайградски пътувания, при междуградските служебни и туристически пътувания, поради основните предимства, които предлагат - превоз от врата до врата и часове на заминаване и пристигане, необвързани с разписание.

За превозите с лични автомобили няма официална статистика, но преглед в социалните мрежи показва увеличени интерес към този вид пътувания. От гледна точка на целия сектор, основният заместващ продукт е личният автомобил.

Автомобилният транспорт е с висока заплаха за дружеството от заместване, преди всичко заради високото ниво на комфорт, което предлага на потребителите, както и с автономността, която осигурява. От значение също е фактът, че пътната инфраструктура в България е по-силно развита. Също така е важно да се отбележи, че инвестицията, необходима да се премине към личен автомобил, е ниска.

През последните 12 месеца се наблюдават съществени промени при цените на горивата, което неминуемо се отразява на потреблението на обществен транспорт. За една година дизелът е поевтинял с 0,35 лв./л (12%), бензин А95 - с 0,12 лв./л (4%), пропан бутан - 0,07 лв./л (6%) (източник: www.bg.fuelo.net).

3. Фактори, влияещи на обема на превозите

- Макроикономическата рамка – БВП, инфлация, търсене на услугата, покупателна способност, пазар на труда, безработица, демографски фактори и др.;
- Ниска допустима скорост на движение на влаковете;
- Недостиг на подвижен състав от локомотиви, вагони и моторни влакове;
- Намаляване на броя влакове и нарушаване на връзки във възелни гари;
- Нарушаване на плана за композиране на влаковете и недостиг на места;
- Липса на спални вагони за международно съобщение;
- Чести промени в ГДВ поради аварии, ремонти на железния път и стихийни бедствия;
- Непостоянно и незадоволително качество на предлаганите превозни услуги;
- Лошо санитарно-хигиенно състояние на подвижния състав;
- Закъснения и отмяна на влакове;
- Други.

4. Мерки за подобряване на предлаганата превозна услуга

- Новата система за онлайн резервация и билетоиздаване разширява покритието си и към декември 2023 е внедрена в 102 железопътни гари, спирки и бюра;
- Увеличаване на пунктовете за продажба на билети, чрез поставяне на билетнокасови автомати в големите гари – предстои внедряване;
- За улесняване на плащането, поетапно започна поставяне на пост терминали на касите в железопътните гари и бюра;
- За периода септември – декември 2023 г. са претapiцирани и ремонтирани 21 броя пътнически вагона от общо 70 броя, предвидени по договор.
- Подобряване културата на обслужване във влаковете и на билетните каси;
- Осигуряване на вагони за влаковете, за които е регистриран постоянен недостиг на места;
- Оптимизиране на графика за движение на влаковете;
- Оптимизиране на плана за композиране на влаковете;
- Оптимизиране на ремонтната програма;
- Свеждане до минимум на закъсненията на влакове по вина на железопътния превозвач „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД;
- Подобряване на санитарно-хигиенното състояние на вагоните;
- Поддържане в изправност на климатичните и отоплителните системи на вагоните.

II. Анализ на основните обемни и икономически показатели за 2023 г.

1. Финансови показатели

в хил. лева	Отчет	Бюджет	Отчет	Отчет 2023/Отчет 2022		Отчет 2023/Бюджет 2023	
	12-те мес. 2023	12-те мес. 2023	12-те мес. 2022	+ -	%	+ -	%
Финансови показатели							
Приходи, в т.ч.:	276 329	321 129	302 886	(26 557)	-9%	(44 801)	-14%
Приходи от превоз на пътници	62 683	74 772	61 319	1 364	2%	(12 089)	-16%
Други приходи	14 977	5 718	5 467	9 509	174%	9 259	162%
Компенсации по договор за ЗОУ	196 190	196 190	196 190	-	0%	0	0%
Приходи от други финансирання	2 479	44 449	39 910	(37 431)	-94%	(41 970)	-94%
Оперативни разходи, в т.ч.:	(296 414)	(352 099)	(308 165)	(11 752)	-4%	(55 685)	-16%
Разходи за материали	(86 875)	(132 753)	(131 919)	(45 044)	-34%	(45 878)	-35%
Разходи за външни услуги	(58 198)	(62 167)	(44 213)	13 985	32%	(3 969)	-6%
Разходи за персонала	(150 220)	(161 769)	(131 402)	18 818	14%	(11 549)	-7%
Други разходи	(14 429)	(9 380)	(11 247)	3 182	28%	5 048	54%
Промени в наличностите на готовата продукция и незав. производство	959	888	842	(117)	14%	(71)	8%
Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	12 349	13 083	9 773	(2 576)	26%	734	-6%
пЕВИТДА	(20 085)	(30 970)	(5 280)	(14 806)	280%	10 884	-35%
Печалба/Загуба от продажба на ДМА и КМА	770	1 154	90	680	756%	(383)	-33%
Нетен ефект от спечеленото дело ПИБ и споразумение с ХБДЖ ЕАД	-	-	11 543	(11 543)		-	
ЕВИТДА	(19 315)	(29 816)	6 353	(25 668)	-404%	10 501	-35%
Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ	36 879	36 272	28 860	8 019	28%	607	2%
Приходи от амортизиране на други финансираня от др. източници	94	84	100	(6)	-6%	10	12%
Разходи за амортизации и обезценки на ДА	(55 845)	(50 103)	(49 498)	6 347	13%	5 742	11%
<i>в т.ч.: Амортизации и брак на ДА финансирани от ДБ</i>	<i>(36 879)</i>	<i>(36 272)</i>	<i>(28 860)</i>	<i>8 019</i>	<i>28%</i>	<i>607</i>	<i>2%</i>
ЕВИТ	(38 187)	(43 563)	(14 185)	(24 002)	-169%	5 376	12%
Финансови приходи (разходи)	(723)	(88)	(369)	(354)	-96%	(635)	-722%
Печалба преди данъци	(38 910)	(43 651)	(14 554)	(24 356)	-167%	4 741	11%
Данъци	1 400	-	(1 267)	2 667		1 400	
Нетна печалба	(37 510)	(43 651)	(15 821)	(21 689)	-137%	6 141	14%

По отчет за 2023 г. е отчетено **намаление на приходи – общо с 26 557 хил. лева**, спрямо отчета за 2022 г., в резултат от отчетени по-малко приходи от други финансираня (приходи от финансиране по одобрена от МС Програма за компенсирание на небитови крайни клиенти на електрическа енергия) с 37 431 хил. лева.

Спрямо бизнес програмата за 2023 г. са отчетени приходи с 44 801 хил. лева по-малко в резултат от намаления размер на приходите от други финансираня с 41 970 хил. лева и от недостигане на заложените приходи от превоз на пътници с 12 089 хил. лева.

Оперативните разходи по отчет за 2023 г. **намаляват с 11 752 хил. лева** спрямо същия период на предходната година, дължи се на намаление на разходите за енергия с 46 607 хил. лева.

Спрямо бизнес програмата за 2023 г. оперативните разходи намаляват с 55 685 хил. лева. Най-значително е намалението спрямо бюджета се отчита при разходите за енергия с 45 394 хил. лева и при разходите за персонал с 11 549 хил. лева.

пЕВИТДА за 2023 г. е с отрицателна стойност, отчита влошаване с 14 806 хил. лева спрямо предходната година от по-голямо намаление на приходите спрямо оперативните разходи. Спрямо Бизнес програмата за 2023 г. пЕВИТДА е подобрена с 10 884 хил. лева.

ЕВИТДА е с отрицателна стойност в размер на 19 315 хил. лева и отчита влошаване с 25 668 хил. лева спрямо предходната година, основно в резултат на получен приход с еднократен характер през м. г. по съдебно определение и спечелено дело с ПИБ в нетен размер на 11 543 хил. лева. Спрямо бизнес програмата за 2023 г. **ЕВИТДА** е подобрена с 10 501 хил. лева.

ЕВИТ увеличава отрицателната си стойност с 24 002 хил. лева, от -14 185 хил. лева за 2022 г. на -38 187 хил. лева за 2023 г. Спрямо Бизнес програмата се подобрява с 5 376 хил. лева.

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД приключи 2023 г. с нетен финансов резултат загуба в размер на 37 510 хил. лева при отчетена загуба за предходната година в размер на 15 821 хил. лева, т.е. **отчита се влошаване с 21 689 хил. лева**. Спрямо бизнес програмата финансовия резултат бележи

подобрене с 6 141 хил. лева. Влошаването на финансовия резултат спрямо същия период на миналата година се дължи на отчетен приход от финансиране по одобрена от МС Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в м.г., намаление на приходите от превоз на пътници, по-малък размер на другите финансираня.

Финансови показатели за изпълнение на целите

Коефициенти за изпълнение на финансовите цели	Одитиран отчет 31.12.2023	БП 31.12.2023	Отчет 31.12.2022	Одитиран отчет 2023/Отчет 2022		Одитиран отчет 2023/Бюджет 2023	
				+ -	%	+ -	%
Ефективност на разходите	0.932	0.912	0.983	-0.051	-5%	1.034	2%
Задлъжнялост	1.868	1.873	1.546	0.322	21%	1.337	0%
Обща ликвидност	0.622	0.597	0.915	-0.293	-32%	1.235	4%

- **Ефективност на разходите** – коефициента се влошава с 5% спрямо планирания в бизнес програмата за 2023 г., не успява да достигне приемлива стойност.
- **Задлъжнялост** – коефициента е над единица, т.е. надвишава приемливата си стойност.
- **Обща ликвидност** – коефициента е под приемливата си стойност, тъй като не достига да ≥ 1 .

2. Отчет за приходите и разходите за 2023 г.

в хил. лева

№ ред	показатели	Одитиран отчет	БП	Одитиран отчет	Отчет 2023/ Отчет 2022		Отчет 2023/БП 2023	
		2023	2023	2022	+ -	%	+ -	%
1	Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	77 660	80 490	66 786	10 872	16%	(2 830)	-4%
	на външни клиенти	61 771	73 752	60 387	1 384	2%	(11 981)	-16%
	превоз на пътници	61 771	73 752	60 387	1 384	2%	(11 981)	-16%
	в т.ч.: компенсации за тарифно намаление	8 331	9 500	8 018	313	4%	(1 169)	-12%
	на свързани лица	912	1 020	932	(21)	-2%	(108)	-11%
	- жп карти	912	1 020	932	(21)	-2%	(108)	-11%
	Други приходи	14 977	5 718	5 467	9 509	174%	9 259	162%
	от външни клиенти	13 904	4 065	4 102	9 802	239%	9 839	242%
	от продажба на СЛ	1 073	1 653	1 365	(292)	-21%	(580)	-35%
2	Финансиране по договор за ЗОУ от ДБ	196 190	196 190	196 190	-	0%	0	0%
3	Приходи от други финансираня	2 479	44 449	39 910	(37 431)		(41 970)	-94%
	Приходи общо	276 329	321 129	302 886	(26 557)	-9%	(44 801)	-14%
	Разходи за основна дейност	(296 414)	(352 099)	(308 165)	(11 752)	-4%	(55 685)	-16%
1	Разходи за материали, в т.ч.:	(86 875)	(132 753)	(131 919)	(45 044)	-34%	(45 878)	-35%
	материали	(12 569)	(10 931)	(10 486)	2 083	20%	1 638	15%
	вода	(330)	(358)	(365)	(35)	-10%	(28)	-8%
	горива	(11 917)	(14 011)	(12 402)	(485)	-4%	(2 094)	-15%
	ел. енергия	(61 365)	(106 584)	(107 933)	(46 568)	-43%	(45 219)	-42%
	топлоенергия	(694)	(869)	(733)	(39)	-5%	(175)	-20%
2	Разходи за външни услуги	(58 198)	(62 167)	(44 213)	13 985	32%	(3 969)	-6%
	от външни доставчици	(56 196)	(60 402)	(42 282)	13 915	33%	(4 206)	-7%
	- услуги	(6 253)	(5 968)	(6 069)	184	3%	284	5%
	- имуществени и други застраховки	(7 543)	(8 009)	(7 131)	412	6%	(466)	-6%
	- инфраструктурни такси	(27 616)	(27 626)	(15 961)	11 656	73%	(9)	0%
	- други услуги от НК "ЖИ"	(978)	(1 020)	(1 082)	(103)	-10%	(42)	-4%
	- техническо обслужване и текущ ремонт	(13 424)	(17 412)	(11 622)	1 802	16%	(3 988)	-23%
	- такса смет	(358)	(338)	(338)	20	6%	20	6%
	- наем на подвижен състав	(24)	(30)	(79)	(56)	-70%	(6)	-20%
	от свързани лица	(2 002)	(1 765)	(1 931)	71	4%	237	13%
3	Разходи за персонала, в т.ч.:	(150 220)	(161 769)	(131 402)	18 818	14%	(11 549)	-7%
	заплати	(110 758)	(121 482)	(98 500)	12 258	12%	(10 724)	-9%
	социални осигуровки и надбавки	(39 389)	(40 065)	(32 873)	6 516	20%	(676)	-2%
	почивно дело СЛ	(73)	(223)	(29)	44	152%	(150)	-67%
4	Други разходи	(14 429)	(9 380)	(11 247)	3 182	28%	5 048	54%
5	Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	959	888	842	117	14%	71	
6	Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	12 349	13 083	9 773	2 576	26%	(734)	-6%
	пЕВИТДА	(20 085)	(30 970)	(5 280)	(14 806)	280%	10 884	-35%
7	Печалба/Загуба от продажба на ДМА и КМА	770	1 154	90	680	756%	(383)	-33%
8	Нетен ефект от спечеленото дело ПИБ и споразумение с ХБДЖ ЕАД	-	-	11 543	(11 543)		-	
	ЕВИТДА	(19 315)	(29 816)	6 353	(25 668)	-404%	10 501	-35%
9	Приходи от амортизации на други финансираня от ДБ	36 879	36 272	28 860	8 019	28%	607	2%

10	Приходи от амортизации на други финансираня от други източници	94	84	100	(6)	-6%	10	12%
11	Амортизации и обезценки на ДА	(55 845)	(50 103)	(49 498)	6 347	13%	5 742	11%
	в т.ч.: амортизации на ДМА финансирани от ДБ	(36 879)	(36 272)	(28 860)	8 019	28%	607	2%
	ЕВИТ	(38 187)	(43 563)	(14 185)	(24 002)	-169%	5 376	12%
12	Финансови приходи	1	8	-	1		(7)	-88%
13	Финансови разходи	(724)	(96)	(369)	355	96%	628	654%
	Печаалба (загуба) преди данъци	(38 910)	(43 651)	(14 554)	(24 356)	-167%	4 741	11%
	данъци	1 400	0	(1 267)	2 667	210%	1 400	
	Печаалба (загуба)	(37 510)	(43 651)	(15 821)	(21 689)	-137%	6 141	14%

2.1 Приходи

Изменение отчет 2023 / Отчет 2022 в хил. лв.	Общо	м. I	м. II	м. III	м. IV	м. V	м. VI	м. VII	м. VIII	м. IX	м. X	м. XI	м. XII
Приходи нето, от тях:	1 469	1 042	969	892	516	331	103	-129	-2 444	-658	724	10	112
Приходи нето от превоз на пътници	1 424	719	581	517	117	8	30	-151	-208	57	-65	-92	-89
Приходи от ЦУ	45	323	388	375	399	323	73	22	-2 237	-714	789	101	202
международни билети, комисионни, разчети	461	73	75	65	85	76	-122	17	-49	86	-72	-41	270
компенсации	313	0	220	178	173	48	12	-94	-26	-747	735	-41	-146
Приходи от свързани лица (жп карти) и карти НКЖИ	66	116	-35	-6	3	3	2	3	1	2	-7	-8	-8
online билети и резервации	778	95	101	104	116	62	56	61	-24	40	45	61	62
спални места, холограми, МВР, МО,МП	349	37	26	37	23	18	15	43	32	31	32	38	18
специални, атракционни и корпоративни пътувания	-1 957	2	0	-3	0	120	93	-7	-2 171	-158	56	92	20
атракционни пътувания на "БДЖ-ПП" ЕООД	35	0	0	0	0	-3	19	0	0	32	0	0	-13
Хил. пътници в т.ч. :	-1 253	340	337	228	35	5	-200	-514	-360	-254	-377	-359	-132

Нетните приходи от продажби са нараснали с 1 469 хил. лева или с 2,40% в сравнение със същия период на 2022 г., от тях:

- 21 хил. лева по-малко приходи от направеното намаление от цената на служебни карти обр. 922 ЖЛ на свързани лица: „БДЖ-ТП” и „Холдинг БДЖ” ЕАД.
- 1 490 хил. лева или с 2,47% е увеличен прихода спрямо 2022 г. от външни клиенти;

Изменението на приходите от външни клиенти е, както следва:

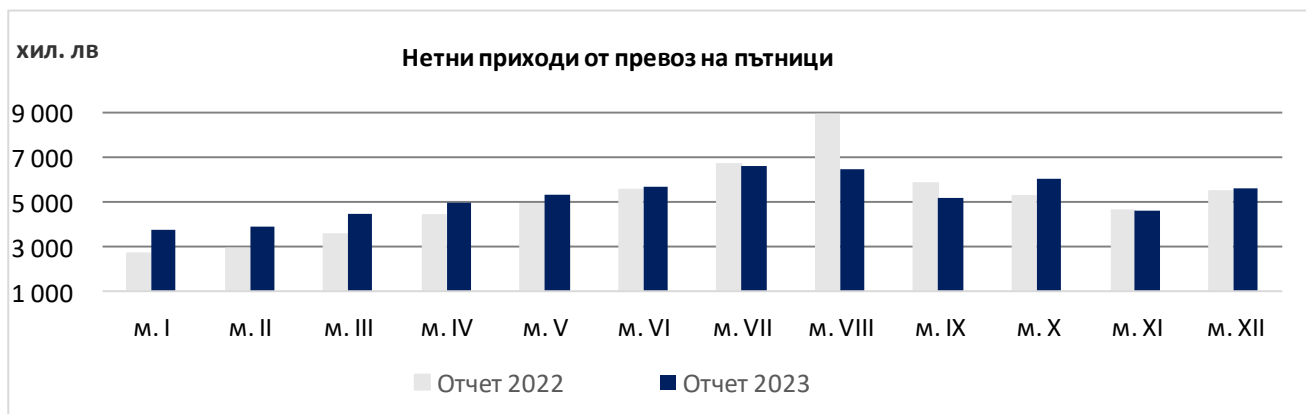
- 86 хил. лева повече приходи от служебни карти обр. 922 ЖЛ на ДП НК”ЖИ”;
- 313 хил. лева увеличение на компенсациите за тарифни намаления.

Увеличението на компенсациите за тарифни намаления се дължи на реализираните 71 хил. лева повече от пътувания на учаци с право на 50% и 75%, увеличение на приходите от ползващите 50% отстъпка при пътуване възрастни граждани с 276 хил. лева и на намаление на други компенсации с 34 хил. лева спрямо сравнителния период на миналата година.

- 30 хил. лева повече от продажби на спални и купет вагони спрямо сравнителния период;
- без промяна са приходите от превоз на пътници от Министерствата на отбраната, правосъдието и на вътрешните работи;

1 368 хил. лева по-малко приходи от търговска дейност. Отчетен е ръст от 768 хил. лева ако не се вземат предвид отчетените за същия период на предходната година 2 136 хил. лева за компенсации за превоз на украински граждани във вътрешно и международно съобщение.

- 2 429 хил. лева повече или ръст с 5.89% на приходите от продажби на билети и карти във вътрешно съобщение от отчетените през 2022 г.

2.2 Разходи

➤ Разходи за персонал

Показатели	Отчет 2023 г.	Бизнес програма 2023 г.	Отчет 2022 г.	Отчет 2023/ Отчет 2022		Отчет 2023/ Бизнес програма 2023	
				Изменение		Изменение	
				+ -	%	+ -	%
Средносписъчен брой	5 173	5 139	5 114	59	1%	34	1%
Разходи за персонала, в т.ч.:	150 220	161 769	131 402	18 818	14%	-11 549	-7%
Заплати	110 758	121 482	98 500	12 258	12%	-10 724	-9%
в т.ч. извънреден труд	6 033	3 792	6 595	- 562	- 9%	2 241	59%
Национални празници	2 810	2 839	2 413	397	16%	-29	-1%
Обезщетение при пенсиониране	1 438	2 418	1 549	- 111	67%	164	7%
Неизползван ПГО от минали години със знак „-“	-3 926	-3 252	-3 804	- 122	11%	-131	4%
Социални осигуровки и надбавки	39 462	40 065	32 902	6 560	20%	-603	-2%
в т.ч. почивно дело СЛ	73	223	29	44	152%	-150	-67%

Разходите за възнаграждения на персонала за 2023 г. са в размер на **150 220 хил. лева** и са нараснали с **18 818 хил. лева**, спрямо същия период за 2022 г. Нарастването се дължи на увеличения брой персонал и на промяната в размера на работната заплата на всички слезители в дружеството, които са увеличени с 130.00 лева, считано от 01.01.2023 г.

Средносписъчният брой на служителите за 2023 г. е нараснал с 59 броя спрямо 2022 г., или от 5 114 на 5 173 броя, което се дължи на нарастването на работната заплата в дружеството, както и на кадровата политика по привличане на млади служители, завършващи професионални гимназии свързани пряко със сектора.

Увеличение се наблюдава при:

- Основната заплата за 2023 г. с 9 079 хил. лева., спрямо 2022 г., или от 52 901 хил. лева на 61 980 хил. лева;
- Продължителната работа и нощен труд за 2023 г. с 3 011 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 16 106 хил. лева. на 19 117 хил. лева.;
- Национален празник за 2023 г. с 397 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 2 413 хил. лева на 2 810 хил. лева.;
- Годишен отпуск за 2023 г. с 1 250 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 9 211 хил. лева на 10 461 хил. лева.;
- Неизползван ПГО от минали години за 2023 г. с 122 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 3 804 хил. лева на 3 926 хил. лева.;

Намаление се наблюдава при:

- Обезщетенията за пенсиониране за 2023 г. с 111 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 1 549 хил. лева на 1 418 хил. лева.;
- Провизии за пенсиониране за 2023 с 2 636 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 4 386 хил. лева на 1 750 хил. лева.;
- Извънреден труд за 2023 г. с 562 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 6 595 хил. лева на 6 033 хил. лева.;

Разходите за социални осигуровки и надбавки за 2023 г. са 39 462 хил.лева и са се увеличили със 6 560 хил. лева, спрямо 2022 г. За 2023 г. няма промяна в размера на осигурителните вноски - общо осигурителните вноски за обществено и здравно осигуряване от работодател за трета категория труд са в размер на 19,62%.

В резултат на увеличение на основната работна заплата и на зависещи от нея други възнаграждения за 2023 г. начислените суми за всички осигурителни фондове са се увеличили с 2 937 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 22 889 хил. лева на 25 826 хил. лева.

За 2023 г. има увеличение на разходи за осигуровки на компенсируеми отпуски в размер на 210 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 666 хил. лева. на 875 хил. лева.

За 2023 г. има увеличение средства за временна неработоспособност в размер на 38 хил. лева, спрямо 2022 г., или от 857 хил. лева. на 896 хил. лева.

Увеличени са средствата за помощи и лекарства за 2023 г. със 162 хил. лева., спрямо 2022 г., или от 331 хил. лева. на 493 хил.лева.

Начислени са 1 163 хил. лева средства по чл. 68, ал. 2 т. 3 от КТД – при ползване на половината от полагащия се основен платен годишен отпуск се полага социална сума в размерна 150 лв.

Спрямо Бизнес програмата на дружеството за 2023 г. средствата за възнаграждения по отчет са се намалили с 10 724 хил. лева.

► Разходи за ел. енергия

През периода отчетените разходи за енергия са в посока намаление спрямо 2022 г. с 46 375 хил. лева, поради:

- Намаление на цената на ел. енергията с над 56%;
- Намаление на разходите за енергия за други нужди и топлоенергия с 39%.

Спрямо бюджета разходите за енергия са в намаление, поради намаление на цената на ел. енергия. Намаляват разходите за ел. маневра поради „Модернизация на железен път в участъци Пловдив и разходите за други нужди и топлоенергия. Запазва се количеството изразходена ел.енергия.

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2023 г.	План 2023 г.	Отчет 2022 г.	Отчет 2023/БП 2023		Отчет 2023/Отчет 2022	
					+	%	+	%
1.Обем работа								
а) електрическа тяга	ман брткм	4 365	4 350	4 302	15	0,35%	63	1,46%
- от локомотиви	ман брткм	3 606	3 628	3 581	-23	-1%	25	0,70%
- от ЕМВ	ман брткм	759	721	721	38	5%	38	5,24%
б) ел. маневра	х манч	1	3	2	-1,85	-74%	-1,65	-71,67%
2. Разходна норма								
а) електрическа тяга	втч/брткм	34,36	34,30	34,83	0,06	0,17%	-0,47	-1,35%
б) ел. маневра	квтч/манч	7,01	71,34	73,08	-64,33	-90%	-66,07	-90,41%
3. Количество ел. енергия	хил.квтч	150 594	150 515	150 963	79	0%	-369	-0,24%
а) електрическа тяга	хил.квтч	149 985	149 205	149 827	779	1%	158	0,11%
б) ел. маневра	хил.квтч	5	178	168	-174	-97%	-164	-97,28%
в) стационарни ВО	хил.квтч	605	1 131	968	-526	-47%	-363	-37,54%
4. Цена на ел. енергия	лв/MWh	225,94	500,00	517,25	-274,06	-55%	-291,31	-56,32%
5. Разходи за ел. енергия	хил. лв	34 025	75 257	78 086	-41 232	-55%	-44 060	-56,43%
а) електрическа тяга	хил. лв	33 850	74 603	77 576	-40 753	-55%	-43 726	-56,37%
б) ел. маневра	хил. лв	1	89	69	-88	-99%	-68	-98,27%
в) стационарни ВО	хил. лв	174	565	441	-392	-69%	-267	-60,57%
6. Други разходи за енергия	хил. лв	4 348	7 451	7 327	-3103	-42%	-2 979	-40,65%
а) за други нужди	хил. лв	3 654	6 582	6 594	-2928	-44%	-2 940	-44,59%
от лок. депо	хил. лв	1 540	0	2 674	1540		-1 134	-42,41%
от вагонно депо	хил. лв	2 114	0	3 920	2114		-1 806	-46,08%
б) за топлоенергия	хил. лв	694	869	733	-174	-20%	-38	-5,25%
от лок. депо	хил. лв	560	0	624	560		-64	-10,33%
от вагонно депо	хил. лв	134	0	108	134		26	23,97%
7. Цена за енергоразпределение	лв/MWh	157,28	141,76	163,31	15,52	11%	-6	-3,69%
7.1 цена надбавки	лв/kVArh	0,09	0,13	0,09	-0,04	-29%	0,00	0,00%
8. Разходи за енергоразпределение	хил. лв	23 686	24 745	23 253	-1059	-4%	432	1,86%
а) електрическа тяга	хил. лв	23 566	24 561	23 080	-996	-4%	486	2,11%
б) ел. маневра	хил. лв	1	25	25	-24	-97%	-24	-96,94%
в) стационарни вагонтопалители	хил. лв	119	159	149	-40	-25%	-30	-19,87%
ОБЩО РАЗХОДИ	хил. лв	62 059	107 453	108 666	-45 394	-42%	-46 607	-42,89%

* бруто с тегло

➤ Разходи за гориво

За 2023 г. отчетените разходи за гориво намаляват спрямо отчетените за същия период на 2022 г. с 485 хил. лева поради:

- По-малкия обем извършена работа с дизелова тяга с 1 633 хил. брткм;
- Намаление цената на горивото с 0,3 %;
- Отчетени по-малко разходи за гориво за други нужди с 2 %.

Изменението на отчетените разходи спрямо планираните такива е също в резултат на намалена цена и разходи за нетягово гориво.

ПОКАЗАТЕЛИ	Марка	Отчет 2023г.	План 2023г.	Отчет 2022г.	Отчет 2023/БП 2023		Отчет 2023/Отчет 2022	
					+	-	+	-
1.Обем работа								
а/ дизелова тяга	хил.брткм	284 242	299 207	285 875	-14 965	-5,0%	-1 633	-0,57%
- от локомотиви	хил.брткм	139 067	167 108	161 879	-28 041	-16,8%	-22 812	-14%
- ДМВ (серия 10)	хил.брткм	145 175	132 099	123 996	13 076	9,9%	21 179	17%
б/ дизелова маневра	манч	62 662	60 590	68 200	2 072	3,4%	-5 538	-8%
2. Разходна норма								
а/ дизелова тяга	литър	13,35	12,94	13,37	0,42	3,2%	-0,02	0%
- от локомотиви	литър	15,19	13,95	14,99	1,24	8,9%	0,21	1%
- ДМВ (серия 10)	литър	11,59	11,66	11,27	-0,07	-0,6%	0,32	3%
б/ дизелова маневра	литър	15,36	15,35	14,50	0,01	0,1%	0,86	6%
3. Количество гориво	литри	4 763 168	4 817 198	4 818 893	-54 030	-1,1%	-55 725	-1%
а/ дизелова тяга	литри	3 795 139	3 870 559	3 823 252	-75 420	-1,9%	-28 113	-1%
- от локомотиви	литри	2 112 808	2 330 825	2 425 932	-218 017	-9,4%	-313 124	-13%
- ДМВ (серия 10,19)	литри	1 682 331	1 539 734	1 397 320	142 597	9,3%	285 011	20%
б/ дизелова маневра	литри	962 479	929 778	989 181	32 701	3,5%	-26 702	-3%
в/ локомотиви под наем	литри	830	7 660	240	-6 830	-89,2%	590	0%
г/ вагон-отоплители	литри	4 720	9 201	6 220	-4 481	-48,7%	-1 500	-24%
4. Цена на горивото	лв/литър	2,39	2,80	2,46	-0,41	-14,8%	-0,07	-3%
5. Разходи за гориво	хил. лв	11 380	13 500	11 853	-2 121	-15,7%	-474	-4%
а/ дизелова тяга	хил. лв	9 027	10 838	9 378	-1 811	-16,7%	-351	-4%
- от локомотиви	хил. лв	5 045	6 526	5 947	-1 482	-22,7%	-902	-15%
- ДМВ (серия 10)	хил. лв	3 982	4 311	3 431	-329	-7,6%	551	16%
б/ дизелова маневра	хил. лв	2 288	2 603	2 429	-316	-12,1%	-141	-6%
в/ локомотиви под наем	хил. лв	4	21	12	-18	-82,2%	-8	0%
г/ вагон-отоплители	хил. лв	22	26	13	-3	-13,0%	9	70%
д/ парен локомотив	хил. лв	39	12	21	27	0,0%	17	0%
6. Други разходи за гориво	хил. лв	537	511	549	27	5,2%	-12	-2%
от лок. стопанство	хил. лв	407	0	435	407	0,0%	-28	-6%
от ППП	хил. лв	130	0	113	130	0,0%	16	14%
ОБЩО РАЗХОДИ	хил. лв	11 917	14 011	12 402	-2 094	-14,9%	-485	-3,91%

**брuto с тегло*

➤ Външни услуги

Отчетени са разходи за външни услуги в размер на 58 198 хил. лева. Спрямо същия период на предходната година разходите за външни услуги са увеличени с 13 985 хил. лева, основно от нарастване на разходите за инфраструктурни такси с 11 656 хил. лева и на разходите за техническо обслужване и текущо поддържане на ДА с 1 802 хил. лева.

Разходите за външни услуги са намалени с 3 969 хил. лева спрямо заложените в бизнес програмата на дружеството основно от намалението на разходите за техническо обслужване и текущо поддържане на ДА с 3 988 хил. лева и за имуществени и други застраховки такси с 466 хил. лева.

➤ Други разходи

Увеличени са с 2 735 хил. лева спрямо същия период на 2022 г., дължи се основно на отчетените за отчетния период на 2023 г. с 2 518 хил. лева повече разход от последващи оценки на активи.

➤ **Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин** – нарастват с 2 576 хил. лева спрямо отчетените за същия период на 2022 г. и намаляват със 734 хил. лева спрямо заложените в бизнес програмата за 2023 г.

➤ **Амортизации и обезценки на ДА** – увеличават се с 6 347 хил. лева спрямо същия период на 2021 г. и с 5 742 хил. лева спрямо бюджетираните.

2.3 Финансов резултат

„БДЖ - Пътнически превози” ЕООД приключи 2023 г. с **финансов резултат загуба в размер на 37 510 хил. лева, спрямо същият период на предходната година е влошен с 21 689 хил. лева** в резултат на:

- Отчетен по-малък приход от финансиране по одобрена от МС Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия с 37 431 хил. лева спрямо м.г.
- Получен приходи с еднократен характер през 2022 г. по съдебно определение и спечелено дело с ПИБ с нетен ефект 11 543 хил. лева.
- Увеличение на инфраструктурните такси с 11 656 хил. лева, основно в резултат на изменение на методиката за изчисление на инфраструктурните такси.
- Увеличение на разходите за техническо обсъждане и текущ ремонт с 1 802 хил. лева.
- Увеличение на разходите за персонал с 18 818 хил. лева.
- Увеличение на други разходи с 3 182 хил. лева.

Спрямо Бизнес програмата финансовият резултат на дружеството е подобрен с 6 141 хил. лева, което се дължи основно на:

- Увеличение на приходи от застрахователни събития с 823 хил. лева.
- Намаление на разходите за горива с 2 094 хил. лева.
- Намаление на разходите за персонал с 11 549 хил. лева.
- Намаление на разходите за техническо обслужване и текущ ремонт с 3 988 хил. лева.

3. Баланс

Данните за движението на активите и пасивите по **баланс към 31.12.2023 г.**, показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС <i>в хил. лева</i>	Отчет	план	отчет	изменение	изменение
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	(%)	(%)
Нетекущи активи	498 131	494 384	497 116	0.20%	0.76%
Текущи активи, в т.ч.:	63 323	54 013	97 024	-34.73%	17.24%
Материални запаси	30 402	29 305	28 602	6.29%	3.74%
Краткосрочни вземания	27 058	24 493	20 990	28.91%	10.47%
Парични средства	5 863	215	47 432	-87.64%	2629.93%
Активи държани за продажба	387	387	387	0.00%	0.00%
Текущи пасиви, в т.ч.:	101 846	90 420	106 081	-3.99%	12.64%
Краткосрочни задължения	34 736	27 205	42 599	-18.46%	27.68%
Работен капитал	(38 523)	(36 407)	(9 057)	325.34%	5.81%
Зает капитал	459 995	458 363	488 446	-5.82%	0.36%
Нетекущи пасиви	264 088	267 323	254 915	3.60%	-1.21%
Печалба (загуба)	(37 510)	(43 651)	(15 821)	137.09%	-14.07%
Финансов резултат от мин.год.	(122 781)	(119 897)	(105 397)	16.49%	2.41%
Резерви	343 193	341 583	341 744	0.42%	0.47%
Основен капитал	13 005	13 005	13 005	0.00%	0.00%
Собствен капитал	195 907	191 040	233 531	-16.11%	2.55%

Вземания на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД

в хил. лева

Вземания по контрагенти	Отчет 31.12.2023	Възраст на вземанията			Вземания над 1 год.	Отчет 31.12.2022
		до 3 мес.	до 6 мес.	до 1 год.		
Дългосрочни вземания	14 204	14 204	0	0	0	15 417
"БДЖ - Товарни превози" ЕООД	14 204	14 204	0	0	0	15 417
Краткосрочни вземания	8 410	5 391	529	950	1 540	7 821
Търговски вземания от СА в група	2 531	227	240	99	1 965	3 780
ДП "НК ЖИ"	3 354	533	2	2	2 816	3 382
Чужди жп администрации	666	374	278	4	10	47
ВАГОНЕН ЗАВОД - ИНТЕРКОМ АД	565	3 293	0	719	-3 448	29
Алстом Транспорт С.А. клон България	107	107	0	0	0	117
РЕЛОК АД	93	0	0	0	93	93
ЖП Тракция ЕООД	0	80	0	0	-80	0
ОВЕРГАЗ МРЕЖИ АД	74	0	0	74	0	155
РВП СОФИЯ ЕООД	70	69	1	0	0	0
ЦЕМ КОМЕРС ООД	1	1	0	0	0	2
СКМ ГРУП АД	48	2	2	48	-3	0
Други	901	705	7	3	186	216
Обща сума на вземанията - в хил.лева	22 614	19 595	529	950	1 540	23 238

- **Дългосрочните вземания** са от „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД и са в размер на 14 204 хил. лева. Същите намаляват спрямо 31.12.2022 г. с 15 417 хил.лева.
- **Краткосрочните вземания се увеличават с 589 хил. лева** спрямо 31.12.2022 г., както следва:
 - търговските вземания от СА в група - намалени с -1 249 хил. лева;
 - ДП „НК ЖИ“ - намалени със 28 хил. лева;
 - Чужди жп администрации – увеличени с 619 хил.лева;
 - Алстом Транспорт СА – клон България са намалени с 10 хил. лева;
 - „Овергаз Мрежи“ АД - намалени със 81 хил. лева;
 - ВАГОНЕН ЗАВОД - ИНТЕРКОМ АД – са увеличени с 536 хил. лева;
 - „СКМ Груп“ АД - увеличени с 48 хил. лева;
 - други вземания - увеличени със 685 хил. лева спрямо 31.12.2022 г.

Задължения на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД

в хил. лева

Задължения по контрагенти	Отчет 31.12.2023	Възраст на задълженията			Задължения над 1 год.	Отчет 31.12.2022
		до 3 мес.	до 6 мес.	до 1 год.		
Дългосрочни задължения	0	0	0	0	0	0
Краткосрочни задължения	34 736	31 516	1 576	272	1 372	42 599
ОБЩО Задължения към СА В БДЖ група	8 920	8 806	69	2	43	18 363
ДП НК ЖК / Електроразпределение	6 219	6 219	0	0	0	5 119
Чужди администрации	1 991	293	382	226	1090	1 090
Алстом Транспорт С.А. клон България	9 167	7 998	1123	45	0	5 949
НЕК ЕАД предприятие ВЕЦ	3 025	3 025	0	0	0	5 620
ИНСА ОЙЛ ООД	1 274	1 274	0	0	0	0
ЦЕРБ ЕАД	728	728	0	0	0	0
ЖОС Врутки АД	728	562	0	0	166	1 797
ТРАФИК СОТ ООД	593	593	0	0	0	576
Транстех ООД	412	412	0	0	0	0
ДЗЗД ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ	180	180	0	0	0	0
ЕНЕРГО ПРО Продажби АД/ЕОН България продажби АД	112	112	0	0	0	0
КЕЙ ЕНД ВИ ООД	86	86	0	0	0	0
Други	1 301	1 228	1	0	72	4 085
Обща сума на задълженията - в хил. лева	34 736	31 516	1 576	272	1 372	42 599

- Дългосрочни задължения дружеството няма.
- Краткосрочните задължения намаляват с 7 863 хил. лева спрямо 31.12.2022 г., както следва:
 - свързани лица („Холдиг БДЖ“ ЕАД) – са намалени с 9 443 хил. лева.;
 - ДП „НК ЖИ“ – са увеличени с 1100 хил. лева.;
 - Чужди администрации – са увеличени с 901 хил.лева.;
 - Алстом Транспорт СА клон България - са увеличени с 3 218 хил. лева.;
 - „НЕК“ ЕАД предприятие ВЕЦ – са намалени с 2 595 хил. лева.;
 - „Трафик СОТ“ ООД – са увеличени с 17 хил. лева.;

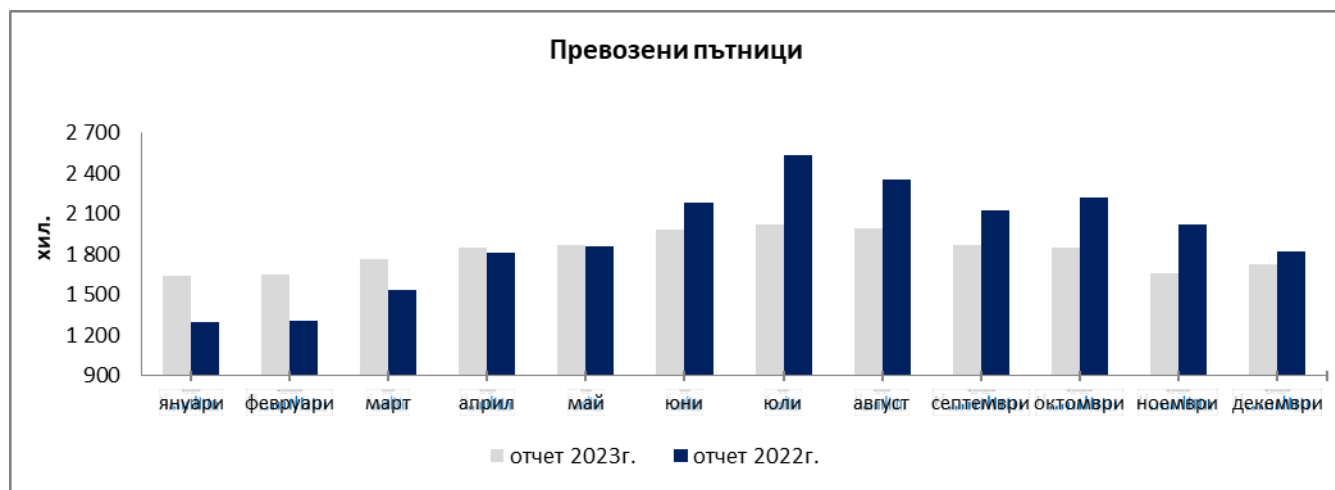
- „ЖОС Врутки“ АД – са намалени с 1069 хил. лева;
- Другите търговските задължения са намалени с 2 784 хил. лева спрямо 31.12.2022г.

4. Обемни показатели

През 2023 г. са превозени 21 821,49 хил. пътници, с 5,43% или с 1 252,94 хил. пътника по-малко в сравнение със същият период на 2022 г. и с 2,58% по-малко от разчетените в бизнес програмата на дружеството.

Във вътрешно съобщение са превозени 19 748,02 хил. пътници, с 1 677,37 хил. пътници по-малко от отчетените през 2022 г. и с 1 155,98 хил. пътници по-малко от разчетените в бизнес програмата.

В международно съобщение са превозени 2 073,48 хил. пътници, с 424,43 хил. пътника повече от отчета за 2022 г. и с 577,48 хил. пътника повече от бизнес програмата.

Средното пропътувано разстояние е увеличено с 3,64 км. или с 5,23% спрямо отчетеното през същият период на 2022 г. В резултат, на което произведените пътниккилометри са се намалили на 1 595,49 млн. пътниккилометри, със 7,71 млн. по - малко от произведените през 12-те месеца на 2022 г. Произведените през 2023 г. пътниккилометри са с 67,76 млн. повече спрямо бизнес програмата.

Във вътрешно съобщение са произведени 1 555,20 млн. пътниккм, с 12,45 млн. пътниккм по - малко от произведените през 2022 г. и с 67,66 млн. пътниккм повече от планираните в бизнес програмата.

В международно съобщение са произведени 40,28 млн. пътниккм (2,52% от общите) срещу 35,55 млн. пътниккм за 2022 г. (2,22% от общите).

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	12-те месеца			% изменение	
		2023г. отчет	БП 2023 г.	2022г. отчет	отчет/отчет	отчет/план
<u>ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ</u>						
Превоз на пътници	х п	21 821.49	22 400.00	23 074.43	-5.43%	-2.58%
Ср. пропътувано разстояние	км	73.12	68.20	69.48	5.23%	7.20%
Пътниккилометри	млн	1 595.49	1 527.72	1 603.20	-0.48%	4.44%
Приходи - нето	хил. лв	62 607	74 707	61 257	2.20%	-16.20%
- компенсаци - нето	хил. лв	8 331	9 500	8 018	3.90%	-12.31%
Приходи - нето без компенсаци от ДБ	хил. лв	54 276	65 207	53 239	1.95%	-16.76%
Нетна приходна ставка	лв	0.03924	0.04890	0.03821	2.70%	-19.75%
<u>КОЛЕТИ, БАГАЖИ И ГАРДЕРОБ</u>						
Приходи - нето	хил. лв	76	65	62	22.60%	17.92%
ПРИХОДИ НЕТО	хил. лв	62 683	74 772	61 319	2.22%	-16.17%
ПРИХОДИ НЕТО без компенсаци	хил. лв	54 352	65 272	53 301	1.97%	-16.73%
ЗАСТРАХОВКА	хил. лв	120	595	137	-12.73%	-79.89%

Приходите нето са увеличени с 2,22% спрямо отчетените за същият период на 2022 г. и са намалели с 16,17% спрямо планираните за 2023 г. Приходната ставка е увеличена с 2,70% спрямо отчетената за 2022 г. и е намалена с 19,75% спрямо планираната.

От намалението на обема извършена работа с 0,48% приходите са намалени относително с 303 хил. лева.

5. Изпълнение на Графика за движение на влаковете

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. съгласно действащия ГДВ е предвидено движението на 204 435 влака.

Средното изпълнение на графика за движение на влаковете за цитирания период е **90,55%**.

1. Закъснение на влаковете:

- Закъснените влакове в крайна гара са **17 814 бр.** с общо закъснение от 593 072 минути. Среднодневния брой на закъснените влакове в крайна гара е 48,80 със средно закъснение на ден от 1 624,85 минути или 33,29 минути/вак. В сравнение с предходната 2022 г. се наблюдава леко повишение в този показател, закъснените влакове са със 141 броя повече и 77 901 минути повече за 2023 година.
- Със закъснение от начална гара са заминали **10 735 влака** с общо закъснение 295 709 минути. Среднодневния брой на закъснените от начална гара влакове е 29,41 със средно 810,16 минути на ден или 27,55 минути/вак.

2. Отменени влакове:

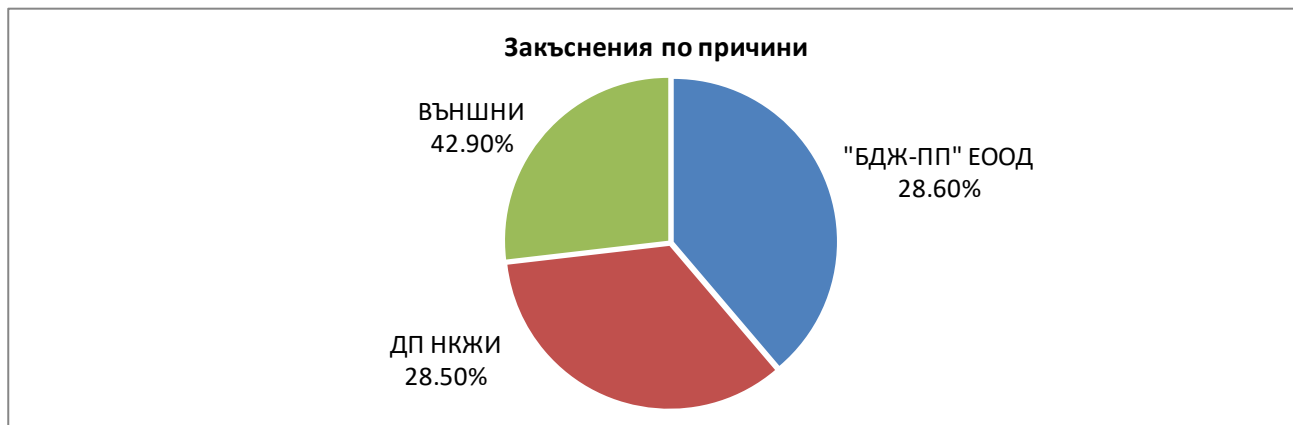
За периода е отменено движението на **20 792** влака по следните причини:

➤ **По вина на „БДЖ-ПП“ ЕООД** са отменени **2 431** влака (**11,69%** от отменените влакове). За 696 броя влакове е осигурен алтернативен транспорт. За 1 735 влака не е осигурен алтернативен транспорт и пътниците са пренасочени към следващите влакове. Общо 966 бр. влакове са отменени оперативно, т.е с диспечерски заявки, а планоно са отменени 1 465 бр. влакове, т.е. с телеграми (влакове 360/361 Промахон-Кулата-Промахон с тел. № 506/22.12.2022г.; вак 40162 Димитровград-Глоддив с тил. № 509/21.04.2023г., влакове 1460/1461 с телеграма № 605/23.05.23г., влакове 3660/3661 с тел. № 693/23.06.23г., както и влакове 19211 за периода от 15.06 до 09.12, както и влакове 91201/91202 с тел. № 778/29.08.23г.).

➤ **По вина на ДП „НК ЖИ“** са отменени **17 969** влака (**86,42%** от отменените влакове). За 8 802 влака е осигурен алтернативен транспорт, а за останалите 9 167 влака не е осигурен заместващ транспорт и пътниците са пренасочени към следващите влакове. Общо 17 742 бр. влакове са отменени планоно, т.е с телеграми за „прозорци“ и „прекъсвания“ за ремонти на железопътната инфраструктура, а останалите 227 бр. влакове са отменени оперативно, т.е с диспечерски заявки.

➤ **По външни причини** са отменени **392** влака (**1,89%** от отменените влакове). За 163 влака е осигурен алтернативен транспорт, а за останалите 229 влака не е осигурен заместващ транспорт и пътниците са пренасочени към следващите влакове. В следствие на лошите атмосферни условия в края на месец ноември от падналия сняг, добел до скъсване на контактни мрежи и заснежен железен път, са отменени общо 192 броя влакове, което е 49% от всички отменени влакове по извънредни причини. Общо 388 бр. влакове са отменени оперативно, т.е с диспечерски заявки, а 4 бр. влакове са отменени планоно с телеграма (телеграми № 116/06.01.23г. и № 317/15.03.23г. – спец. влакове за превоз на ядрено гориво).

Причините за закъснението на влаковете в крайна гара условно може да обобщим в три групи. Поради това, че в по-голямата си част закъсненията са вследствие и трите посочени по горе причини, процентното им изражение е изчислено чрез сборът на закъсненията (в минути) за съответната причина. Процентното отражение на всяка от тях е посочено в диаграмата по долу.

3. Закъснения по вина на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД:

Регистрираните закъснения, изразени в процентно изражение са разпределени в следните групи са посочени в диаграмата по долу.

4. Закъснения по вина на ДП „НКЖИ“:

Регистрираните закъснения, изразени в процентно изражение са разпределени в следните групи са посочени в диаграмата по долу.

6. Анализ на дейността „пътнически превози, обект на ЗОУ“

6.1. Стандарти за надеждност, капацитет и качество на услугите

Стандарти за надеждност, капацитет и качество на услугите

Брой влакове

Транспортната схема за 2023г. е съгласувана от Възложителя по договора за извършване на обществени превозни услуги на основание т.4.2. и т.6.1. от същия с писмо №10-21-258/28.02.2023г. при обем на превозите 21.433 млн. влаккилометри.

От 11.12.2022г. е в сила ГДВ 2022/2023г. През 2023 г. обществените превози се осъществяват с 86 бързи, 362 крайградски и 127 пътнически влака или общо 575 влака. От бързите влакове ежедневно ще се движат 78 бързи влака, 2 влака в определени дни от седмицата и 6 влака в определен период от годината. От общо 489 пътнически влака ежедневно ще се движат 434, в определени дни от седмицата – 53 влака, а в определени периоди от годината - 2 влака.

От 10.12.2023г. е в сила нов ГДВ 2023/2024г. През 2024 г. обществените превози ще се осъществяват с 89 бързи, 348 крайградски и 128 пътнически влака или общо 565 влака. От бързите влакове ежедневно ще се движат 79 бързи влака, 2 влака в определени дни от седмицата и 8 влака в определен период от годината. От общо 476 пътнически влака ежедневно ще се движат 425, в определени дни от седмицата – 47 влака, а в определени периоди от годината - 4 влака.

Към края на 2023г. се движат 572 влака - 84 бързи и 488 пътнически влака при средно влаково рамо 101.68 км.

Извършени транспортни услуги във влакилометри

Обемът на превозите за 2023г. е 21.228 млн. влаккм, от които с бързи влакове – 9.577 млн., а с пътнически влакове 11.651 млн. влакилометри.

Пазарни сегменти

млн. влаккм

	планирани	отчетни
Превози с интеррегионални (бързи) влакове	9.636	9.577
Крайградски превози	4.827	4.737
Регионални превози за обслужване на малки населени места по главни линии	4.785	4.755
Регионални превози по второстепенните жп линии	2.184	2.160
Общо превози, обект на ЗОУ	21.433	21.228

* В отчетните влакилометри са включени извършените влакилометри от резервен и извънреден транспорт.

Извършени транспортни услуги като резервен и извънреден автобусен транспорт.

месец		влакилометри
Януари	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Лом-Брусарци, Силистра-Самуил, Петрич-Ген.Тодоров, Бойчиновци-Берковци, Ветово-Русе	4 370
Февруари	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Д.Махала-Карлово, Крумово-Пловдив, Септември-Аврамово, Ветово-Русе	3 788
Март	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Пловдив-Пещера, Варна-Добрич, Монтана-Бойчиновци, Тулово-Зимница	19 622
Април	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Силистра-Самуил, Септември-Добринище, Тулово-Зимница, Русе-Ветово	22 504
Май	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Пловдив-Асеновград, Ген.Тодоров-Петрич, Тулово-Зимница, Иваново-Русе Разпр.	23 112
Юни	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Хисар-Калояново, Септември-Аврамово, Тулово-Зимница, Ямбол-Карнобат, Пловдив-Крумово, Иваново-Русе Разпр., Аспарухово-Дъското	21 844
Юли	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Пловдив-Пещера, Хисар-Калояново, Кулата-Ген.Тодоров, Сливница-Драгоман, Самуил-Каспичан, Бяла-Русе, Аспарухово-Дъското	18 800
Август	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Самуил-Силистра, Пловдив-Пещера, Петрич-Ген.Тодоров, Сливница-Драгоман, Пловдив-Панагорище, Самуил-Каспичан, Бяла-Борово	35 995
Септември	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Аврамово-Септември, Карлово-Страджа, Сливница-Драгоман, Деян-Дуница, Пловдив-Панагорище, Дъбово-Твърдица, Самуил-Каспичан	38 430
Октомври	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Сливница-Драгоман, Пловдив-Филипово, Дъбово-Твърдица, Самуил-Каспичан	37 151
Ноември	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на изправни ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Сливница-Драгоман, Ген.Тодоров-Кулата, Тръвна-Ц.Ливада, Филипово-Пловдив, Дъбово-Твърдица	43 928
Декември	Осигурен извънреден транспорт по повреди, липса на ТПС и резервен в участъците за ремонт на жп път Сливница-Драгоман, Панагорище-Пловдив, Твърдица-Дъбово, Самуил-Каспичан, Калояново-Хисар, Септември-Добринище	36 224
	Общо	305 766

Предлагани пътникоместа

Средно дневно за превозите, обект на ЗОУ се предлагат 219 места на влак, което е в рамките на допустимото отклонение.

Участъкова скорост

Средната участъкова скорост на влак е 49.64 км/ч (58.89 км/ч за бързите влакове и 43.16 км/ч за пътническите). В сравнение с планираната в графика за движение на влаковете е в рамките на допустимото отклонение.

Точност и качество на предлаганата транспортна услуга

Броят на закъснелите влакове над 5 минути в крайна гара е 9.03% от общия брой влакове по ГДВ при 7.98% за същия период на миналата година. Незначителното увеличаване се дължи на намалени скорости през летния сезон поради високите температури за осигуряване безопасност на превозите и ремонт.

**Обобщено отчитане на стандартите за надеждност, капацитет и качество на услугата
януари-декември 2023 г.**

Основни показатели			
	планирани	отчетни	% отклонение
1. Влаккилометри (млн.)	21.433	21.228	-0.96%
в т.ч. от резервен автобусен транспорт		0.306	
2. Пътникоместа	220	219	-0.61%
3. Влакчасове (хил.)	440.129	427.656	-2.83%
Допълнителни показатели			
	планирани	отчетни	% отклонение
1. Брой влакове	575	572	-0.52%
2. Влаково рамо	102.12	101.68	-0.44%
3. Участъкова скорост	48.70	49.64	1.93%

6.2 Обемно-икономически показатели на пътнически превози, обект на ЗОУ

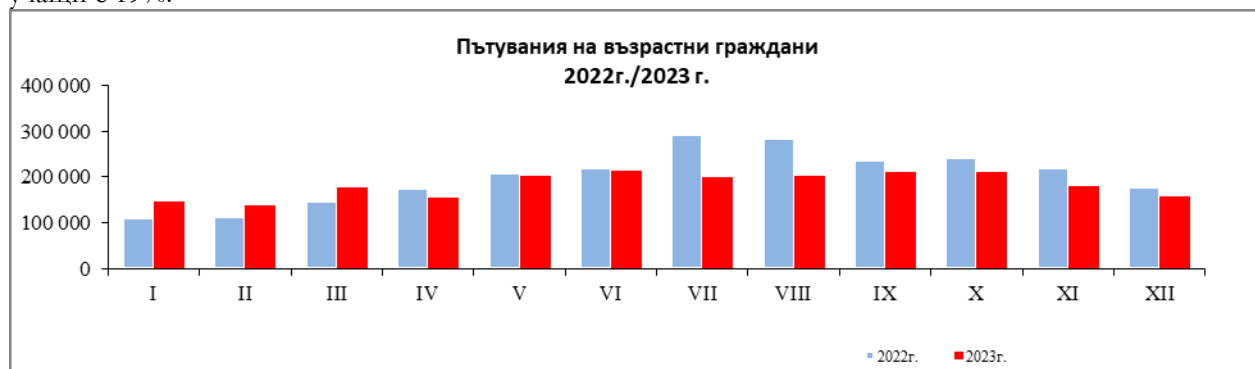
През отчетния период с бързите и пътнически влакове са превозени 19.748 млн. пътници и са реализирани 1 555.20 млн. пътничкилометри. Отчита се намаление на превозените пътници с 7.83% и реализираните пътнички с 0.79% и увеличаване средното превозно разстояние с 6 км спрямо 2022г. Средното превозно разстояние е 79км за 2023г. при 73км за 2022г. При превозите с бързи влакове се отчита увеличаване на пътуванията с 5.57% и на реализираните пътничкилометри с 5.32%. Най-голямо увеличение се отчита през летния сезон от пътувания с бързите влакове по основните направления към Варна и Бургас.

Превози с компенсация от Държавния бюджет

Пътуванията на граждани, уредени с правителствени нормативни актове съставляват 18% от общия брой пътувания с железопътен транспорт. Превозени са 3.933 млн. пътници и са реализирани 341.639 млн. пътничкилометри при средно превозно разстояние 87 км. В сравнение с 2021г. превозените пътници са с 13% по-малко.

✓ Превоз на учаци и възрастни хора

Относителният дял на основната категория пътници (учащи и възрастни граждани) е 97% от превозите, обект на компенсация. При превозите на възрастни граждани се отчита намаление с 9%, а за категорията учащи с 19%.

✓ За другите групи пътници, имащи право на безплатни или с намалени цени на пътувания (многодетни майки, инвалиди и слепи граждани с I и II група инвалидност, карти на ветераните от войните, групови пътувания на учаци) се отчита общо намаление на превозите с 4%.

**Отчет за превозените пътници ползващи право на безплатни и с намалени цени пътувания
съгласно Постановление №295 на МС**

Видове пътувания	Брой пътници	Средно превозно разстояние (км)
Безплатни		
Многодетни майки, родили и отгледали 3 и повече деца - 1 безплатно пътуване годишно за отиване и връщане.	7 189	242
Инвалиди и слепи граждани с I и II група инвалидност, военноинвалидите и децата с тежки и телесни и душевни недъзи, както и придружителите им - по 2 пътувания годишно за отиване и връщане.	78 510	225
Ветерани от войните - едно пътуване годишно (отиване и връщане)	16	202
Ветерани от войните - неограничен брой в границите на областта, в която живеят срещу специално издадена карта за безплатно пътуване.	10 514	40
Носители на Ордена за храброст - 3 пътувания годишно (отиване и връщане).	0	0
С намаление		
Учащите се от всички категории училища и ВУЗ в страната с редовно целогодишно дневно обучение - пътуват неограничено с 50% намаление.	1 604 886	91
Групови пътувания на учаци се, включително и на придружителите им - пътуват неограничено със 75%.	36 709	165
Възрастни граждани над 60 г. за жените и 63 г. за мъжете, получаващи пенсия - пътуват неограничено с 50% намаление.	2 195 297	78
Общо	3 933 121	87

6.3 Отчет за приходите и разходите на пътнически превози, обект на ЗОУ за 2023г.

Нетните приходи от дейността пътнически превози, обект на ЗОУ за 2023 г. са 50 430 хил. лева, разходите за основна дейност са 317 786 хил. лева и формираният недостиг на средства е 267 356 хил. лева.

За покриване на разликата между направените разходи и реализираните приходи за 2023 г. са осчетоводени средства като финансираня за текуща дейност в размер на 196 190 хил. лева и 8 331 хил. лева компенсации за превози с намаление без ДДС и застраховки. След отразяване на „приходи от амортизации на други финансираня от ДБ” в размер на 36 879 хил. лева, „приходи от амортизации на други финансираня от други източници” в размер на 94 хил. лева, „амортизации на ДА, финансирани от ДБ” в размер на 36 879 хил. лева, „ други финансираня“ в размер на 2 479 хил. лева, „ други приходи” в размер на 11 899 хил. лева и „суми с корективен характер” в размер на – 12 611 хил. лева **финансовият резултат от дейност пътнически превози, обект на ЗОУ за 2023 г. е загуба в размер на 35 752 хил. лева.**

(в хил. лева)

ПОКАЗАТЕЛИ	пътнически превози обект на ЗОУ		изменение 2023/2022г.
	Отчет 2023 г.	Отчет 2022 г.	
Нетни приходи от продажби	50 042	36 911	13 131
Разходи за основна дейност	317 786	324 506	(6 720)
<i>Разходи за дейността</i>	<i>272 969</i>	<i>289 770</i>	<i>(16 801)</i>
Материали	12 537	10 548	1 989
Горива	11744	12 236	(492)
ел. енергия	59 432	104 373	(44 941)
Топлоенергия	620	653	(33)
външни услуги	29 931	27 250	2 681
Заплати	106 864	92 794	14 070
социални осигуровки и надбавки	38 080	31 637	6 443
други разходи	13 760	10 279	3 481
Амортизации	17 482	19 068	(1 586)
<i>инфраструктурни такси</i>	<i>26 611</i>	<i>15 311</i>	<i>11 300</i>
<i>финансови разходи</i>	<i>724</i>	<i>357</i>	<i>367</i>
Печалба (загуба) от основна дейност	(267 356)	(274 464)	7 108
отпуснати субсидии от ДБ нето	196 190	196 190	-
отпуснати компенсации от ДБ нето	8 331	8 018	313
приходи от амортизации на др. финансираня от други източници	94	100	(6)
приходи от амортизации на др. финансираня от ДБ	36 879	28 860	8 019
други финансираня	2 479	39 004	(36 525)
амортизации на ДА, финансирани от ДБ	36 879	28 860	8 019
други приходи	11 899	13 045	(1 466)
суми с корективен характер	(12 611)	(7 772)	(4 839)
Печалба(загуба) преди финансови и извънредни разходи	(35 753)	(10 335)	(25 418)
финансови приходи	1	-	1
Счетоводна печалба (загуба)	(35 752)	(10 335)	(25 417)
Печалба (загуба)	(35 752)	(10 335)	(25 417)

➤ Приходи

Нетните приходи от продажби за 2023 г. са увеличени с 388 хил. лева спрямо отчетените за 2022 г.

Отпуснатите субсидии от ДБ нето за 2023 г. са в размер на 196 190 хил. лева, като запазват размера си от 2022 г.

Други приходи са намалели с 1 146 хил. лева по отчет за 2023 г. спрямо 2022 г.

Други финансираня през 2023 г. са в размер на 2 479 хил. лева, отчетено е намаление в размер на 36 525 хил. лева вследствие на получената през 2022 г. държавната помощ за небитови клиенти във връзка с увеличението на цената на ел.енергията в размер на 39 004 хил. лева.

Увеличени са „**приходите от амортизации на други финансираня от ДБ**” с 8 019 хил. лева за 2023 г. спрямо 2022 г.

Приходите от амортизации на други финансираня от ДБ се нулират с амортизациите на ДМА, финансирани от ДБ.

➤ Разходи

Структурата на разходите за дейността на пътнически превози, обект на ЗОУ по отчет за 2023 г. е следната:

„**Материали, горива, ел. енергия, топлоенергия**” – изразходвани са 84 333 хил. лева, което е 26.54% от разходите.

• Материали

В този икономически елемент са отчетени разходите за текущо поддържане, екипировка, измиване и почистване на пътническите влакове, разходите влагани в ремонта на пътнически вагони, локомотиви, ЕМВ и ДМВ. Разходите за материали са увеличени с 1 989 хил. лева за 2023 г. спрямо 2022 г. основно от увеличаването на капитализираните ремонти в подразделенията на дружеството.

• Гориво

Разходите за **гориво** се намалили с 492 хил. лева спрямо отчетените през 2022 г., поради намаление цена на горивото за тяхви нужди.

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	отчет		изменение	
		2023 г.	2022 г.	+ -	%
1.Обем работа с теглото на локомотива					
а/ дизелова тяга	хил.брткм	275 675	284 380	-8 705	-3%
- от локомотиви	хил.брткм	138 876	160 432	-21 556	-13%
- ДМВ (серия 10)	хил.брткм	136 799	123 948	12 851	10%
б/ дизелова маневра	ман.ч	60 843	66 592	-5 749	-9%
2. Разходна норма					
а/ дизелова тяга	литър	13.75	13.38	0.37	3%
- от локомотиви	литър	15.19	15.01	0.19	1%
- ДМВ (серия 10)	литър	12.29	11.27	1.02	9%
б/ дизелова маневра	литър	15.24	14.45	0.79	5%
3. Количество гориво	литри	4 722 472	4 772 650	-50 177	-1%
а/ дизелова тяга	литри	3 790 422	3 804 191	-13 768	0%
- от локомотиви	литри	2 109 691	2 407 412	-297 721	-12%
- ДМВ (серия 10)	литри	1 680 732	1 396 779	283 953	20%
б/ дизелова маневра	литри	927 330	962 239	-34 909	-4%
в/ локомотиви под наем	литри				
г/вагон - отоплители	литри	4 720	6 220	-1 500	-24%
4. Цена на горивото	лева	2.38	2.45	-0.07	-3%
5. Разходи за гориво	лева	11 236 978	11 710 856	-473 878	-4%
а/ дизелова тяга	лева	9 015 002	9 329 835	-314 833	-3%
- от локомотиви	лева	5 036 473	5 899 810	-863 337	-15%
- ДМВ (серия 10)	лева	3 978 528	3 430 025	548 504	16%
б/ дизелова маневра	лева	2 199 571	2 367 865	-168 294	-7%
в/ вагон - отоплители	лева	22 406	13 156	9 249	70%
г/ парен локомотив	лева				
6. Други разходи за гориво	лева	507 034	525 635	-18 601	-4%
О Б Щ О РАЗХОДИ	лева	11 744 012	12 236 491	-492 479	-4%

В резултат на намалението на брутотонкилометровата работа с дизелова тяга с 3% е отчетено малко количество гориво с 50 177 литра и разходите за трафика относително са намалени с 123 хил. лева.

(50 177 литра x 2.45 лв.цена = 123 123.52 лева)

От намаление цена на дизеловото гориво с 3% разходите са намалени с 350 хил. лева.

(0.07 лева x 4 722 472 литра = 350 755.10 лева)

Намалени са други разходи за гориво с 19 хил. лева (поддържане на локомотивите в топло състояние, разход при ремонт на локомотиви, маневра депо и други).

• Ел. енергия

Увеличени са разходите за **ел. енергия** с 44 941 хил. лева от завишената цена на ел. енергията за тягови нужди и на количеството ел.енергия за тягови нужди.

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	отчет		изменение	
		2023 г.	2022 г.	+ -	%
1 Обем работа с теглото на локомотива					
а) електрическа тяга	млн бр.ткм	5 402.511	3 959.507	1 443.004	36%
-от локомотиви	млн бр.ткм	4 426.805	3 454.669	972.136	28%
-от ЕМВ	млн бр.ткм	975.706	504.838	470.868	93%
б) ел. маневра	х манч	0.653	2.291	-1.638	-71%
2 Разходна норма					
а) електрическа тяга	втч.	26.95	36.74	-9.793	-27%
б) ел. маневра	квтч.	6.98	73.33	-66.349	-90%
3 Количество ел. енергия	Мвтч	146 170	146 576	-407	0%
а) електрическа тяга	Мвтч	145 579	145 471	107	0%
б) ел. маневра	Мвтч	5	168	-163	-97%
в) стационарни ВО	Мвтч	587	937	-351	-37%
4 Цена на ел. енергия	лв/Мвтч	383.64	670.80	-287.16	-43%
5 Разходи за ел. енергия	лв	56 076 681	98 322 822	-42 246 141	-43%
а) електрическа тяга	лв	55 790 239	97 658 478	-41 868 239	-43%
б) ел. маневра	лв	1 945	93 152	-91 207	-98%
в) стационарни ВО	лв	284 498	571 192	-286 695	-50%
6 Други разходи за ел. енергия	лв	3 976 170	6 703 734	-2 727 565	-41%
а) за други нужди	лв	3 355 728	6 050 786	-2 695 058	-45%
б) за топлоенергия	лв	620 441	652 948	-32 507	-5%
Общо разходи за енергия	лв	60 052 851	105 026 556	-44 973 705	-43%
ЕЛ.ЕНЕРГИЯ	лв	59 432 410	104 373 608	-44 941 198	-43%
ТОПЛОЕНЕРГИЯ	лв	620 441	652 948	-32 507	-5%

Разходите за ел. енергия са намалени от 105 027 хил. лева за 2022г. на 60 053 хил. лева за 2023 г.

Количеството ел. енергия за 2023 г. е по-малко вследствие намалението на брутотонкилометровата работа с ел.локомотиви и ЕМВ. От намаленото количество ел. енергия при цената за 2022 г. разходите относително са намалени с 273 хил. лева.

(407 Мвтч x 287.16 лева цена = 272.681.45 лева)

От намалението на цената при обема работа с 43% разходите за ел. енергия са намалели с 41 973 хил. лева.

(287.16 лева x 146 170 Мвт ч = 41 973 459.09 лева)

В резултат на влиянието на двата фактора разходите за ел. енергия за тягови нужди са намалени с 42 246 хил. лева.

Намалени са разходите за топлоенергия 5%, от 653 хил. лева за 2022 г. на 620 хил. лева за 2023 г.

• Външни услуги

Разходите за „външни услуги“ - изразходвани са 29 931 хил. лева, което е 9.42% от разходите. В този икономически елемент са отчетени разходите за имуществени и други застраховки, охрана на обекти, за противопожарна охрана и други разходи към външни фирми. Спрямо 2022 г. разходите по този елемент са увеличени с 2 681 хил. лева. Това увеличение се дължи на отчетените в по-голям размер разходи за техническо обслужване и текущо поддържане на ДА (склучен 5 годишен договор за техническа поддръжка на ДМВ серия 10 и ЕМВ серия 30 и 31 с Алстом Транспорт СА) и за имуществени и други застраховки (закупени нови локомотиви Сименс Трон).

• Инфраструктурни такси

Разходите за инфраструктурни такси по отчет за 2023 г. са в размер на 26 611 хил. лева, което е 8.37% от разходите. За месец януари 2022 г. инфраструктурните ставки са в размер на 0,00204 лв. за брутотонкилометър и 0,6264 лв. за влаккилометър и на 58,08 лв. за мегаватчас (за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия). От 12.01.2023 г. инфраструктурните такси

са в размер на 0.00192 лв. за брутотонкилометър, на 0.5821 лв. за влаккилометър, на 38,25 лв. за мегават (за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия) и от 1,8293 лв. за влаккилометър за заявен и неизползван капацитет. От 12.01.2023 г. е коригирана тарифата за инфраструктурните такси, както следва:

Такса преминаване:

намалена е ставката за брутотонкилометър от 0,00204 лв. на 0,00192лв.;

намалена е ставката за влаккилометър от 0,6264 лв. на 0,5821 лв.

Таксата за заявен и неизползван капацитет е намалена от 2,1325 лв. на 1,8293 лв. за влаккилометър от неизползания заявен и утвърден с годишния график за движение на влаковете капацитет, под формата на трасе на влак.

Таксата за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия е намалена от 58,08 лв. за мегаватчас на 38,25 лв. за мегаватчас.

Показатели	Отчет 2023 г.	Отчет 2022 г.	Изменение 2023/2022г.
1.Такса преминаване и заявен и неизползван капацитет – хил. лева	21 681	10 927	10 754
Брутотонкилометри	4 459 014 681	4 468 272 525	-0.21%
Влаккилометри	21 132 873	21 132 660	0.001%
2.Такса за използване на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия – хил. лева	4 930	4 384	546
Общо такси – хил. лева	26 611	15 311	11 301

• Други разходи

Изразходвани са 13 760 хил. лева, което е 4.33% от разходите. В този икономически елемент са отчетени разходите за километрично възнаграждение на превозния персонал и локомотивните бригади, разходите за охрана на труда, работно и униформено облекло и др. Увеличени са с 3 481 хил. лева спрямо 2022 г.

• Амортизации

Начислените разходи за амортизации са 17 482 хил. лева, което представлява 5.50% от разходите за дейността. Намалели са с 1 586 хил. лева в резултат увеличаването на амортизациите на ДА, финансирани от ДБ.

Амортизационните отчисления на частта от активите, закупени със средства от капиталови трансфери са показани на отделен ред и са в размер на 36 879 хил. лева.

От общия размер на амортизациите по отчет за 2023 г. в размер на 54 361 хил. лева е извадена частта на амортизациите на активите, финансирани от държавния бюджет в размер на 36 879 хил. лева. Това е направено с цел постигане на съпоставимост при сравняване на финансовия резултат от основна дейност, за да не оказва влияние различното по размер финансиране през двата отчетни периода. Амортизациите на финансираните със средства от Държавния бюджет ДА за същия период на 2022 г. е 47 928 хил. лева.

Общият размер на начислените амортизации за 2022 г. в дейност пътнически превози, обект на ЗОУ е в размер на 47 928 хил. лева.

хил. лева

	Отчет 2023г.	Отчет 2022 г.	Изменение +/- 2023/2022г.
амортизации	17 482	19 068	-1 586
амортизации на ДА, финансирани от ДБ	36 879	28 860	8 019
общ размер на амортизациите	54 361	47 928	6 433

• Разходи за персонал

Разходите за персонал – „възнаграждения“ и „социални осигуровки и надбавки“ - изразходвани са 144 944 хил. лева, което е 45.61% от разходите. Разходите за персонал са увеличени с 20 513 хил. лева спрямо отчетените през 2022 г. Това увеличение се дължи на увеличението на средната работна заплата и на социалните разходи в пари (ваучери).

Суми с корективен характер (придобиване на машини и съоръжения по стопански начин)

Сумите с корективен характер увеличават с 4 839 хил. лева в резултат от увеличението на стойността на капитализираните ремонти за 2023 г. в сравнение с 2022 г.

- **Финансови разходи**

Финансовите разходи по отчет за 2023 г. са увеличени с 367 хил. лева спрямо 2022 г. от увеличението на други разходи от финансови операции.

Финансовият резултат на дейността по ЗОУ за 2023 г. е загуба в размер на 35 752 хил. лева, при отчетена загуба от 10 335 хил. лева за 2022 г., влошаване на резултата с 25 417 хил. лева. Финансовият резултат се дължи на получените приходи с еднократен характер през 2022 г. по съдебно определение и спечелено дело с ПИБ, на увеличаване на разходите за възнаграждения на персонала и за инфраструктурни такси.

Основни изводи за резултатите от дейността пътнически превози, обект на ЗОУ по отчет за 2023 година:

- Изпълнение на графика за движение на влаковете
- Броят на закъснените влакове над 5 минути в крайна гара е 9.03% от общия брой влакове по ГДВ при 7.89% за същия период на миналата година.
- Броят на закъснените влакове с над 60 минути от начална гара е със 168 или 38% повече в сравнение с 2022г, респективно и влакилометрите, за които се налагат санкции.
- Изпълнението на графика за движение на влаковете по отношение точност на услугата е 90.97%, при 92.02% спрямо същия период на 2022г.
- Увеличение на нетните приходи от продажби с 464 хил. лева спрямо 2022 г., повишено търсене на услугата към Варна и Бургас през летния сезон.
- Във връзка с провеждането на Международния фестивал на маскарадните игри „Сурва”, който се проведе в гр. Перник в периода 27-29 януари 2023г., БДЖ осигури допълнителни влакове и места в редовните влакове, които преминават през гара Перник. С цел гарантиране на удобното придвижване са осигурени шест допълнителни влака, които пътуват между София и Перник, както и допълнителни места за още седем редовно движещи се между София и Перник влака.
- Работи се по изготвяне на инструкция за унифициране на информацията за пътници, съобщавана по гаровите радиоуредби.
- С цел да бъде осигурено удобното придвижване на клиентите през почивните дни за отбелязването на националния празник на България – 3-ти март „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД осигури над 7 000 допълнителни места в съставите на влакове, които пътуват по основни направления в страната.
- За осигуряване на удобното придвижване на клиентите по време на поредни празнични дни с очакван повишен пътничкопоток, „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД осигурява допълнителни места в съставите на влакове, които пътуват по основни направления в страната. В такива случаи "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД увеличава и срока за предварителна продажба на билети и запазени места, които обичайно е 5 дни (изключение се прави при закупуване на спални места и при онлайн продажбите, при които предварителната продажба е 30 дни). За Великденските празнични дни през 2023 г., за периода от 12-и април до 18-и април включително са осигурени над 12 700 допълнителни места.
- Въведена е в експлоатация нова билетна каса на спирка метростанция Горна баня.
- От 12.06 до 30.09 2023 г. в гара Бургас се открива гардероб за съхранение на личен багаж.
- От 15.06.2023 г. работи сезонно жп бюро за продажба на железопътни превозни документи в град Приморско.
- Разработена и одобрена е Инструкция за информационно обслужване на клиентите на "БДЖ - ПП" ЕООД
- Преустроен е един теснопътен вагон за превоз на велосипеди и ски. Предстои техническо изпитване на вагона, след което ще бъде включван в съставите на пътническите влакове при заявки за превоз. Още два стари пощенски вагона са подадени за преустройство към вагоноремонтен завод, като е планирано единият също да е за превоз на велосипеди и ски, а вторият да е за превоз на лица с нарушена мобилност.
- За създаване на допълнително удобство за своите клиенти „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД увеличава гарите и бюрата, в които се приемат плащания с ПОС терминал от 40 на 57 обекта.
- От началото на месец ноември 2023 г. се движат два преустроени вагона за превоз на велосипеди и скиорски принадлежности. Вагоните са част от композициите на бързи влакове „Родопи“ през почивните дни всяка събота и неделя по направлението Септември - Добринище - Септември. Вагоните представляват преустроени пощенски фургони, които са с изградени специални заключващи се поставки за велосипеди и скиорски принадлежности, с цел да бъдат заstopорени

неподвижно по време на тяхното транспортиране. В началото на следващата година се очаква да бъде завършен и пригоден още един теснопътен вагон за превоз на лица с намалена подвижност, които вече е подаден за преустройство към вагоноремонтен завод.

- За повишаване на комфорта на пътуващите през декември 2023 г., по най-натоварените направления за коледните и новогодишни празнични дни са осигурени 18 хил. допълнителни места, от които 1000 в спални вагони. От 21-ти декември до 2-ри януари включително са увеличени съставите на определени влакове по основни маршрути.
- Удължен е срока за предварителна продажба на билети и запазени места от железопътните гари и бюра - от 12 декември до 02 януари, за всички бързи влакове, които пътуват през празничния период. Обичайният срок за предварителната продажба на билети за седалища места в билетните каси е 5 дни, но за удобство на пътниците този срок се удължава, в случаите, когато предстоят по-дълги празнични периоди.
- Въведени са в експлоатация 21 вагона с претаницирани седалки и са включени в съставите на влаковете в страната.

7. Ремонтна дейност

7.1 Ремонт на пътнически вагони

➤ Ремонт на вагони в заводи

Вид на ремонта/вагона	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
Капитален ремонт	16	13 673 970	8	1 488 000	-8	-12 185 970
В второкласни	10	12 458 637		0	-10	-12 458 637
дековилни	6	1 215 333	8	1 488 000	2	272 667
Общо:	16	13 673 970	8	1 488 000	-8	-12 185 970

➤ Ремонт на вагони в подразделенията на дружеството

Текущ ремонт на пътнически вагони

Вид на вагона	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
A първокласни	157	602 575	185	628 928	28	26 353
B второкласни	1011	4 064 914	954	4 050 714	-57	-14 200
AB първа-втора класа	121	741 019	91	474 889	-30	-266 129
Bc кушет вагони	36	339 145	32	190 906	-4	-148 239
WL спални вагони	128	894 170	144	578 779	16	-315 391
DL фургони	19	36 655	0	0	-19	-36 655
S салон вагони	0	0	1	1 671	1	1 671
Ark бистра	5	29 685	8	26 791	3	-2 894
Abd за трудноподвижни лица	18	37 573	10	10 967	-8	-26 606
Bdds за трудноподвижни лица	5	9 543	0	0	-5	-9 543
дековилни	77	23 139	154	62 020	77	38 880
Общо:	1 577	6 778 417	1 579	6 025 663	2	-752 754

Среден ремонт на пътнически вагони

Вид на вагона	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
A първокласни	12	357 584	8	487 179	-4	129 595
B второкласни	41	1 106 255	28	1 333 311	-13	227 056
WL спални вагони	1	20 703	0	0	-1	-20 703
дековилни	5	40 697	8	84 806	3	44 108
Общо:	59	1 525 239	44	1 905 296	-15	380 057

Деповски ремонт на пътнически вагони

Вид на вагона	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
А първокласни	26	268 088	28	371 215	2	103 127
В второкласни	198	2 350 856	190	2 409 052	-8	58 196
АВ първа-втора класа	19	183 619	21	287 655	2	104 036
Вс купет вагони	4	50 542	4	18 876	0	-31 667
WL спални вагони	25	372 989	18	274 445	-7	-98 543
DL фургони	1	8 827	1	8 064	0	-763
Ark бистра	1	12 375	0	0	-1	-12 375
Abd за трудноподвижни лица	2	12 734	2	12 161	0	-573
Bdds за трудноподвижни лица	4	61253.8	0	0	-4	-61 254
дековидни	11	89 933	21	92 380	10	2 447
Общо:	291	3 411 216	285	3 473 848	-6	62 632

7.2 Ремонт на локомотиви

➤ Ремонт на локомотиви в заводи

Капитализирани ремонти на локомотиви в заводи

Вид ремонт	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бюджет		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
Капитален ремонт						
- КР и преустройство на 10 бр. ел. локомотиви с. 44 и 45	0	0	3	3 793 125	3	3 793 125
- основен ремонт на ЕМВ с.30 R1	7	7 241 969	13	8 598 967	6	1 356 998
- основен ремонт на ЕМВ с.31 R1	4	4 352 632	6	5 612 858	2	1 260 226
- основен ремонт на ДМВ с.10 IS600	12	12 389 364	7	8 145 875	-5	-4 243 489
- основен ремонт на ДМВ с.10 IS550	1	1 032 447	7	3 061 912	6	2 029 465
- Модернизация на 2 бр. теснопътни диз. локомотиви с. 75 и 77	0	0	1	2 004 000	1	2 004 000
- Локомотиви серия 80-смяна на моноблокови колела	0	0	6	1 148 160	6	1 148 160
Общо:	24	25 016 412	43	32 364 897	19	7 348 485

➤ Ремонт на локомотиви в подразделенията на дружеството

Текущо поддържане (ТП) и малък периодичен ремонт (МПР)

Вид ремонт	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
Технически преглед						
- електрически локомотиви	892	24 352 099	642	5 060 354	-250	-19 291 746
- ЕМВ с.32	102	1 029 883	72	780 450	-30	-249 433
- дизелови локомотиви	184	2 090 200	108	876 784	-76	-1 213 416
- теснопътни локомотиви	54	206 852	55	228 132	1	21 281
- вагон отоплители	6	43 426	6	9 127	0	-34 299
Общо	1 238	27 722 461	883	6 954 847	-355	-20 767 614
Малък периодичен ремонт						
- електрически локомотиви	139	5 914 603	102	1 627 071	-37	-4 287 532
- ЕМВ с.32	26	293 557	25	354 702	-1	61 145
- дизелови локомотиви	45	814 763	39	656 951	-6	-157 812
- теснопътни локомотиви	8	74 944	10	62 240	2	-12 704
- вагон отоплители	2	2 786	1	2 141	-1	-645
Общо	220	7 100 653	177	2 703 106	-43	-4 397 547
РН на "БДЖ-ПП"	1 874	4 787 302	1 976	5 917 837	102	1 130 536
РН на локомотиви на "БДЖ-ТП"			65	95 365	65	95 365

Голям периодичен ремонт (ГПР), подемен ремонт (ПР) и среден ремонт (СР) в подразделенията на дружеството

Вид ремонт	2023 г.				Изпълнение +/-	
	Бизнес програма		Отчет		Отчет/Бизнес програма	
	брой	стойност	брой	стойност	брой	стойност
- електрически локомотиви	28	2 753 902	15	1 480 069	-13	-1 273 833
- ЕМВ с.32	2	121 998	0	0	-2	-121 998
Общо ГПР	30	2 875 900	15	1 480 069	-15	-1 395 831
- електрически локомотиви	12	5 950 678	10	2 635 385	-2	-3 315 292
- ЕМВ с.32	2	634 086	1	297 755	-1	-336 331
- дизелови локомотиви	7	1 448 520	1	183 136	-6	-1 265 384
- теснопътни локомотиви	3	249 146	1	121 488	-2	-127 657.55
Общо ПР	24	8 282 429	13	3 237 764	-11	-5 044 665

8. Събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

През 2023 г. са завършени 18 бр. основни ремонта на ЕМВ и ДМВ по договор за извършване на техническа поддръжка с включени основни и възстановителни ремонти за 5 годишен срок на ДМВ серия 10 и ЕМВ серия 30 и серия 31 по договор, сключен с Алстом Транспорт С.А. С извършване на плановата поддръжката на парка ЕМВ серии 30 и 31 и ДМВ серия 30 се осъществява обслужване на ГДВ.

През 2023 г. е извършен ремонт на 2 локомотива по сключения договор с с „ЖОС Врутки“ С.А за извършване на капитален ремонт и преустройство на 10 броя електрически локомотива от експлоатация, серии 44000 и 45000 /68Е/. Извършването на капитален ремонт и преустройство на локомотивите доведе до подобряване техническото състояние и удължи живота на локомотивите. С извършената подмяна при преустройството на определените в изискванията основни възли и агрегати на локомотивите е постигната по висока надеждност при експлоатация и редица чести откази и повреди като повреди по въздушни компресори, контактори, пантографи, скоростомери и др. са сведени до минимум, а от там и по добро обслужване на ГДВ.

В периода са ремонтирани 8 теснопътни вагона по сключен договор с „Коловаг“ АД за извършване на капитални ремонти на 9 броя пътнически вагони за междурелсне 760 мм. С извършването на Капитален ремонт и преустройство на 9 бр. теснопътни пътнически вагона се подобриха комфортът и условията за пътуване на пътниците, повиши се безопасността. Осигури се необходимият брой пътнически вагони за междурелсне 760 мм за обслужване на влакове по теснопътната железопътна линия, както и спазване на нормативните изисквания за извършване на профилактика, почистване и екипиране на влаковите състави. Повиши се удовлетвореността на клиентите, ползващи услугите на дружеството, чрез повишаване на комфорта на подвижния състав и осигуряване на вагони за превоз на велосипеди и лица с намалена подвижност. Също така се повиши коефициентът на техническа надеждност на подвижния състав и се сведоха до минимум закъсненията на влаковете по повреда и липса на вагони.

Към 30.09.2023 г. е извършена модернизация на 1 бр. теснопътен локомотив по сключен договор с ЕКСПРЕС СЕРВИЗ ООД - предмет: Модернизация на дизел-хидравличви локомотиви – 2 броя, серия 77 000. Модернизираният локомотив се използва по единствената в България теснопътна линия, която обслужва влакове на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД от Септември до Добринище. Двигателят е сменен с най-модерния американски двигател с екологична норма STAGE V. Подменени са редица компоненти, части, инсталации, системи, направени са изцяло нови кабинни и изцяло нова обшивка на локомотива. Решенията за безопасността и за самото управление за локомотива се вземат не от самия машинист, а от контролери, които управляват това.

През месец декември 2023г. Дружеството сключи два договора с ДЗЗД „Сименс Трон“. Единият е с предмет „Доставка на 10 броя новопроизведени магистрални електрически локомотива“. С доставката на десетте нови електрически локомотива ще се избегне недостигът от локомотиви за обслужване на графика за движение на влаковете. Предвид новите технологии, въведени в строителството на нов подвижен състав и увеличените пробези на техническо обслужване, значително ще се съкратят времето и средствата за техническа поддръжка на новите локомотиви. Също така, в условията за доставка на локомотивите е заложено да са с монтирана бордова система за сигурност ERTMS/ETCS, което ще позволи локомотивите да се движат с максималната си скорост по железния път. При този условия ще се повиши качеството на предлаганата услуга, като се съкрати времето за пътуване на влаковете и престой в крайни гари. Системата ще позволи локомотивите да се обслужват само от един локомотивен машинист, което също ще доведе до икономии на средства от фонда работна заплата.

Другият договор, който Дружеството сключи с ДЗЗД „Сименс Трон“ е с предмет „Извършване на техническа поддръжка на 15 броя магистрални електрически локомотиви Siemens X4-E-Lok-D серия 1080 –

Smartron, за 9 годишен период“. В следствие на сключения договор ще бъдат извършени основни ремонти на локомотивите, ще се извършва текуща поддръжка им поддръжка, ще бъдат сменени моноблокови колела, както и ще бъдат доставени всички материали и резервни части, необходими за извършването на ремонтите. Ще бъдат извършени всички корективни дейности с оригинални части и материали за срока на договора, включително при възникване на повреди в главни възли и агрегати; Ще бъдат доставени оригинални (ОЕМ) материали за превантивна и корективна поддръжка за целия период на договора. Ще бъде осъществена пълна поддръжка и обновяване на софтуера за срока на договора.

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД закупи от „Холдинг БДЖ“ ЕАД електрически моторисен влак серия №32. Същият ще бъде използван за превоз на пътници във вътрешно съобщение.

С решение РД-08-401/29.09.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията за предоставяне на средства по Механизма за възстановяване и устойчивост е разрешено предоставянето на средства в размер на 39 061 хил. лв. по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-8.014 „Внедряване на Европейската система за управление на влаковете (ERTMS) бордово оборудване на магистрални нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически моторисни влакове, които оперират по конвенционалната жп мрежа на Република България“, по Компонент 8 „Транспортна свързаност“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

На 20.03.2023 г. е подписано споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочване на непогасени задължения в размер на 4 622 хил. лв. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. В споразумението са включени допълнително натрупани след разсрочването по предходното споразумение текущи задължения. С подписването на споразумението вземанията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД се обезпечават с активите по споразумението от 31.12.2020 г., върху които е учреден първи по ред залог на активи, собственост на „БДЖ -Товарни превози“ ЕООД, вписване на залога в Централния регистър на особените залози на 11.05.2021 г.

С решение от 01.08.2023 г. на едноличният собственик на капитала – ”ХБДЖ” ЕАД на „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД е освободен, считано от 01.08.2023 г., Христо Игнатов Иванов като Управител и е избран Венцислав Божидаров Славков за нов Управител на „БДЖ – ПП“ ЕООД, считано от 01.08.2023 г.

Военен конфликт на територията на Украйна

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република.

На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Търговско промишлената палата на Украйна на 28.02.2022 г. (024/01.0-7.1), на основание чл.14, 14 от закона на Украйна „За търговско промишлената палата в Украйна“ от 02.12.1997 г., № 671/96-ВР, Устава на ТПП на Украйна удостоверява форсмажорни обстоятелства: военна агресия на Руската федерация срещу Украйна, основание за въвеждане на военно положение. Вследствие на това контрагенти на дружеството изпадат в невъзможност да изпълнят договорните си задължения като например преокомплектовка на оси и колела за ПЖПС и др., поради факта, че заводите за производството им в Украйна са затворени и възобновяването на дейността им се отлага за неизвестен срок. Дружеството е изложено на риск от забава на доставки на стоки и услуги докато изпълнителите по договорите му намерят алтернативни доставчици извън Украйна и Русия.

Настъпилите извънредни събития, породени от военните действия в Република Украйна, започнали на 24 февруари 2022 г., доведоха до безпрецедентен миграционен поток на украински граждани, търсещи закрила в Европейския съюз и в Република България. Съгласно одобрената Програма за ползване на

хуманитарна помощ на лица, търсещи временна закрила в Република България вследствие на военните действия в Република Украйна, в Решение № 145 от 10 март 2022 г. на Министерския съвет е посочено, че транспортирането на лицата от българския пропускателен пункт до мястото за настаняване може да се осъществи от и за сметка на хотелера, както и за сметка на бюджетна организация – при настаняване в държавни или общински бази или в обекти на дружества, в които едноличен собственик на капитала е държавата или общината. „БДЖ- Пътнически превози“ ЕООД, като единствен превозвач на пътници на територията на Република България, съгласно Договора за извършване на обществени превозни услуги осигуряваше транспортиране на украински граждани, търсещи закрила в Република България.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Дружеството е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск във връзка с тези събития.

Тъй като ситуацията е изключително динамична, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността през 2023 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с инфлацията и ръста на енергийните цени.

През 2021 г. България и другите страни членки на Европейския съюз бяха изправени пред множество кризи като продължаваща борба с пандемията, растяща инфлация и др. Най-сериозната е рекордният ръст на енергийните цени. От началото на 2021 г. петролът- европейският сорт Брент, поскъпва с около 43%, природният газ, търгуван на нидерландската газова борса TTF, която е реперна за българските цени – над шест пъти, а цената на квотите за CO₂ – близо три пъти. Всичко това, естествено, се отразява и върху цените на електрическата енергия във всички страни членки на Европейския съюз, независимо от енергийния им микс. Цената за базов товар на пазар „Ден напред“ на Българската независима енергийна борса се увеличава близо седем пъти от началото на 2021 г. Всички тези кризи имат негативни ефекти върху дейността на Дружеството.

Във връзка с рязкото покачване на цените на електроенергията на борсовите пазари в Европейския Съюз в края на 2021, българското правителство, чрез Министерството на енергетиката, прие програма за компенсации на бизнеса. Целта на тази мярка е да се облекчат небитовите потребители на електроенергия в България, като се намалят разходите им за електроенергия в месеците с най-високо потребление и най-високи текущи цени. За дванадесетте месеца на 2023 г. Дружеството е отчело приход от компенсации за електроенергия в размер на 2 479 хил.лв.

В условията на инфлация състоянието на Дружеството е стабилно въпреки сегашната икономическа среда и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с COVID-19

Приходите от превозна дейност на дружеството за 2023 г. спрямо 2022 г. нарастват с 1 364 хил. лв. в резултат на разхлабването на противоепидемичните мерки в страната и нарастването на обема на превозените пътници.

Целите и политиките на дружеството за управление на капитала, кредитен риск и ликвиден риск са описани в последния годишен финансов отчет.

Ръководството на дружеството смята, че дружеството е добре позиционирано в настоящите икономически обстоятелства. Факторите, които допринасят за стабилната позиция на дружеството, са:

- Дружеството продължава да изпълнява Графика за движение на влаковете, съгласно поетите ангажименти в договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България от 25 юни 2010 г. с Министерството на транспорта и съобщенията.
- Оценката на събираемостта на търговските вземания към 30 септември 2023 г. е добра.
- Като цяло състоянието на Дружеството е стабилно въпреки сегашната икономическа среда и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.
- С протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. Министърът на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на техния капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД, както и за изменение на наименованието, предмета на дейност и устава на приемащото дружество.

Към датата на настоящия годишен финансов отчет, както и към датата на неговото одобрение, това изразено намерение не е реализирано и не са налице индикации за неговото изпълнение.

- В резултат на извършения преглед на дейността, ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван.

III. Прогноза за развитието на дружеството

1. Показатели на Бизнес план 2024 г.

График за движение на влаковете 2023/2024 г.

Съгласно разпоредбите на чл.4, т.4.2 и чл.6, т.6.1. от Договора за извършване на обществени превозни услуги, планирането на пътническите превози се извършва за всеки валидостен период на графика за движение.

Графикът за движение на влаковете се разработва при спазване правилата за разпределение на железопътния капацитет, уреждащи взаимоотношенията между „Управител на Инфраструктура” и лицензираните железопътни превозвачи на основание Закона за железопътния транспорт, Наредба № 41 от 27.06.2001 г., Наредба № 58 от 01.10.2006 г. и Референтният документ за състоянието на железопътната инфраструктура за 2024 г. Новият график е в сила от 10.12.2023 г. до 14.12.2024 г.

Първоначалният проект на графика е публикуван за обществено обсъждане в средата на месец септември. В съответният срок са постъпили предложения за промени от граждани, областни и общински администрации. От изпратените предложения са удовлетворени изцяло или частично желанията, които са добре аргументирани в полза на обществения интерес и са технологично изпълними. Останалите предложения не са изпълними поради технологична невъзможност, неефективност и слаба населеност на влаковете.

Промените в транспортната схема за 2024 г. са разработени съобразно анализите на дружеството, исканията на заинтересованите страни и техническите възможности. Запазен е обема на превозите в цялата страна, като са направени някои промени с цел подобряване на обслужването по региони.

Назначаване на нови бързи влакове

С влизането в сила на новото разписание се запазва движението на сезонните нощни влакове между София и Бургас през Подбалканската железопътна линия, както и между Горна Оряховица и Бургас с директни вагони от София с връзки в Мездра и Горна Оряховица за пътуващите от Видин, Враца и Русе за Бургас и в обратното направление. Предвиден е нов сезонен дневен влак по маршрута София – Карлово – Бургас и обратно, като по този се създава още една възможност за пътуване по най-натоварената и търсена лятна дестинация.

Назначен е нов директен бърз влак от Свиленград за София. Влакът ще тръгва в 05:45 ч. и ще даде възможност на населението за по удобно пътуване до столицата и обратно в рамките на деня, без да се налага прекачване в гарите.

Подобряване обслужването на регионалния пътникопоток

Извършени са корекции в маршрутите на някои пътнически влакове за постигане на по-добро обслужване на регионалния пътникопоток.

Първият влак по теснолинейката е преместен с един час по-късно, след удобна връзка с нощния влак от Бургас за София, с което се създава възможност на жителите от Южна България да се възползват от по-ранно пристигане във курортите от подножието на Пирин за почивка и туризъм.

През 2024 г. обществените превози ще се осъществяват с 89 бързи, 348 крайградски и 128 пътнически влака или общо 565 влака. От бързите влакове ежедневно ще се движат 79 бързи влака, 2 влака в определени дни от седмицата и 8 влака в определен период от годината. От общо 476 пътнически влака ежедневно ще се движат 425, в определени дни от седмицата – 47 влака, а в определени периоди от годината - 4 влака.

Планираната средна маршрутна скорост за бързите влакове е 57 км/ч, а за пътническите влакове средната маршрутна скорост е 42 км/ч. За дневните бързи влакове по направленията София – Варна – София и София – Пловдив – Бургас – София планираната маршрутна скорост е 60-76 км/ч.

На базата параметрите на ГДВ и плана за композиране на влаковете са разработени стандартите за надеждност, капацитет и качество на услугите за 2024 г. Планираният обем превози е 21.379 млн. влаккилометри.

В резултат на планираните промени, обемът превози е 21.379 млн. влаккилометри. Услугите, излизащи извън договорения обем ще бъдат извършени в рамките на предвидената компенсация за изпълнение задължението за превоз за 2024 г.

Пазарни сегменти	Влакิโลметри (млн.)
Превози с бързи влакове	9.968
Крайградски превози	4.551
Регионални превози за обслужване на малки населени места по главни линии	4.746
Регионални превози по второстепенните жп линии	2.113
Общо превози, обект на ЗОУ	21.379

Предлагани пътничкоместа

Планираният показател пътничкоместа средно дневно на влак е в съответствие с плана за композиране на влаковете. Средно дневно планираните пътничкоместа за превозите, обект на ЗОУ за 2024 г. са 219 места средно на влак.

Участъкова скорост

Планираната средна участъкова скорост за бързите влакове е 56.64 км/ч, а за пътническите влакове средната маршрутна скорост е 42.13 км/ч.

Търговски превози

В сегмента на търговските превози се включват превозите с международни влакове и атракционни пътувания.

Превозите в международно съобщение ще се извършват с 8 международни бързи влака, от които 4 влака ще се движат ежедневно, 2 влака ще се движат само през летния сезон и 2 влака ще се движат само през зимния сезон .

Планираната средна маршрутна скорост за международните влакове е 48 км/ч.

Запазва се всекидневното движение на влаковете между България и Турция с нощния влак по маршрут София - Халкали - София, както и директните вагони между Букурещ и Халкали в летния период, влаковете между България и Румъния чрез международната връзка по направление София - Букурещ със сутрешния влак София - Варна с директни вагони за Русе и следобедния влак Русе - София с връзка в гара Русе за и от Букурещ.

През летния период ще се запази движението на директни вагони по направление София - Горна Оряховица - Букурещ - Горна Оряховица - София и Варна - Горна Оряховица - Букурещ - Горна Оряховица - Варна.

Другата възможност за международна връзка между България и Румъния е по направление София - Крайова, която се осъществява в гара Видин със сутрешния влак София - Видин и обедния Видин - София.

Необходими ресурси за осигуряване изпълнението на ГДВ 2023/2024 г.

Необходимите ресурси за осигуряване изпълнението на ГДВ 2023/2024 г. са 295 броя пътнически вагона във влак през зимния период (277 вагона седящи места, 16 спални и 2 купет вагона), а през летния сезон 359 вагона (333 вагона седящи места, 22 спални и 4 купет вагони). Необходимият брой ТПС, предвиден за влакова работа през зимния период е 121 броя (77 броя локомотиви, ДМВ серия 10 „Siemens” - 15 броя; ЕМВ серия 30/31 „Siemens” - 19 броя и ЕМВ 32 серия – 10 броя) и през летния период е 123 броя (79 броя локомотиви, ДМВ серия 10 „Siemens” - 15 броя; ЕМВ серия 30/31 „Siemens”- 19 броя и ЕМВ 32 серия – 10 броя).

2. Основни ключови показатели

Прогнозата за основните обемни показатели по пазарни сегменти на база графика за движение на влаковете, анализът на структурата и характера на пътничко потока, отчитайки промените в търсенето и предлагането на транспортната услуга и очаквания обем превози за 2024 г. и финансовия ресурс. Разработени са три варианта:

1. Песимистичен вариант – при увеличение на цените на превозните документи с 20% и субсидия в размер на 209 890 хил. лева;

2. Реалистичен вариант – без увеличение на цените на превозни документи и при увеличена субсидия в размер на 276 785 хил. лева (209 890 хил. лева по ЗДБ и 66 895 хил. лева допълнително отпуснати средства*);

3. Оптимистичен вариант – при увеличение на цените на превозни документи с 20% и увеличена субсидия в размер на 276 785 хил. лева (209 890 хил. лева по ЗДБ и 66 895 хил. лева допълнително отпуснати средства*).

*Отпускане на допълнителни средства е с цел компенсиране на разходите за изпълнение на задължението по договора при запазване на транспортна схема за 2024 г., разработена съобразно анализите на Дружеството, предложенията, направени след обществено обсъждане с граждани, областни и общински администрации и техническите възможности е с обем 21 378 920 влаккิโลметра.

Реалистичен вариант

Към момента на разработване на Бизнес програмата за 2024 г. най-близък до изпълнение на очаквания обем превози и приход от дейността, за дружеството е приет реалистичния вариант. Вариантът е разработен и показан подробно по пазарни сегменти.

Прогнозата за приходите от основна дейност включва:

- Приходи от превоз на пътници – 65 372 хил. лева;
- Други приходи – 7 592 хил. лева;
- Компенсация за изпълнение задължението за превоз – 276 785 хил. лева;

или общият План за приходите от основна дейност е в размер на **349 749 хил. лева.**

3. Политика на доходите на персонала

Политиката на доходите на персонала през 2024 г. е изготвена при прогнозиране на:

- ✓ Списъчен брой в началото на годината на – 5 210 бр.
- ✓ Персонал, придобиващ право на пенсия през 2024 г. – 128 бр.
- ✓ Списъчен брой в края на годината – 5 193 бр.
- ✓ Намаление на списъчния брой през 2023 г. – 17 бр.
- ✓ Средносписъчен брой за дружеството е 5 207 бр.

Социални разходи – средствата за социално осигуряване на персонала са разчетени на база на действащата нормативна уредба – няма промени в процентите на осигурителните фондове и здравното осигуряване спрямо 2023 г. Разчетени са и средства за фонд „Пенсии” и за професионален пенсионен фонд за лицата, работещи при условията на II категория труд.

В средствата за социални осигуровки и надбавки са разчетени и средства за поевтиняване на храна по чл.209, ал.1 от ЗКПД на всеки работник и служител в размер на 200 лв. За този социален разход се дължат осигурителни вноски за ДОО и за здравно осигуряване (за работодателя е в размер на 19,62%, върху начислените средства за трета категория труд и 29,62% за втора категория труд).

Планирана е и еднократна социална сума в размер на 150 лв. при ползване на половината от полагащия се основен платен годишен отпуск и 100 лв. при ползване на целия полагащ се основен отпуск или общо 250 лв., което за годината е в размер на 1 302 хил.лв. За този социален разход също се дължат осигурителни вноски за ДОО и за здравно осигуряване.

В социалните разходи е планирана и сума за отпускане на парични помощи на персонала на дружеството в размер на 860 хил. лв.

Политиката на доходите на персонала през 2024 г. е свързана със следните обстоятелства:

Съгласно чл. 20, ал. 2 от КТД 2022 г., „Основните заплати по длъжности, се определят от страните, чрез коефициент към МРЗ за Дружеството. Номенклатурата обхваща всички длъжности в Дружеството и е неразделна част от КТД - Приложение № 2, а съгласно ал. 1 „Страните се споразумяха за Минимална основна месечна заплата за Дружеството равна на МРЗ за страната.”

Основните заплати и свързаните с тях елементи на трудовото възнаграждение (за трудов стаж и професионален опит, ношен труд, официални празници, извънреден труд и други), както и допълнително заплащане на работник, извършващ поддръжка и ремонт на парни локомотиви, договорено в чл. 31, ал. 7 от КТД 2024 г. са предвидени при следните допускания:

- От 01.01.2024 г. с коефициентите към МРЗ по Приложение №2 към КТД-2024 г. на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и МРЗ 933 лв.;
- Допълнително заплащане на работник, извършващ поддръжка и ремонт на парни локомотиви, договорено в чл. 31, ал. 7 от КТД 2024 г.;

Допуснатите промени на основните заплати, свързаните с тях допълнителни възнаграждения и договореното в чл. 31, ал. 7 от КТД 2024 г. ще доведе до увеличение на средствата за персонала с **около 19,6%.**

Възнаграждението за извънреден труд предлагаме да е под форма на „Непредвидени разходи за персонал”, като достигнатият разход за 2023 г. е намален с до 34,5%, или с 2 447 хил. лева, разпределени прогнозно по тримесечия за 2024 г.

Предвиждат се **Разходи за обучение на персонал за 2024 г., които включват:**

-Месечна издръжка под формата на стипендия е планирана за 16 броя обучения за външни на дружеството лица и 2 броя обучения, които ще продължат от 2023 г. за общо 163 бр. курсисти. Издръжката е формирана на база продължителността на курса и е обвързана с минималната работна заплата за страната.

-Разходи за обучение на персонал във висшите училища партньори и стипендиантски програми.

Разходите за обучение на персонал за 2024 г. са в размер на 512 хил. лева.

Предвидени са **обучения на персонала** за поддържане нивото на знания и умения и професионална компетентност, както и за разширяване на професионалната квалификация, с придобиване на правоспособност, съгласно законовата нормативна уредба.

Обучението и развитието на персонала е насочено в три основни приоритета.

- Дългосрочната стратегия на проекта „Заедно напред“ за подготовка и привличане на млади кадри, чрез образование, растеж и учене чрез работа.

Проект „Заедно напред“ е проект за съвместно сътрудничество между „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и професионални гимназии в страната по учебни програми за държавен план-прием за ученици след завършен VII-ми клас в дуална форма на обучение (обучение чрез работа).

- Провеждане на професионални обучения, чрез сключване на договори за повишаване на квалификация и преквалификация

Обучения чрез подбор на кандидати извън системата на БДЖ. Финансиране на обучения на курсисти по професии в експлоатационната и ремонтната дейност в ППП София, ППП Пловдив и ППП Горна Оряховица, съгласно одобрени план-заявки за обучение, при сключване на договори по условията на чл. 235 от Кодекса на труда за придобиване на правоспособности за Помощник локомотивен машинист, Ревизор вагони, Кондуктор, Маневрист, Маневрен стрелочник.

- Разработване на програми за кариерно развитие /кариерни пътеки.

Широко прилагане на възможностите за повишаване и разширяване на професионалната квалификация с възможност за придобиване на допълнителна правоспособност и кариерно израстване.

4. Инвестиционна програма за 2024 г.

Планираните инвестиции са показани в следващата таблица:

№	показатели	Мярка	Бизнес прогноза 2024 г.		
			в заводи	в депа	
I. Ремонт на пътнически вагони			13 275	268	13 007
1	Капитализиран ремонт на вагони	хил. лева	4 129	268	3 861
	Капитален ремонт на пътнически вагони				
	- брой вагони	брой	1	1	
	- стойност	хил. лева	268	268	
	Среден ремонт на пътнически вагони				
	- брой вагони	брой	61		61
	- стойност	хил. лева	2 306		2 306
	Допълнително капитализиране по Методика	хил. лева	1 555		1 555
2	Текущо поддържане на пътнически вагони	хил. лева	9 147	0	9 147
	Деповски ремонт на пътнически вагони				
	- брой вагони	брой	221		221
	- стойност	хил. лева	2 627		2 627
	Текущ отцепъчен ремонт на пътнически вагони				
	- брой вагони	брой	1 540		1 540
	- стойност	хил. лева	6 520		6 520
II. Ремонт на локомотиви			24 665	23 388	9 416
1	Капитализиран ремонт	хил. лева	23 388	23 388	8 139
	КР и преустройство на 10 бр. ел. локомотиви сер.44 и 45 в експлоатация				
	- брой локомотиви	брой	3	3	
	- стойност	хил. лева	1 714	1 714	
	КР и модернизация на 2 бр. теснопътни дизелови лок. серия 75				
	- брой локомотиви	брой	1	1	
	- стойност аванс	хил. лева	600	600	
	Ремонт на ДМВ серия 10, ЕМВ Серия 30 и 31				
	- брой локомотиви	брой	17	17	
	- стойност	хил. лева	13 648	13 648	
	Основен ремонт на 15 бр. локомотиви СмартТрон				
	- брой локомотиви	брой	8	8	
	- стойност	хил. лева	7 426	7 426	
	Голям периодичен ремонт				
	- брой локомотиви	брой	26		26
	- стойност	хил. лева	2 116		2 116
	Подемен ремонт				
	- брой локомотиви	брой	28		28
	- стойност	хил. лева	4 746		4 746
	Допълнително капитализиране	хил. лева	1 277		1 277
2	Текущо поддържане	хил. лева	17 739		17 739
	текущо поддържане (ТП)				
	- брой локомотиви	брой	972		972
	- стойност	хил. лева	8 751		8 751
	малък периодичен ремонт (МПР)				
	- брой локомотиви	брой	209		209
	- стойност	хил. лева	3 056		3 056
	ремонт по необходимост				
	- брой локомотиви	брой	2 018		2 018
	- стойност	хил. лева	5 931		5 931
III. Закупуване на нов подвижен състав					
1	Закупуване на нови локомотиви 10 бр.				
	- брой локомотиви	брой	10	10	
	- стойност аванс+1 брой	хил. лева	20 715	20 715	
2	Производство, доставка и последваща поддръжка на 50 бр. ПВ				
	- брой локомотиви	брой	50	50	
	- стойност аванс +7 броя	хил. лева	69 000	69 000	
	капитализирани разходи за ремонт	хил. лева	35 656	23 656	12 000
	ремонт на сгради, железен път, съоръжения и ново строителство	хил. лева	2 500		
	закупуване на ПЖПС	хил. лева	89 715	89 715	
	други инвестиции	хил. лева	3 339		
	Система ERTMS	хил. лева	8 820		
	общо инвестиции:	хил. лева	140 030		

IV. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

В „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД не са осъществени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

V. Наличие на клонове на предприятието

Дейността на Дружеството се осъществява от Централно управление, 3 подразделения за пътнически превози – София, Пловдив, Горна Оряховица и Център за професионално обучение.

VI. Използвани от предприятието финансови инструменти

В „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД не са използвани финансови инструменти.

С уважение,

инж. Венцислав Славков

Управител на „БДЖ – ПП” ЕООД

19 юни 2024 г.

“БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

гр. София 1080, ул. „Иван Вазов” №3
тел./факс: (+3592)9878869
e-mail: bdz_passengers@bdz.bg
www.bdz.bg/

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ по чл.48 от Закона за счетоводството

Долуподписаният,

Венцислав Божидаров Славков, в качеството си на Управител на „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД, с ЕИК №175405647 със седалище и адрес на управление гр. София 1000, ул. „Иван Вазов” №3

ДЕКЛАРИРАМ, че:

I. ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

„БДЖ – Пътнически превози” ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, което съществува от 26.10.2007 г. и е единственото в страната, което притежава лиценз за железопътен превоз на пътници.

Дружеството организира, осъществява и отговаря за изпълнението на задължения по дългосрочен договор от 25.06.2009 г., сключен с Министерство на транспорта на Република България за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, като осигурява качествени и безопасни обществени превозни услуги в съответствие с него.

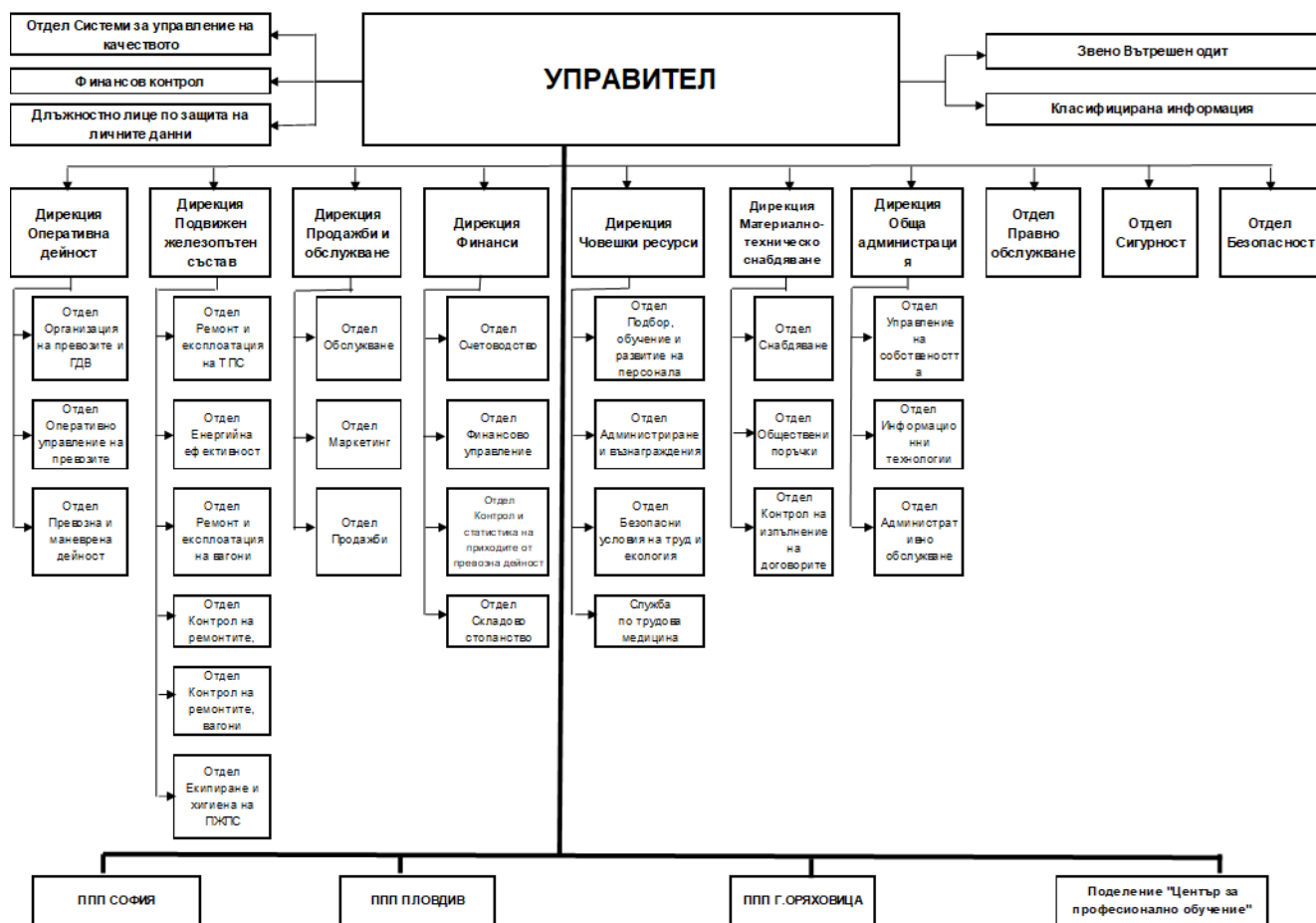
Основният предмет на дейност на компанията е извършване на железопътни превози на пътници във вътрешно и/или международно съобщение, ремонт и експлоатация на подвижен железопътен състав и управление на безопасността на превозите.

Основният предмет на дейност на компанията е: извършване на железопътни превози на пътници във вътрешно и/или международно съобщение, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав (локомотиви и вагони), в съответствие с ISO 9001:2015.

Организационната структура на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД се състои от: Централно управление; Поделение за пътнически превози София, с Вагонно депо „Надежда” и Локомотивно депо София; Поделение за пътнически превози Пловдив, с Вагонно депо Пловдив и Локомотивно депо Пловдив; Поделение за пътнически превози Горна Оряховица, с Вагонно депо Горна Оряховица и Локомотивно депо Горна Оряховица; Център за професионално обучение.

ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА "БДЖ - ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ" ЕООД

Приета с Решение на Съвета на директорите на "Холдинг БДЖ" ЕАД, отразено в Протокол № 172 / 03.11. 2022 г. /в сила от 10.11. 2022 г./

Целта, стратегията и следваните политики по отношение на основните и спомагателните дейности на дружеството са разписани в Декларацията за политиката по качество на ръководството на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД, качена и на официалната интернет страница.

Основен приоритет на “БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД като национален железопътен превозвач е осигуряването на безопасността и сигурността на превозите на пътници.

За тази цел “БДЖ–ПП” ЕООД е изградило **своя система за управление на безопасността (СУБ)**, чрез която се гарантира постигането на изискванията и критериите за безопасност, произтичащи от европейското и национално законодателство (основание чл. 22 от Наредба № 59 от 05 декември 2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт и съобразно изискванията на чл. 9 от Директивата за железопътна безопасност (ЕС) 2016/798).

Гаранция за безопасността на пътническите превозите в БДЖ-ПП е получена от Националния надзорен орган – ИА „Железопътна администрация през 2022 г. “ **Единен сертификат за безопасност**, който е издаден въз основа на актуализирана и поддържаната в Дружеството СУБ.

С въвеждането на СУБ се осигуряват:

1. Прилагане на изискванията за получаване на Единен сертификат за безопасност, издаван в съответствие с Приложение I от Регламент (ЕС) 2018/762 на Комисията от 8 март 2018 за установяване на общи методи за безопасност и националното приложимо законодателство по

отношение на системата за управление на безопасността в „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД;

2. Прилагане на общ метод за безопасност, както е предвидено в Регламент (ЕС) 1078/2012 г., който да бъде прилаган от железопътните предприятия и управителя на инфраструктурата след получаване на сертификат за безопасност, както и за лице отговорно за поддръжката на железопътни превозни средства;

3. Предварителни условия за гарантиране на безопасни операции в „БДЖ - Пътнически превози” ЕООД при извършване на железопътните услуги, съобразени с европейското и националното законодателство;

4. Подобряване на безопасността на националния и международния железопътен превоз и постигане на хармонизирани стандарти в железопътното предприятие;

5. Интегриране със съществуващата система за управление на качеството (СУК) на дружеството.

6. Изискванията на международният стандарт EN ISO 9001:2015 се прилагат за изграждането и поддържането на СУБ, която съдържа правила, описание на процедури и разпределение на отговорности, за да се гарантира безопасното функциониране на дружеството.

II. ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ПРЕДПРИЯТИЕТО Е ПРИЕЛО И СЛЕДВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ВЪПРОСИ:

1. Съществена информация, свързана с контрола върху замърсяването на околната среда и мерките за предотвратяването му

В „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД в съответствие с организационно-управленската структура към дирекция „Човешки ресурси“ е създаден отдел „Безопасни условия на труд и екология“, който провежда екологичната политика в предприятието, като координира, ръководи и извършва контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване.

Като социално отговорна компания към околната среда с назначените еколози се стремим към динамично развиване и системно надграждане на комплекс от инструменти, които да допринесат във висока степен за опазване чистотата на водите, почвите и въздуха, намаляване и оползотворяване на отпадъците, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите.

Относно дейността по опазване на околната среда при организацията на работа и функциите на персонала е въведено спазването на следните принципи:

– „Предотвратяване” – образуването на отпадъци да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;

– „Разширена отговорност” – дейностите, които допринасят за замърсяването на околната среда, да се управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

– „Превантивност” – потенциалните проблеми с риск за замърсяване на околната среда, да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

Основните цели, към които дружеството се стреми, са постигне на:

– намаляване на рисковете за хората и околната среда;

– предотвратяване на замърсяването и други неблагоприятни въздействия върху околната среда;

– ефикасно използване на ресурсите, посредством правилното им разпределение;

– постигане на съответствие със законовите и подзаконовите изисквания по опазване на околната среда, обект на задължително правно регулиране и контрол;

– намаляване на генерираните отпадъци.

През 2023 г. основните дейности, на които е наблегнало дружеството с цел минимизиране на неблагоприятното въздействие върху околната среда са, както следва:

- провеждане на процедури и сключване на договори за предаване на отпадъци на фирми, притежаващи Разрешително за третиране и/или комплексно разрешително, както и разрешителни за транспортиране на отпадъци;
- поддържане на площадките за съхранение на отпадъци, в съответствие с националното законодателство и националната политика за управление на отпадъците;
- разделно събиране на отделните видове отпадъци, генерирани в следствие на дейността на дружеството;
- намаляване отпадъците от собствената дейност;
- оптимизиране и контрол на показателите на количествата използвани и заустени води, осигурявани от регистрираните водоизточници, разположени на териториите на поделенията;
- своевременно запознаване с новоприетите нормативни документи по опазване на околната среда и тяхното прилагане;
- докладване на годишна база на резултатите от замерванията и анализите за отделените фактори на околната среда на местно ниво.

С цел проследяване и контрол на риска и дейностите по екология, дружеството е заложило следните дългосрочни цели:

- Извършване на вътрешни проверки с цел контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване, както и за наличието на воденето на необходимата документация за организиране дейността по околна среда;
- Ежемесечно проследяване на факторите и компонентите, оказващи влияние върху околната среда;
- Поддържане на регистри с база данни по компоненти и фактори, относно етапите на изпълнение на заложените в законодателството изисквания;
- Извършване на периодичен мониторинг на показателите, замърсяващи околната среда.

2. Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид CO₂ и интензитета на емисиите на парникови газове)

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД не участва в схемата за търговия с емисии на парникови газове. Поделенията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД са разположени в урбанизираните територии, където измерването на вредни емисии CO, SO₂, NO₂, прахови частици и други емисии, отделяни в атмосферния въздух, се извършва на национално и регионално ниво.

3. Използването и опазването на природните ресурси – вода и почва, и свързаното с тях опазване на биологичното разнообразие

Дружеството експлоатира регистрирани кладенци за водовземане. Във връзка с изпълнение на изискванията, регламентирани в Закона за водите, относно издадените разрешителни на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за водовземане и заустване на води, намиращи се на територията на дружеството, за 2023 г. са изготвени и предоставени до контролните органи Доклади за изпълнение на условията в издадените разрешителни. През 2023 г. при извършения собствен мониторинг на черпените и производствените отпадни води, с цел недопускане замърсяване на подпочвени води и почви, не са установени несъответствия със заложените норми.

4. Въздействията върху природни екосистеми, които водят до поток на ценни за екосистемата материали в бъдеще

Дейността на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони. При спазване на нормативните и технологичните

изисквания не се очаква дейността на дружеството да доведе до замърсяване и/или дискомфорт на околната среда.

5. Управлението на отпадъците

Политиката на дружеството е насочена към рециклиране и оползотворяване на производствените отпадъци. Основната цел на предприятието е свързана с намаляване на загубите на материали, а именно намаляване на генерираните отпадъци от дейността, разделното им събиране и оползотворяване с цел повторно използване.

В тази посока работим в три направления:

По-добро разделяне на производствените отпадъци на територията на дружеството;

Разширена отговорност на производителя, чрез обратно приемане на масово разпространени отпадъци;

Ежегодни цели за намаляване на отпадъци, депонирани на сметище.

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за 2023 г. генерира на 27 териториални обекта обща 37 вида отпадъка, които се съхраняват на 172 броя площадки за временно съхранение на отпадъци. В резултат на експлоатационната и ремонтна дейност, за генерираните отпадъци е организирано разделно съхранение на отпадъци по видове на обособени площадки или в подходящи контейнери и съдове, във всяко едно от поделенията в страната. Периодично се сключват договори и се следи предаването на отпадъци само на фирми, имащи разрешения по Закона за управление на отпадъците.

През 2023 г. дружеството е предало: 1 148,867 тона отпадък за оползотворяване, от които 78,920 тона опасни отпадъци, на лицензирани фирми по Закона за управление на отпадъците.

За всички изградени площадки за съхранение на отпадъци са озаповедени отговорни лица и ежемесечно се попълват отчетни книги и се подават годишни отчети за извършваните дейности с отпадъци чрез Информационна система за управление на отпадъците, поддържана от Изпълнителна агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

За реализиране и постигане целите на разделното събиране, нашите служители са обучени колко е важно всички отпадъци да се сортират правилно, за да са годни за рециклиране след това.

За битовите отпадъци се спазва реда и организацията, утвърдена със съответните общински наредби, уреждащи дейностите с битови отпадъци в съответната община.

Чрез разделното събиране на отпадъци се стремим към изваждането на възможно най-много видове отпадък от общия битов отпадък, с цел минимизиране на депонирането и увеличаване на дела на рециклирането. Така например отпадъци от хартия, картон и пластмаса на територията на поделенията в страната се рециклират, като се предават разделно на местата, които са обособени от местните общински власти. Дружеството организира рециклиране и на текстилни материали (напр.: дюшеци, работното облекло на служителите ни и др.), като при невъзможност да се преизползват в ремонтните цехове, като парцали, същите се предават на фирма, притежаваща законово изискваните разрешителни документи. И през 2023 г. продължаваме инициативата по разделно събиране на отпадъци от опаковки при почистването на пътнически вагони на гара Бургас, която също има за цел да ни помогне да избегнем тяхното депониране.

6. Влиянието на транспорта върху околната среда

Железопътният транспорт е с най-нисък процент на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух и на парникови газове в сравнение с останалите видове транспорт. Използването на железопътния транспорт създава сериозни предпоставки за постигане на заложените цели за декарбонизация в транспорта, тъй като характеристиките му позволяват бързо и удобно придвижване на големи потоци от хора, чрез значително намаляване на вредните емисии и негативното въздействие от процеса на придвижване. Противоположно на индивидуалния транспорт, над 80% от железопътната инфраструктура в страната е електрифицирана, а в местата,

където се извършват най-голям брой пътувания (а именно крайградските райони на София, Пловдив, Варна, Бургас, Велико Търново и Русе) – тя е напълно електрифицирана.

Противоположно на индивидуалния транспорт, ползите при превоз на пътници с железопътен транспорт, в сравнение с автомобилния, са:

- намаляване замърсяванията на въздуха в следствие намалените емисии на парникови газове;

- намаляване на шумовото замърсяване, тъй като то се появява само при преминаване на отделни влакови композиции;

- намаляване на трафика по пътищата и ПТП от пренасочване на движението.

През 2023 г. все още се наблюдава голям процент остарял подвижен състав и остарели жп трасета, което не позволява придвижване с висока скорост и ограничава ефективното масово използване на жп транспорта.

Наша цел продължава да бъде постигането на по-високо качество и по-широк обхват на железопътните услуги при нарастване на дела на превозените пътници. Планираните действия са насочени към подобряване на свързаността на регионите на страната, както и постигане на положителен ефект върху качеството на въздуха и безопасността на движението. С национални проекти се планира закупуването на нови влакове, както и подобряването на организацията на тяхното движение и осигуряване на оборудване, с което ще се постигне оперативна съвместимост с пътното оборудване: нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически мотрисни влакове. Целта е секторът да се развива и управлява по начин, който да му позволи да се конкурира ефективно на транспортния пазар, като осигурява качествени пътнически превози за клиентите, да инвестира разумно и поддържа необходимите активи в добро състояние и да се издържа финансово с приемливо ниво на подпомагане от държавата.

7. Разработването на екологично чисти продукти, услуги и технологии

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД залага обслужването да се осъществява от квалифициран персонал, познаващ основните и спомагателни дейности и техническата обезпеченост на дружеството, притежаващ опит в прилагането на екологичните нормативи в железопътната дейност. Стремехът ни е насочен към спазване на изискванията на националното и европейско законодателство, действащите стандарти, норми и правила, свързани с опазването на околната среда.

III. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ И ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА УСЛУГАТА, ПРЕДЛАГАНА ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО:

1. Числеността на служители от различни полове по области на заетост и по професии

Числеността на персонала в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД към 31.12.2023 г. е 5 182 бр., като спрямо 2022 г. се е увеличила с 35 бр.

Численост по пол, области на заетост и професии:

1.1 Централно управление и Поделение „Център за професионално обучение“ на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД – 233 бр., както следва:

- Р (Ръководители) – 58 бр., от които 40 бр. мъже и 18 бр. жени;
- С (Специалисти) – 119 бр., от които 48 бр. мъже и 71 бр. жени;
- ПАП (Помощен административен персонал) – 37 бр., от които 12 бр. мъже и 25 бр. жени;
- ТПС (Техници и приложни специалисти) – 1 бр. мъж.
- КРСТЗ (Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии) – 18 бр. мъже.

1.2 Поделение за пътнически превози София към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД – 2 170 бр., както следва:

- Р (Ръководители) – 31 бр., от които 27 бр. мъже и 4 бр. жени;
- С (Специалисти) – 90 бр., от които 31 бр. мъже и 59 бр. жени;
- ТПС (Техници и приложни специалисти) – 386 бр., от които 334 бр. мъже и 52 бр. жени;
- ПАП (Помощен административен персонал) – 329 бр., от които 22 бр. мъже и 307 бр. жени;
- ПЗУНТО (Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната) – 170 бр., от които 99 бр. мъже и 71 бр. жени;
- КРСТЗ (Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии) – 471 бр., от които 447 бр. мъже и 24 бр. жени;
- МОМ (Машинни оператори и монтажници) – 480 бр., от които 467 бр. мъже и 13 бр. жени;
- ПНСК (Професии, неизискващи специална квалификация) – 213 бр., от които 31 бр. мъже и 182 бр. жени.

1.3 Поделение за пътнически превози Пловдив към „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД – 1 217 бр., както следва:

- Р (Ръководители) – 34 бр., от които 26 бр. мъже и 8 бр. жени;
- С (Специалисти) – 59 бр., от които 23 бр. мъже и 36 бр. жени;
- ТПС (Техници и приложни специалисти) – 279 бр., от които 205 бр. мъже и 74 бр. жени;
- ПАП (Помощен административен персонал) – 200 бр., от които 17 бр. мъже и 183 бр. жени;
- ПЗУНТО (Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната) – 114 бр., от които 56 бр. мъже и 58 бр. жени;
- КРСТЗ (Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии) – 176 бр., от които 170 бр. мъже и 6 бр. жени;
- МОМ (Машинни оператори и монтажници) – 228 бр., от които 223 бр. мъже и 5 бр. жени;
- ПНСК (Професии, неизискващи специална квалификация) – 127 бр., от които 22 бр. мъже и 105 бр. жени.

1.4 Поделение за пътнически превози Горна Оряховица към „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД – 1 562 бр., както следва:

- Р (Ръководители) – 35 бр., от които 32 бр. мъже и 3 бр. жени;
- С (Специалисти) – 67 бр., от които 29 бр. мъже и 38 бр. жени;
- ТПС (Техници и приложни специалисти) – 291 бр., от които 240 бр. мъже и 51 бр. жени;
- ПАП (Помощен административен персонал) – 211 бр., от които 7 бр. мъже и 204 бр. жени;
- ПЗУНТО (Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната) – 108 бр., от които 39 бр. мъже и 69 бр. жени;
- КРСТЗ (Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии) – 302 бр., от които 285 бр. мъже и 17 бр. жени;
- МОМ (Машинни оператори и монтажници) – 453 бр., от които 434 бр. мъже и 19 бр. жени;
- ПНСК (Професии, неизискващи специална квалификация) – 95 бр., от които 11 бр. мъже и 84 бр. жени.

Към 31.12.2023 г. свободните работни места в дружеството са били 439 бр.

Индексът на текучество за 2023 г. е 6 %.

Недостигът на персонал, зает в експлоатация и ремонт, частично се компенсира с работещи пенсионери, като техният брой през 2023 г. нараства на 228 броя, или 4.4 % от средносписъчния брой.

2. Заетост – провеждане на консултации и участие на служителите при вземане на решения за условията на заетост и условията на труд

Съгласно изискванията на законодателството в дружеството са учредени комитети по условия на труд, в които участват представители на работниците и служителите и на работодателя. Комитетите се създават, за да се осигури сътрудничество между работодателя и работниците по въпросите на безопасността и здравето при работа, а основната им цел е да се осъществи консултиране между работодателя и работниците за състоянието на условията на труд и за действията, които трябва да се предприемат в тази насока. Сред задачите на комитетите по условия на труд са: да обсъждат дейността по опазване на здравето и осигуряване на безопасността и на работещите и да предлагат мерки за подобряването ѝ; да обсъждат резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравното състояние на работещите, докладите на службата по трудова медицина и други въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работещите; да извършват проверки по спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд; да следят състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост; да участват в разработването на програми за информиране и обучение на работещите по проблемите на здравословните и безопасни условия на труд.

Представителите на работещите в комитетите по условия на труд имат право: на достъп до наличната информация относно условията на труд, анализите на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост, констатациите и предписанията на контролните органи; да изискват от работодателя да предприема необходимите мерки и да правят предложения за отстраняване на опасностите или за временно ограничаване на риска за здравето и безопасността; да се обръщат към контролните органи, ако преценят, че взетите от работодателя мерки не са достатъчни да гарантират здравето и безопасността на работещите; да участват в проверките, извършвани от контролните органи; да участват при разработването на проекти на вътрешни правилници и наредби в областта на здравословни и безопасни условия на труд.

3. Отношенията на предприятието със синдикалните организации

Отношенията на дружеството със социалните партньори – синдикалните организации, са регламентирани чрез подписан колективен трудов договор, с помощта на който се уреждат трудовите, осигурителните и свързаните с тях отношения между работодателя и работниците и служителите, които не са уредени с повелителни разпоредби на Кодекса на труда и други нормативни актове. Въз основа на подписаните договорености в колективния трудов договор работодателят предоставя на синдикатите информация и обсъжда с тях въпроси, касаещи работниците и служителите.

Във връзка с действащия Колективен трудов договор в дружеството и на база залегналите клаузи в него:

- основните заплати по длъжности се определят от страните чрез коефициенти към минималната работна заплата (МРЗ) за Дружеството, равна на МРЗ за страната. Номенклатурата обхваща всички длъжности в Дружеството и е неразделна част от КТД – Приложение № 2;
- работниците и служителите получават по-високи размери на допълнителните възнаграждения за придобит трудов стаж и професионален опит, и за всеки отработен час нощен труд, спрямо определените в нормативните актове;

- работниците и служителите получават допълнително възнаграждение за по-висока лична квалификация;
- на работниците и служителите, които изпълняват служебните си задължения по време на пътуване, се изплащат суми за пропътуван километър вместо командировъчни пари;
- работниците и служителите имат право на основен платен годишен отпуск в завишен размер спрямо определения в Кодекса на труда /КТ/, както и на завишението му в случаите, посочени в чл. 157, ал. 1, т.т. 1-3 КТ.

4. Управление на човешкия капитал – възнаграждение и придобивки, професионално развитие, баланс между професионален и личен живот

С цел подобряване на социалния статус на персонала, в „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД има социална програма, част от която са:

- средствата за поевтиняване на храната;
- социалната сума при ползване на платения годишен отпуск;
- социалните паричните помощи;
- картите за пътуване на служителите, билетите за безплатни пътувания и картите, даващи право на 50% намаление за пътуване по цялата железопътна мрежа на страната на членовете на семействата им;
- 50% отстъпка от разходите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – самостоятелно или заедно с членове на техните семейства, включително партньори при съвместно съжителство, за период от общо 7 /седем/ календарни дни, включително 7 /седем/ нощувки, за всяка година.

В Дружеството се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, в т.ч. и вътрешна преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

По-важните проблеми пред управлението на човешките ресурси в „БДЖ – Пътнически превози” са:

- влошена е възрастовата структура на персонала, като най-голям е процента на персонала в дружеството на възраст между 50-59 г., което представлява 46% от заетите, като с най-малък относителен дял са служителите на възраст до 30 г. – 4%.
- налице е небалансирана образователна структура на персонала. В края на 2023 година най-голям е дялът на заетите със средно образование, които представляват 69%, следвани от тези с образователно-квалификационна степен „Магистър” – 11%, „Професионален бакалавър” – 9 %, „Бакалавър” – 5%.
- липса на подходящи кандидати, отговарящи на изискванията за образование, квалификация и професионален опит за заемане на определени длъжности;
- високата конкуренция при набиране и подбор на кандидати, която оказват други превозвачи;
- недостатъчно развити умения на служителите, най-вече по отношение на езиковите знания, компютърната грамотност, липсата на необходимите професионални и квалификационни знания, умения и опит в системата на железопътния транспорт;
- липса на мотивация за кандидатстване и работа в дружеството.

За преодоляване на посочените проблеми, ръководството на дружеството е предприело следните мерки:

- Привличане и подбор на персонал:
 - За осигуряването на квалифициран експлоатационен персонал през 2023 година в обучение в ЦПО към „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД са били включени 142 външни на дружеството лица при сключване на договори по условията на чл. 235 КТ, за придобиване на професионална квалификация и правоспособност

- „Локомотивен машинист“, „Помощник локомотивен машинист“, „Кондуктор“, „Ревизор вагони“, „Маневрен стрелочник“, „Маневрист“ или „Билетен касиер“;
- изготвяне и публикуване на обяви за свободни работни места;
- с цел популяризиране на работодателската марка на дружеството и разширяване на информационните канали за привличане на кадри, служители човешки ресурси участват в специализирани кариерни форуми и събития на национално и регионално ниво, като напр.: участие в организирана от ВТУ „Тодор Каблешков“ съвместна среща с работодатели за подкрепа в кандидат-студентската кампания; провеждани срещи с Агенцията по заетостта; Панорами на образованието;
- активна комуникация с кметове, областни управители и общини;
- предлагане на стажантски и стипендиантски програми;
- публикуват се обяви за набиране на външни кандидати за участие в обучение при сключване на договор по условията на чл. 235 КТ;
- разширяване сътрудничеството с професионалните гимназии, с цел привличане на повече млади хора в железопътния транспорт. Създаването на бъдещи професионални кадри в железницата е една от приоритетните задачи на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. Дружеството предоставя отлични перспективи и възможности за професионално развитие и в тази връзка подкрепя професионалното обучение и образование на ученици, като по този начин се изгражда здрава основа за успешно развитие на БДЖ като бъдещ потенциален работодател. Националният железопътен превозвач поставя акцент, че е един добър избор за бъдещо професионално развитие, с нова визия и стратегически поглед, ориентиран към хората като дългосрочна инвестиция, а не като ресурс. Поради тази причина „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за поредна година реализира успешно проект за дуално обучение „Заедно напред“, към който са се присъединили четири професионални гимназии – в гр. София, гр. Мездра, гр. Горна Оряховица и гр. Русе, в които се обучават над 150 ученика в 13 железопътни паралелки;
- активна комуникация на звеното за подбор с университети и училища, с цел подsigуряване на персонал за т.нар. „ключови позиции“, изискващи по-дълъг период на обучение и специфична квалификация. „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е в постоянно сътрудничество с професионалните гимназии, в които има разкрити паралелки в дуална форма на обучение специалност „Локомотиви и вагони“ – ПГ по железопътен транспорт „Н. Й. Вапцаров“ в гр. Горна Оряховица, ПГ „Васил Левски“ в гр. Мездра, ПГПСТТ в гр. София и ПГРКК в гр. Русе.
- Обучение и развитие на персонала – предвид постоянния стремеж към подобряване на уменията и компетенциите на персонала, като ключов компонент за осигуряване на необходимите за дружеството човешки ресурси по образование, професионална подготовка и квалификация, е непрекъснатото повишаване на квалификацията и преквалификацията, усъвършенстването и разширяването на знанията и уменията на персонала за ефективно осъществяване на дейността и постигане на целите на дружеството. Това се постига чрез:
 - провеждане на периодични курсове за поддържане нивото на квалификация на персонала и повишаване качеството на предлаганата услуга;
 - провеждане на обучения на персонала за придобиване на нови правоспособности, за усъвършенстване на професионалната квалификация;
 - мотивиране на персонала за повишаване на квалификацията. За подобряване на небалансираната образователно-квалификационна структура на персонала и повишаване на квалификацията и образователно-квалификационното му равнище е целесъобразно насърчаването на индивидуалните форми на обучение за придобиване на друга специалност и/или обучение в по-висока степен на

образование, чрез поемане на разходите за обучение от страна на работодателя и сключване на договор за обучение по чл. 234 от Кодекса на труда с обучаващите се лица;

- обвързване на обучението и повишаване на квалификацията с възможностите за кариерно развитие на служителите.

С прилагането на планираните мерки и мероприятия за ефективно управление на човешките ресурси, дружеството очаква да постигне следните резултати:

- ✓ Осигуряване на надеждна, целесъобразна, всеобхватна, открита и прозрачна процедура за подбор – гаранция за привличане на кандидати с необходимите за организацията образование, опит и квалификация;
- ✓ Възможност за наемането на квалифицирани, компетентни и мотивирани специалисти, с подходящо образование и квалификация;
- ✓ Осигуряване на приемственост между служителите;
- ✓ Подобряване на възрастовата структура на персонала в „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД;
- ✓ Задържане на работа на по-добрите работници и служители;
- ✓ Подобряване на качеството на предоставяната услуга и обществения имидж на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД;
- ✓ Компенсиране на текучеството на персонала и липсата на достатъчно квалифицирани специалисти, желаещи да постъпят на работа в дружеството;
- ✓ Подобряване на мотивацията на персонала;
- ✓ Повишаване на качеството при изпълнение на задачите.

За по-пълноценно използване на свободното време, за осигуряване на баланс между професионалния и личния живот, както и за поддържане на доброто състояние, възстановяване и почивка на работниците и служителите си, дружеството осигурява възможност за ползване на почивните станции на „Холдинг БДЖ” ЕАД, а също така и дава възможност за ползване на карти за спорт и релакс.

5. Здравословни и безопасни условия на труд

За изпълнение на целите си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, дружеството:

- осигурява ресурси за организационно-технически, технологични и други проекти за подобряване условията на труд;
- изпълнява ежегодно утвърдени за дружеството и поделенията инвестиционни програми за подобряване на условията на труд;
- осигурява провеждането на всички видове инструктажи, съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- спазва установените правила за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки в дружеството и поделенията;
- осигурява допълнителен платен годишен отпуск на работещите при специфични условия на труд съгласно изискванията на Наредба за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск/23.12.2005 г.;
- осигурява на работниците и служителите обслужване от Служба по трудова медицина;
- осигурява профилактични медицински прегледи в транспортните медицински учреждения;

- оценява и управлява риска за здравето и безопасността при работа на работниците и служителите, като прилага мерки за отстраняване и намаляване на опасностите при източниците им на възникване;
- осигурява ваучери за храна, съгласно изискванията на Наредба № 11/21.12.2005 г.;
- предоставя на работните места ободряваща напитка при полагане на нощен труд, чай – при ниски температури под 10°C, минерална вода – при температури над 30°C;
- осигурява по график веднъж в годината 5 /пет/ дни безплатен профилакториум за възстановяване работоспособността и здравето на работниците и служителите от втора категория труд при пенсиониране;
- спазва процедура за трудоустрояване на работещите с медицинска експертиза и определен процент неработоспособност. Поддържа изискуемия се с нормативни документи процент работни места за трудоустроени и за лица с увреждания;
- осигурява лични предпазни средства, работно и униформено облекло;
- застрахова работещите в условия на завишен производствен риск за застрахователен риск „Трудова злополука“.

6. Връзка с потребителите на услугата – удовлетвореност, достъпност и безопасност

Благотворителна дейност

Политиката на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД в тази посока е ключова. Дружеството има изключително важна и съществена роля за мероприятия, които са с принос към обществото, като подкрепя инициативите за социална адаптация и интеграция на децата, лишени от родителска грижа, на които трябва да бъде дадена възможност да живеят в равностойно положение и да заемат своето достойно място в обществото.

„БДЖ-Пътнически превози” ЕООД подкрепя и различни инициативи, които стимулират креативното мислене на младите хора и развиването на предприемаческия им потенциал и умения.

Като пример за извършваните инициативи, част от политиката по корпоративна и социална отговорност, може да се посочат:

- дългогодишно сътрудничество с Национално сдружение на сираците в България и осигуряване на безплатно пътуване на деца в неравностойно положение по повод на различни инициативи, организирани от сдружението;
- осигуряване на безплатно пътуване на ученици за участието им в състезание за бизнес проекти, част от програмата „Тийноватор” за насърчаване на предприемачеството в българските училища;
- подкрепяне на инициативи за развитие на българския туризъм и популяризирането на природните и културно-исторически забележителности в страната, като например изобразяването на гърба на всеки билет за пътуване с влак по направленията към Северозападна България на снимка с текст за отстъпка от стандартната входна такса за посещение в Регионалния исторически музей в гр. Враца до края на 2023 година;
- подкрепа и участие в младежки и спортни инициативи, като например „Байк и Рън за Чепън” и „Дунав Ултра“, за които се осигурява превоза на велосипедите на участниците;
- подкрепа и участие в културни инициативи, като дружеството традиционно осигурява превоз на децата участници във ежегодния фестивал за детско медийно изкуство „Арлекин” и в Националния детски литературен конкурс „Искри 2023“;
- подаряване на безплатно пътуване на всички деца на възраст до 14 години във всички пътнически и бързи влакове на 1-ви юни по повод Международния ден на детето.

„БДЖ – Пътнически превози” ЕООД предоставя възможност за пътуване чрез железопътен превоз на лица с увреждания и лица с намалена подвижност /ЛНП/. Обслужването на ЛНП се извършва, съгласно сключения тристранен договор между Български червен кръст /БЧК/, „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и Национална компания „Железопътна инфраструктура”.

Задължения за извършване на обществени превозни услуги

Групите пътници, имащи право на безплатни и с намалени цени пътувания при превоз с железопътен транспорт, както и размерът на намалението са нормативно регламентирани с Постановление № 295 на Министерския съвет от 20.12.2001 г. и неговите изменения. „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД подлежи на контрол и носи съответната отговорност пред държавата за осъществяваните превози в интерес на една или няколко социални категории пътници, определени с горесцитираното постановление.

Търговски оферти за пътуване по железопътен транспорт

„БДЖ-Пътнически превози” ЕООД предоставя за своя сметка намаления от цените на превозните документи за пътуване по железопътен транспорт, като предлага на своите клиенти различни търговски оферти.

Служебни и специални пътувания

Превозните документи за служебни и специални пътувания се предоставят на служители на „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД, „БДЖ-Товарни превози” ЕООД, „Холдинг БДЖ” ЕАД и ДП НКЖИ и членове на техните семейства, съгласно Правила за служебни и специални пътувания по железопътния транспорт в Р. България. По същите правила се предоставят карти за безплатно пътуване по цялата жп мрежа на бивши служители. Дружеството издава карти за безплатно пътуване по железопътната мрежа в страната на лица и организации, с които си сътрудничи.

Удовлетвореност на клиентите

„БДЖ-Пътнически превози” ЕООД ежегодно възлага изпълнението на проучване сред населението на страната за клиентска удовлетвореност, обществено мнение и поведение в ж.п. транспорт относно предлаганите от Дружеството услуги. Този мониторинг е необходим, съгласно чл.10.4 от „Договор за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България“, подписан между Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и „БДЖ-Пътнически превози” ЕООД за периода от 2010 г. до 2024 г.

Съгласно изследователския доклад на изпълнителя, за 2023 г. нивото на потребителска удовлетвореност е над средното. По десетобална система, като 10 е най-висока удовлетвореност, а 1 е най-ниска, оценките за предлаганите услуги са:

- редовност на влаковете – 7.04;
- разписание – 7.09;
- заетост на влаковете (наличие на свободни седалки) – 6.86;
- вътрешни условия и комфорт – 5.10;
- информация за пътуване -7.90;
- цени на услугите – 8.90;
- обслужване пред билетни каси и във влака – 8.95.

Цените на билетите са назовани като основна мотивация за пътуване с влак от допитаните участници (50%). С подобни резултати се посочват причините: липса на алтернативни транспортни възможности (19%) и предпочитането на влака като най-удобен и надежден вид превозно средство (22%). Това отразява факта, че цените на билетите, наличието на алтернативни

варианти и удобството на влака играят съществена роля при решението за избора на пътуване с влак.

Като основна причина за неизползване на транспорта на БДЖ, 62% от гражданите, които не пътуват с влак, посочват предпочитане на алтернативен транспорт. От тази група, 33% от гражданите оказват незадоволителните условия във влаковете като допълнителна причина, поради която не използват услугите на БДЖ.

В "Инструкция за реда при обработка на постъпили жалби, сигнали и предложения в „БДЖ-ПП“ ЕООД“, е определен редът и начина за приемане, регистриране, обработка и анализ на постъпили в дружеството жалби, сигнали, предложения и благодарности във връзка с обслужването на клиентите. Приемането и обработката им се извършва в съответствие с всички законови и вътрешни нормативни документи.

Сигналите постъпват:

- По електронен път чрез web форма, намираща се на официалния сайт на БДЖ. Контактните форми се получават на електронна поща: signal@bdz.bg;

- Посредством физическа поща - получени на хартиен носител чрез деловодство;

- Устно (по телефон) - получени посредством модул за подаване на сигнали на телефон 02 931 11 11, регистрирани от служителите на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД.

По всички постъпили сигнали се извършва проверка. В срок от тридесет дни след регистрирането, до подателя се връща мотивиран отговор.

Информация за постъпилите контактни форми се предоставя от дирекция „Маркетинг и продажби“ на Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ежесечно, на всяко тримесечие, шестмесечие и годишно.

Годишно „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД публикува на своя уебсайт доклад относно качеството на предоставяните услуги, включващ броя и видовете на получените и обработени жалби и сигнали, удовлетвореност на клиентите и предприети мерки за ограничаване до минимум на негативните сигнали.

IV. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

1. Случай на тежки последици върху правата на човека, свързани с решения и действия на дружеството

В своята фирмена ценностна система „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД поставя на водещо място личността на човека, защитата на човешките права и недопускането на никакви форми на поведение по какъвто и да било начин и поради каквато и да било причина, които могат да накърнят достойнството и правата на отделната личност. През 2023 г. няма тежки последици върху правата на човека, които да са свързани с решения и действия на дружеството.

2. Ангажираност на дружеството за зачитане на правата на човека

Стремежът на дружеството е насочен към полагане на постоянна грижа, така че всеки работник и служител да се чувства удовлетворен и мотивиран от работата си, и да вижда възможности за лично и професионално развитие.

За постигане на посоченото „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД осигурява равнопоставеност и зачитане на човешките права, като стриктно се спазва нормативната уредба на страната и не се допускат никакви прояви на дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, убеждения, политическа принадлежност, увреждания, възраст, имуществено състояние или други признаци; зачита се правото на информиране и консултиране на работниците и служителите, зачитат се синдикалните права и правото на здравословни и безопасни условия на работното място.

Работодателят гарантира прилагането на принципа на равнопоставеност на половете и защита от насилие на работното място.

Съгласно договореностите в Колективния трудов договор „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е задължено да не допуска пряка или непряка дискриминация при осъществяване на трудовите права и задължения. В дружеството не се допускат злоупотреби със служебно положение, изразяващи се в оказване на натиск или тормоз под каквато и да е форма спрямо останалите работници и служители. В случай на получаване на оплакване от работник или служител, който се смята за подложен на тормоз на работното място, незабавно следва да се извърши проверка и да се предприемат мерки за прекратяване на тормоза, като се гарантира защитата на неприкосновеността на личния живот и конфиденциалността, както и да се наложат дисциплинарни наказания в случаи на актове на насилие и тормоз на работното място.

В политиката си по наемане на работници и служители „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД също се ръководи от принципа за равнопоставено третиране на кандидатите, независимо от техните пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, убеждения, политическа принадлежност, увреждания, възраст, имуществено състояние или други признаци.

3. Наличие на проверки за спазване на правата на човека

През 2023 г. не са осъществявани проверки за спазване на правата на човека в дружеството.

4. Процеси и мерки за предотвратяване на трафика на хора, на всички форми на експлоатация, принудителен и детски труд

Ръководството на дружеството не толерира и не допуска каквито и да било форми на експлоатация на хора и задължаването им да извършват принудителен или задължителен труд.

Във връзка с възможностите, които дава законодателството и при стриктно спазване на законодателните изисквания за полагане на труд от непълнолетни лица, в т.ч. и след получаване на съответните разрешения от териториалните поделения на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, в дружеството има назначени непълнолетни работници. С тях са сключени трудови договори с условие за обучение по време на работа по условията на чл. 230 от Кодекса на труда във връзка с обучението им във втори гимназиален етап на средно образование в дуална форма на обучение.

V. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА И ПОДКУПИТЕ

1. Критериите при оценки на риска, свързан с корупция

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е възприело политика на нулева толерантност спрямо каквито и да е корупционни прояви. Приетите вътрешно-нормативни актове целят да създадат стабилна вътрешна система и контролна среда, които да минимизират корупционния риск и да установят ясен подход за действие в конкретни рисковни ситуации.

Действащата в Дружеството антикорупционна инструкция е в посока за недопускане на директното или индиректно участие в каквито и да е корупционни прояви. Това се отнася за всички служители и лица, които действат от името и за сметка на Дружеството. Задължение на всички служители е да бъдат бдителни и да докладват всички случаи или опити за подобни прояви, както и съмнения за такива.

В Дружеството са приети Правила за етично поведение на служителите в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, които са задължителни за всички.

инж. Венцислав Божидаров Славков

Управител на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД

19.06.2024 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

по чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК

от

Венцислав Божидаров Славков,

Управител на

**„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, ЕИК 175405647,
с адрес на управление: гр. София, ул. „Иван Вазов” № 3**

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на възприетите от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС) и други нормативни и подзаконови нормативни актове и международно признати стандарти. Декларацията за корпоративно управление е изготвена съобразно изискванията на чл. 39 от ЗС и на чл. 100н от ЗППЦК.

- 1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)**

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление.

Управлението на Дружеството се осъществява при спазване на разпоредбите, установени в Учредителен акт на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, както и в Правилник за дейността на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, които са в съответствие с изискванията на Националния кодекс за корпоративно управление и регламентират функциите и задълженията на органите за управление и контрол; процедурата за избор и освобождаването на членове на тези органи; структурата и компетентността му; изискванията, с които следва да бъдат съобразени размерът и структурата на възнагражденията на членовете на органите за управление и контрол; процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси; необходимостта от създаване на Одитен комитет съобразно спецификата на Дружеството. Съгласно разпоредбата на чл. 15 от Учредителния акт на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД органи на Дружеството са: **1.** Едноличен собственик на капитала на Дружеството, който е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, правата на който на основание чл. 65, ал. 3 от Търговския закон се упражняват от Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД; **2.** Управител/Управители.

Управлението на Дружеството се ръководи от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, при спазване на Националния кодекс за корпоративно управление и приетите в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД „**Правила за етично поведение**“. Правилата определят необходимите нива на етика и поведение, предоставят се на всички служители. Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност.

2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на изискванията на приложимия специален Закон за публични предприятия и Правилника за приложението на ЗПП, регламентиращи дейността на Дружеството в качеството му на публично предприятие.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешен контрол

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, осъществяван от ръководството на Дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на Дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи; * контролна среда; * управление на риска;* контролни дейности;* информация и комуникация;* мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е съобразена с изискванията на чл. 10, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС). СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в Дружеството.

Наличието на утвърдена рамка на Система за финансово управление и контрол в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД демонстрира познаването, от ръководството на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, на нормативните изисквания, задълженията и отговорностите по отношение на вътрешния контрол. Системата е актуализирана и съответства на нормативната уредба и методологията в областта на вътрешния контрол. Рамката на системата съдържа разписани задължителните елементи на финансово управление и контрол, като общи изисквания. Разписаните вътрешни актове и практически прилагани процедури дават разумна увереност, че целите на Дружеството се постигат при осигурени условия за осъществяване на ефективен контрол. Действащата контролна среда в Дружеството е добра и създава условия за постигане на целите му и за изпълнение на решенията на ръководството. В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са създадени добри условия за оперативен обмен на информация, осигуряващ протичането на ефективна вертикална и хоризонтална комуникация между служителите от отделните йерархични нива.

1. Контролна среда

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са утвърдени вътрешни актове (политики, правила, процедури) за организация на извършваните в Дружеството дейности и процеси, вкл. осъществяване на вътрешен контрол по тях.

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е създадена подходяща организационна структура, която да позволи на Дружеството да постигне целите си.

Въведените политики, процедури и практики по управление на човешките ресурси в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, отговарят на нормативните изисквания, регламентирани в ЗФУКПС и методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и са предпоставка за ефективно управление на човешките ресурси и обезпечаване на Дружеството с нужните такива. Политиките и практиките по управление на човешките ресурси в Дружеството осигуряват прозрачност при подбор и назначаването на квалифицирани кадри чрез утвърдената „Система за управление на човешките ресурси в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД“. Системата е цялостен подход за ефективно управление на човешкия капитал и има за цел да се дефинира като стратегически подход за управление на най-ценния ресурс за организацията – хората, които реализират нейните цели и осигуряват устойчиво конкурентно предимство.

Системата определя общите изисквания, реда и организацията на дейността по управление на човешките ресурси в Дружеството. Обхватът ѝ включва: Правила за привличане, набиране и подбор на персонал; Правила за управление на трудовите отношения и възнаграждения; Правила за обучение и кариерно развитие на персонала; Правила за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и екология; Правила за дейността на Служба по трудова медицина

Длъжностните характеристики на служителите се преглеждат периодично във връзка със задълженията, изискуемата квалификация и линиите на докладване, като се актуализират при необходимост. Текущото на ръководния и/или експертния състав е в границите, които не оказват влияние върху постигане на целите на Дружеството.

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са създадени добри условия за оперативен обмен на информация, осигуряващ протичането на ефективна вертикална и хоризонтална комуникация между служителите от отделните йерархични нива.

Ръководството на Дружеството е създадо условия и поддържа функционирането на независим вътрешен одит, който се отчита пряко на Управителя на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД. Отделът е ситуиран в Централното управление на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД и няма вътрешни одитори в териториалните структури на Дружеството. В обхвата на вътрешния одит попадат всички структурни звена на Дружеството. На вътрешен одит подлежат всички дейности и процеси, извършвани в Дружеството.

2. Управление на риска

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД има утвърдени от Ръководството на Дружеството Стратегия за управление на риска, „Методика за идентификация, оценка и управление на рискове и възможности“ и „Риск-регистър за управление на риска в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД“. Документите са разпространени до ръководителите на съответните структурни звена. В Дружеството функционира отдел „Система за управление на качеството“, който се отчита пряко на Управителя на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД.

Създадените в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД документи във връзка с процеса по управление на риска отговарят на нормативните изисквания и създават предпоставка за изразяване на разумна увереност, че рисковете застрашаващи постигането на целите на Дружеството се поддържат на приемливо ниво.

Контролни дейности

Системата на двойния подпис е регламентирана като задължителен елемент в рамката на СФУК в Дружеството.

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са въведени необходимите процедури, касаещи достъп до активите и информацията само от оторизирани лица във връзка с изпълнение на техните дейности и отговорности, съобразно разписаните длъжностни характеристики. Корпоративната компютърна мрежа на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е предназначена да обслужва само звена и подразделения на Дружеството, като осигурява програмно-техническа база за всички вътрешни информационни системи и компютризираните технологични дейности на Дружеството.

В „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са утвърдени „Правила за реда и организацията при осъществяване на предварителен контрол в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД”, регламентиращи реда и начина за осъществяване на предварителен контрол, съобразно изискванията на действащото законодателство. Предварителният контрол се извършва по отношение на всички процеси (посочени като обекти на предварителен контрол в правилата), свързани с осъществяването на цялостната дейност в Дружеството.

Текущият контрол в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е организиран: *за договорите, сключени по реда на ЗОП, се осъществява от лицата, определени със заповед за контрол по съответния договор, съгласно утвърдените вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки, заповед за контрол при изпълнение на обекти от инвестиционната и ремонтна програма на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, заповед за контрол по изпълнение на договорите за доставки. Текущият контрол се осъществява преди извършване на всяко плащане по сключените договори.

Последващите оценки в Дружеството се извършват на функционален принцип в рамките на административната структура (дирекция, отдел, направление), извършваща съответната дейност. Несъответствията се докладват на принципа на субординацията – служителите докладват на преките си ръководители, а те от своя страна докладват на по-горно ниво. Управителят определя със заповед отговорни служители с необходимата експертиза за извършването на последващи оценки на изпълнението за целите на всеки конкретен случай при необходимост.

Процедурите за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване и отчитане на всички операции в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са определени в Счетоводните политики на Дружеството, в съответствие с Международните счетоводни стандарти, действащото счетоводно и данъчно законодателство, други вътрешни актове, уреждащи правилата за счетоводната отчетност и документооборота. С утвърденото разпределение на задълженията и отговорностите на отделните служители не се позволява на един служител едновременно да има отговорност по вземане на решение, изпълнение, осчетоводяване и осъществяване на контрол.

Разрешаването за извършване на действия, в резултат на които настъпват определени последици за Дружеството се извършва от Управителя и/или Съвета на директорите на **„ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ” ЕАД** в съответствие с предоставените им от Търговския закон, Учредителния акт на **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД**, Правилата за дейността на Съвета на директорите (СД) правомощия. Изпълнението се извършва от Управителя или упълномощени от него длъжностни лица, в съответствие с разпределението на отговорностите им с утвърдените длъжности характеристики и съобразено с приложимата нормативна уредба, Учредителния акт на **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД**, бизнес - програмата, бюджета и вътрешно разпоредителните документи на Дружеството. Управителят делегира определени правомощия с пълномощно на длъжностни лица за определен срок или за постоянно да извършват определена дейност. Длъжностните лица с делегирани правомощия докладват на Управителя за изпълнението им.

Функциите и отговорностите на Управителя и на членовете на СД са регламентирани в Учредителния акт на **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** и Правилника за дейността на СД, както и в други относими нормативни и вътрешни актове. Разделянето на отговорностите на работниците и служителите в Дружеството е осъществено чрез длъжностните характеристики. Изградени са подходящи линии на докладване и система за делегиране на правомощия, като Управителя със заповеди е възложил функции и отговорности на длъжностни лица с необходимата компетентност.

Процедурата по наблюдение върху възлагането на работата и изпълнението ѝ в **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** се осъществява ежедневно от непосредствения ръководител, съобразно йерархичната подчиненост. Възлагането на задачи може да се извърши в устна или писмена форма, с определен срок за изпълнение. Ръководителите на структурните звена носят отговорност за възложената работа, нейното изпълнение и последиците от нея. Те дават насоки и указания на подчинените си, за да се осигури разбиране и недопускане на грешки и злоупотреби при изпълнението.

3. Информация и комуникация

Чрез въведените информационни и комуникационни системи в Дружеството, всички служители получават навременно ясни и точни указания и разпореждания. Информационните и комуникационните системи на Дружеството, включват: * система за документооборот **„Ciela Norma“**, чрез която се възлагат задачи с отговорности и срокове за изпълнение; *система за документиране и документооборот, съдържаща правила за оформяне, движение, използване и архивиране на документи; * интернет страница, съдържаща актуална информация относно предлаганите услуги, основни нормативни и вътрешни актове, както и друга информация свързана с дейността на **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД**, която е достъпна за всеки служител и гражданин. Дружеството разполага с билетоиздаваща система, която обслужва всички гари на територията на страната. Също така Дружеството разполага със система, в която се отразяват дейностите, свързани с назначаване/освобождаване на персонал, изчисление на трудови възнаграждения и дължими осигурителни вноски и данъци на персонала, счетоводните записвания и движение на стоково-материалните ценности.

Управителят на Дружеството провежда ежедневни срещи на ръководителите на самостоятелните структурни звена в **„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** с цел информираност, оперативност, координация, отчетност и контрол. Комуникацията

с други организации и трети лица се извършва от Управителя или от упълномощени от него представители на Дружеството. Утвърдени са вътрешни правила: *за организация на деловодната дейност и документооборота; *за дейността на учредения архив на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД.

4. Мониторинг

Най-често използваната форма за мониторинг в Дружеството е текущото наблюдение. Осъществява се ежедневно от ръководството, директорите на дирекции, ръководителите на отдели и служителите. Ежегодно се изготвят доклади за състоянието на системите за финансово управление и контрол (изп. чл. 8, ал. 1 от ЗФУКПС). Докладите се изпращат на Изпълнителния директор на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД (Холдинга) в качеството му на едноличен собственик на капитала. Самооценка се извършва най-малко веднъж годишно за целите на годишното докладване по ЗФУКПС.

В Дружеството текущо се наблюдава и периодично се оценява състоянието на системите за финансово управление и контрол. Оценката на вътрешно - контролната система се извършва:

- * тримесечно – изпълнението на решението на СД на Холдинга;
- * годишно – отдел СУК, съгласно „Програма за преглед от ръководството”;
- * на шестмесечие и годишно – звено „Вътрешен одит”.

Звено за вътрешен одит в „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД осъществява мониторинг на дейността на Дружеството и дава информация на ръководството относно адекватността и ефективността на системата за финансово управление и контрол за одитираните структури, процеси и дейности. Всички резултати от осъществения мониторинг, включително недостатъците и предложенията за подобряване на вътрешния контрол се докладват на лицата, които могат да вземат мерки за разрешаване на проблемите: *от текущия контрол – на прекия ръководител, а при необходимост на директорите на дирекции и Управителя; *от самооценка – на Управителя; *от вътрешния одит – на Управителя.

5. Процес на финансовото отчитане

Ръководството на Дружеството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира, че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на одобрение от Съвета на директорите на Холдинга.

Главният счетоводител е на подчинение на директор дирекция „Финанси“. Съгласно неговата функционална характеристика той обхваща и реализира изцяло счетоводно-отчетната функция в Дружеството, вътрешния счетоводен контрол и изготвянето на финансови отчети. В неговите отговорности е коректното и последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация; сводирането и

класифицирането на отчетните данни за целите на финансовите отчети; изготвянето и/или обработката на входящите данни за приблизителните счетоводни оценки заедно с ангажираните експерти, както и докладване на установени отклонения и несъответствия на Управителя; спазването на нормативните изисквания в областта на счетоводството, данъците и други свързани с тях области.

Счетоводната политика на Дружеството подлежи на одобрение от Управителя. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от главния счетоводител, вътрешния одит и контрол и одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Изготвянето на финансовите отчети на Дружеството за публично ползване е резултат на цялостен процес по счетоводно приключване на отчетен период. Този процес е формализиран чрез приети от ръководството документи с правила и инструкции. Те са свързани с извършването на определени действия и процедури, и респ. изготвянето на определени документи от служители в дирекция „Финанси” или от други длъжностни лица и тези действия и процедури са насочени към: извършване на инвентаризации; анализи на сметки; изпращане на потвърдителни писма; определяне на най-добри приблизителни оценки като амортизации, преоценки, обезценки и начисления, които да са базирани на разумно обосновани предположения, сводиране и класификация на счетоводните данни; проучвания и анализи на определени правни документи (договори, съдебни дела, становища на правни консултанти); проучвания и оценка на доклади на експерти (оценители, актюери, други вътрешни експерти и длъжностни лица); изготвяне, анализи и обсъждания на проекти на финансови отчети.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от главния счетоводител, и той взема крайните решения по ключови въпроси, свързани с признаването, класификацията, оценките, представянето и оповестяванията относно определени обекти, операции и събития, както и за цялостното представяне на финансовите отчети.

Външният регистриран одитор прави преглед и докладва за съществени въпроси, включения в одиторския доклад.

Съгласно изискванията на Кодекса, Управителят потвърждава отговорността на дирекция „Финанси” за изготвянето на годишния доклад за дейността и финансовия отчет и считат, че годишния доклад за дейността, взет като цяло, е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация с цел оценяване дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Към 31.12.2023 г. едноличен собственик на капитала на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД.

4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма акционери със специални контролни права – неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.

4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.

4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на органи за управление и контрол и внасянето на изменения в Учредителния акт на Дружеството са определени в Търговския закон, Закона за публичните предприятия, Учредителния акт на Дружеството и приетия Правилник за дейността на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в Търговския закон, Закона за публичните предприятия, Учредителния акт на Дружеството и приетите правила за работа на органите на управление.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от Учредителния акт на Дружеството, същото е Еднолично дружество с ограничена отговорност.

Едноличният собственик на капитала взема решения за изменение и допълване на Учредителния акт; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на Управител/Управители, както и освобождаване от отговорност; избиране и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството; одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, регистриран в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 130822878, чийто принципал е българската държава чрез министъра на транспорта и съобщенията, ЕИК/ПИК 000695388.

Органите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД са: Едноличен собственик на капитала и Съвет на директорите. Правата на държавата като едноличен собственик на капитала се упражняват от Министъра на транспорта и съобщенията.

Членовете на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД се избират от едноличния собственик на капитала. СД е в състав от петима членове за срок до 3 години. Правомощията на СД са регламентирани Устава на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, правилника за дейността на СД, Търговския закон и Закона за публичните предприятия.

Органи на управление:

Към 31.12.2023 г. Съветът на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД:

1. Юлия Евгениева Варадинова-Милкова;
2. Георги Друмев Друмев;
3. Димитър Георгиев Михайлов.

Дружеството се управлява и представлява от овластения от СД Изпълнителен директор Георги Друмев Друмев.

Непосредственото, ежедневно ръководство се осъществява от изпълнителния директор, съобразно уредените от Устава на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД и сключения договор за управление.

За всички заседания на органите за управление и контрол се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове, като се отбелязва гласуването по разглежданите въпроси. Вземането на решения от органите за управление и контрол е съобразно разпоредбите на Устава на Дружеството.

Осъществява се активно взаимодействие между изпълнителния директор и останалите членове на СД, което допринася за формирането на ясна и балансирана представа за Дружеството и неговото корпоративно управление. По този начин се създават предпоставки за реализирането на един от важните принципи на доброто корпоративно управление – осъществяване на ефективно стратегическо управление на Дружеството, което е неразривно свързано и обусловено от структурата и състава на органите на управление.

Одитен комитет на „БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД

Съгласно решение на СД на Холдинга и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет, мнозинството от които са независими съгласно чл. 107 от ЗНФО.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

Към настоящия момент Дружеството не е разработило и не прилага политика на многообразие.

.....

ВЕНЦИСЛАВ СЛАВКОВ

УПРАВИТЕЛ

„БДЖ – ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ” ЕООД

19.06.2024 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на
„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД,
гр. София

Доклад относно одита на годишния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на годишния финансов отчет на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД (Дружеството), съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към годишния финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, приложеният годишен финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. Дружеството представя материални запаси с балансова стойност 30 402 хил. лв. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материалните запаси, тъй като тя предхожда нашето назначаване за одитори на Дружеството за 2023 г. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, включително чрез извършване на алтернативни одиторски процедури, относно наличността, физическото състояние и полезността на материалните запаси. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на балансовата стойност на материалните запаси, представени в отчета за финансовото състояние, както и дали и в какъв размер биха били необходими корекции на финансовия резултат, представен в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на годишния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен

кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на годишния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

В т.2 „Основа за изготвяне на финансовия отчет“ от поясненията към финансовия отчет, дружеството оповестява:

- ✓ в края на 2024 г. изтича договорът за извършване на обществена превозна услуга на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД с Министерството на транспорта и съобщенията, като Дружеството ще участва в следващата процедура по избор на изпълнител за обществена превозна услуга;
- ✓ към датата на одобрение от ръководството на този финансов отчет, Дружеството има нужда от допълнително финансиране (субсидиране) на разходите за обществена превозна услуга, въпреки извършената индексация на цените на превозните документи през май 2024.

Тези обстоятелства сочат, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значително съмнение относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на годишния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на годишния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

В допълнение на въпроса, описан в раздел „Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие“, ние сме определили въпросите, представени по-долу в таблицата, като ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия одиторски доклад.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран по време на нашия одит
<p>Оценка на Имоти, машини и съоръжения</p> <p>„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД отчита имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2023 г., с балансова стойност в размер на 449 893 хил.лв., които представляват 80% от общата балансова стойност на активите на Дружеството. Оповестяванията, относно „Имоти, машини и съоръжения“ се съдържат в <i>Пояснение 4.10 и б</i> от финансовия отчет.</p> <p>След признаване като актив, даден отчетен обект от категорията „Имоти, машини и съоръжения“ се отчита по неговата себестойност минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценки.</p> <p>Последващото оценяване на земя и подвижен състав (локомотиви и вагони) се отчита по преоценена стойност, която е справедливата стойност на актива към датата на преоценката минус всички натрупани амортизации и загуби от обезценка. Справедливата стойност се определя от ръководството на Дружеството с помощта на оценки, извършени от външен сертифициран оценител. Тези оценки се базират на предположения, които са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващия отчетен период.</p> <p>Поради значимостта на имотите, машините и съоръженията за финансовото състояние на Дружеството, за осъществяване на основната му дейност,</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> - придобиване на разбиране за прилаганата счетоводна политика на Дружеството, по отношение на последващото отчитане на имоти, машини и съоръжения и анализ за съответствието МСФО, приети от ЕС; - проверка на определения полезен живот на имоти, машини и съоръжения и анализ на уместността при дефинирането му; - преглед на последната приложена оценка от независим оценител за преоценка на земи и подвижен състав (локомотиви и вагони), проверка на квалификацията, независимост и обективност на външните оценители на Дружеството; - преглед и оценка на изходната информация, използвана за извършването на оценката от независимите външни оценители; - получаване на разбиране за основните резултати, използваните ключови преценки и допускания; - оценка на адекватността на оповестяванията в годишния финансов отчет, включително оповестяванията на основните предположения и несигурности.

<p>специфичния характер на тези активи, както и поради факта, че преценката на ръководството се базира на значими предположения и бъдещи събития, които се характеризират с висока степен на несигурност, ние определихме този въпрос като ключов одиторски въпрос.</p>	
---	--

Други въпроси

Годишният финансов отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение върху него с одиторски доклад от 21 юли 2023 г.

Друга информация, различна от годишния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва годишния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно годишния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на годишния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с годишния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на материалните запаси на Дружеството към 31 декември 2023 г. Съответно ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за годишния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този годишен финансов отчет в съответствие със ЗСч и НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на годишен финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на годишния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на годишния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали годишният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този годишен финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в годишния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления

за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства относно това, дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в годишния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на годишния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали годишният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на годишния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови

одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен годишният финансов отчет, съответства на годишния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „*Доклад относно одита на годишния финансов отчет*“ по-горе.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен годишният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен годишният финансов отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава Седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100(н), ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Филипов Одитинг“ ООД е назначено за задължителен одитор на годишния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД („Дружеството“) с протокол за избор на одитор № ПД-55/08.04.2024 г. на Министъра на транспорта и съобщенията за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на одиторски ангажимент от 19.04.2024 г.
- Одитът на годишния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството. Свързано лице на одиторското дружество е предоставило на Дружеството разрешени от законодателството допълнителни услуги, за които са спазени всички нормативни изисквания.

„Филипов Одитинг“ ООД, одиторско дружество рег. №168

Велин Филипов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Моника Асенова
Управител

19 юни 2024 г.
гр. София

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	102	45
Имоти, машини и съоръжения	6	449 893	459 199
Инвестиции в дъщерни предприятия	7	-	176
Дългосрочни вземания от свързани лица	31	14 204	15 417
Предоставени аванси за придобиване на ДМА		33 932	22 279
Нетекущи активи		498 131	497 116
Текущи активи			
Материални запаси	10	30 402	28 602
Търговски вземания	11	1 772	658
Вземания от свързани лица	31	6 638	7 163
Други вземания	12	18 648	13 169
Пари и парични еквиваленти	13	5 863	47 432
Текущи активи		63 323	97 024
Активи, класифицирани като държани за продажба	14	387	387
Общо активи		561 841	594 527

Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснение	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Основен капитал	15.1	13 005	13 005
Резерв от преобразуване	15.2	84 601	83 089
Резерви от актоерски печалби и загуби		(766)	(773)
Преоценъчен резерв	15.4	259 358	259 428
Натрупана загуба		(160 291)	(121 218)
Общо собствен капитал		195 907	233 531
Пасиви			
Нетекучи пасиви			
Финансиране за нетекучи активи	16	249 747	239 500
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	7 689	7 354
Отсрочени данъчни пасиви	9	6 652	8 061
Нетекучи пасиви		264 088	254 915
Текущи пасиви			
Провизии	17	2 797	2 387
Финансиране за оперативната дейност и нетекучи активи	16	34 375	32 595
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	21 398	19 878
Търговски задължения	19	19 213	19 117
Краткосрочни задължения към свързани лица	31	15 523	23 482
Други задължения	20	8 540	8 622
Текущи пасиви		101 846	106 081
Общо пасиви		365 934	360 996
Общо собствен капитал и пасиви		561 841	594 527

Съставил: _____
/ Теодора Арнаудова /

Управител: _____
/инж. Венцислав Славков/

Дата: 19.06.2024 г.

Заверил, съгласно одиторски доклад от дата: 19.06.2024 г.

„Филипов Одитинг“ ООД

Одиторско дружество, рег.№168

Моника Асенова
Управител

Велин Филипов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от продажби	21	66 313	64 411
Други приходи	22	12 100	13 683
Приходи от финансиране	23	235 642	265 060
Печалба от продажба на нетекущи активи	24	22	49
Разходи за материали	25	(86 875)	(131 919)
Разходи за външни услуги	26	(58 198)	(44 213)
Разходи за персонала	18.1	(150 220)	(131 402)
Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин		12 349	9 773
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	5, 6	(55 845)	(49 498)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(53)	(72)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		959	842
Други разходи	27	(14 381)	(10 898)
Печалба/(Загуба) от оперативна дейност		(38 187)	(14 184)
Финансови разходи	28	(724)	(370)
Финансови приходи	28	1	-
Загуба преди данъци		(38 910)	(14 554)
Приходи от/(разходи) за данъци върху дохода	29	1 400	(1 267)
Печалба/(Загуба) за годината		(37 510)	(15 821)
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи		8	179
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(1)	(18)
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		7	161
Общо всеобхватен доход / (Общо всеобхватна загуба) за годината		(37 503)	(15 660)

Съставил: _____
/ Теодора Арнаудова /

Управител: _____
/инж. Венцислав Славков/

Дата: 19.06.2024 г.

Заверил, съгласно одиторски доклад от дата: 19.06.2024 г.

„Филипов Одитинг“ ООД
Одиторско дружество, рег.№168

Моника Асенова
Управител

Велин Филипов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Резерв от преобразуване	Резерви от актюерски печалби и загуби	Преоценъчен резерв	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2023 г.	13 005	83 089	(773)	259 428	(121 218)	233 531
Загуба за годината	-	-	-	-	(37 510)	(37 510)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	8	-	-	8
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	(1)	-	-	(1)
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	7	-	(37 510)	(37 503)
Прехвърляне на преоценъчен резерв на нефинансови активи в неразпределена печалба	-	-	-	(70)	79	9
Ефект от вливане на "БДЖ - Булвагон" ЕАД	-	1 512	-	-	(1 642)	(130)
Салдо към 31 декември 2023 г.	13 005	84 601	(766)	259 358	(160 291)	195 907

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Резерв от преобразуване	Резерви от актюерски печалби и загуби	Преоценъчен резерв	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	13 005	83 089	(934)	259 867	(105 885)	249 142
Загуба за годината	-	-	-	-	(15 821)	(15 821)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	179	-	-	179
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	(18)	-	-	(18)
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	161	-	(15 821)	(15 660)
Прехвърляне на преоценъчен резерв на нефинансови активи в неразпределена печалба	-	-	-	(439)	488	49
Салдо към 31 декември 2022 г.	13 005	83 089	(773)	259 428	(121 218)	233 531

Съставил: _____
/ Теодора Арнаудова /

Управител: _____
/ инж. Венцислав Славков /

Дата: 19.06.2024 г.

Заверил, съгласно одиторски доклад от дата: 19.06.2024 г.

„Филипов Одитинг“ ООД
Одиторско дружество, рег.№168

Моника Асенова
Управител

Велин Филипков
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от финансиране		194 826	196 190
Постъпления от клиенти		95 716	114 978
Плащания към доставчици		(178 686)	(197 948)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(155 520)	(133 822)
Постъпления от възстановен данък добавена стойност		23 567	29 516
Парични потоци от бизнескомбинации- вливане на „БДЖ – Булвагон“ ЕАД		101	-
Други постъпления/плащания		(1 713)	(1 630)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		(21 709)	7 284
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(60 861)	(39 581)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		33	453
Придобиване на нематериални активи		(113)	-
Постъпления от финансиране за нетекущи активи		49 000	49 000
Плащания към ДБ за неусвоено финансиране за ДА		(7 916)	(2 412)
Парична вноска за увеличение на капитала на „БДЖ-Булвагон“ ЕАД		-	(150)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(19 857)	7 310
Финансова дейност			
Възстановени плащания от ПИБ		-	11 195
Нетен паричен поток от финансова дейност		-	11 195
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		(41 566)	25 789
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	13	47 432	21 644
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(3)	(1)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	13	5 863	47 432

Съставил: _____
 / Теодора Арнаудова /

Управител: _____
 /инж. Венцислав Славков/

Дата: 19.06.2024 г.

Заверил, съгласно одиторски доклад от дата: 19.06.2024 г.
 „Филипов Одитинг“ ООД
 Одиторско дружество рег.№168

Моника Асенова
 Управител

Велин Филипов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

БДЖ – Пътнически превози ЕООД (“Дружеството”) е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано на 13.11.2007 г. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 175405647.

Основната дейност на БДЖ – Пътнически превози ЕООД се състои в извършване на железопътни превози на пътници във вътрешно и/или международно съобщение, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав (локомотиви и вагони), както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е България, гр. София 1000, район Средец, ул. Иван Вазов № 3.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е Холдинг Български Държавни Железници ЕАД, който е еднолично акционерно дружество със 100 процента държавно участие и с принципал Министерство на транспорта и съобщенията.

Дружеството се представлява и управлява от неговия управител инж. Венцислав Славков.

В Дружеството има назначен Одитен комитет. Към 31.12.2023 г. Одитният комитет на Дружеството е в състав: членове: Филип Стоянов, Юлия Ангелова, председател – Божана Стоева.

Средно списъчният брой на персонала през 2023 г. е 5 173 служители (2022 г.: 5 114).

Дружеството включва в своя състав следните подразделения със статут на работодател по смисъла на ал. 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на КТ:

- Централно управление;
- Подделение за пътнически превози София;
- Подделение за пътнически превози Пловдив;
- Подделение за пътнически превози Горна Оряховица;
- Център за професионално обучение.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от войната в Украйна и растящата инфлация. Дружеството отчита загуба след данъци за периода в размер на 37 510 хил. лв. натрупаната загуба към 31 декември 2023 г. е в

размер на 160 291 хил. лв., текущите пасиви (в т.ч. 34 375 хил. лв. финансиране за дълготрайни активи) на Дружеството надвишават текущите активи с 38 523 хил. лв. без влиянието на активите класифицирани като държани за продажба.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще като е взело пред вид следните фактори:

Съгласно Договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД получава средства от Държавния бюджет (субсидии) по Договор за компенсиране на непокрытите разходи, направени за извършване на превозните услуги и компенсации за извършване на безплатни и с намалени цени пътувания за някои категории граждани.

В края на 2024 г. изтича договорът за извършване на обществена превозна услуга на БДЖ-ПП ЕООД с Министерството на транспорта и съобщенията. Дружеството ще участва в следващата процедура по избор на изпълнител за обществената превозна услуга, като разполага с необходимия подвижен железопътен състав и ресурс и отговаря на всички изисквания за извършване на превозната услуга.

Съгласно Приложение № 1, т.18 към чл. 1 на ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. и чл.25, ал.1, раздел II, т.1.2.1.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., разчетените средства по Бюджетна програма „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност” като субсидии за превоз на пътници на територията на Република България с железопътен транспорт са в размер на 209 890 хил. лева.

Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 1 на ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени на пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници за пътувания с железопътен транспорт, са разчетени средства в размер до 13 000 хил. лева. Средствата за компенсиране стойността на безплатните и по намалени цени пътувания в страната с железопътен транспорт се предоставят на базата на извършените пътувания със съответните преференции.

Съгласно Приложение № 2 към чл.106, ал.5, от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., като капиталов трансфер за доставка на нов подвижен състав и ремонт на съществуващия са в размер на 61 630 хил. лева.

Към датата на одобрение от ръководството на настоящия отчет, Дружеството има нужда от допълнително финансиране (субсидиране) на разходите за обществена превозна услуга, въпреки извършената индексация на цените на превозните документи през май 2024 г. С цел запазване на транспортна схема за 2024 г., разработена съобразно анализите на Дружеството, предложенията, направени след обществено обсъждане с граждани, областни и общински администрации и техническите възможности с обем 21 378 920 влаккилометра и на основание чл. 13.4 от договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, Дружеството е поискало от Министерство на транспорта и съобщенията, като възложител по договора, да предприеме действия по отпускането на допълнителна компенсация (субсидия) за 2024 г. с акт на Министерски съвет на Република България.

Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Дружеството. Направените прогнози и бюджети за бъдещото развитие на Дружеството, съобразени с възможните промени в търговската му дейност, индикират, че Дружеството би следвало да продължи дейността си нормално и че финансирането за дейността му е достатъчно с финансовата и оперативна

подкрепата на едноличния собственик и неговият принципал Министерство на транспорта и съобщенията.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с инфлацията и ръста на енергийните цени.

От 2021 г. България и другите страни членки на Европейския съюз преминават пред множество кризи като продължаваща борба с пандемията, растяща инфлация и др. Най-сериозната е рекордният ръст на енергийните цени. От началото на 2021 г. петролът - Европейският сорт Брент поскъпява с около 43%, природният газ, търгуван на нидерландската газова борса ТТГ, която е реперна за българските цени – над шест пъти, а цената на квотите за CO₂ – близо три пъти. Всичко това, естествено, се отразява и върху цените на електрическата енергия във всички страни членки на Европейския съюз, независимо от енергийния им микс. Цената за базов товар на пазар „Ден напред“ на Българската независима енергийна борса се увеличава близо седем пъти. Всички тези кризи имат негативни ефекти върху дейността на Дружеството. Поради тази причина през 2021 г. и 2022 г. българското правителство, чрез Министерството на енергетиката, прие програма за компенсация на бизнеса.

През 2023 г. тези процеси започнаха да затихват. Цените на горивата останаха близки до тези през предходната година, а цената на електроенергията се понижи. През 2023 г. разходите на Дружеството за гориво са с 485 хил. лв. повече в сравнение с 2022 г. Разходите за електроенергия, отчетени през 2023 г. са с 46 568 хил. лв. по-малко в сравнение с предходната и съответно компенсациите, отпуснати от правителството, са 2 479 хил. лв. (за 2022 г. – 39 910 хил. лв.) или 37 431 хил. лв. по-малко.

В условията на инфлация състоянието на Дружеството е стабилно въпреки сегашната икономическа среда и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с COVID-19

С отминаването на пандемията от COVID-19 и отмяната на протиепидемичните мерки през 2023 г. превозите се увеличават. Приходите от превозна дейност на дружеството за 2023 г. спрямо 2022 г. нарастват с 1 364 хил. лв.

През предходната година с ПМС № 118/09.06.2022 г. и ПМС № 304/29.09.2022 г., във връзка с Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 07.10.2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19 (ОВ, L 333 от 12.10.2020 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2022/312, бяха намалени инфраструктурните такси и таксите за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия с 50 на сто.

През 2023 г. разходите за инфраструктурни такси и такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия са в пълен размер и са с 11 656 хил. повече от отчетените през 2022 г.

Военен конфликт на територията на Украйна

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република.

На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

На 21 септември 2022 г. руският президент Владимир Путин обяви частична мобилизация в Русия.

На 30 септември 2022 г. Президентът на Руската Федерация подписа укази, с които признава независимостта на Донецк, Луганск, Запорожие и Херсон, в които бяха проведени референдуми за присъединяването им към Руската федерация.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Дружеството е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск във връзка с тези събития.

Тъй като ситуацията е изключително динамична, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността през 2023 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Ръководството на дружеството смята, че дружеството е добре позиционирано в настоящите икономически обстоятелства. Факторите, които допринасят за стабилната позиция на дружеството, са:

- Дружеството продължава да изпълнява Графика за движение на влаковете, съгласно поетите ангажименти в договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България от 25 юни 2010 г. с Министерството на транспорта и съобщенията.
- Оценката на събираемостта на търговските вземания към 31 декември 2023 г. е добра.
- Като цяло състоянието на Дружеството е стабилно, въпреки сегашната икономическа среда и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

С протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. Министърът на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на техния капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД, както и за изменение на наименованието, предмета на дейност и устава на приемащото дружество. Към датата на годишния финансов отчет, както и към датата на неговото одобрение, това изразено намерение не е реализирано и не са налице индикации за неговото изпълнение.

В резултат на извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- **МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.**
- **Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Декларация за практиката 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

СМСС измени МСС 1, за да изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Измененията определят какво е „съществена информация за счетоводната политика“ и обясняват как да се определи кога информацията за счетоводната политика е съществена. Освен това те поясняват, че несъществената информация за счетоводната политика не е необходимо да се оповестява. Ако бъде оповестена, тя не трябва да прикрива съществената счетоводна информация.

За да подкрепи това изменение, СМСС измени също Декларация за практиката 2 на МСФО Изготвяне на преценки за същественост, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

- **Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Изменението на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки изяснява как компаниите трябва да разграничават промените в счетоводните политики от промените в счетоводните оценки. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период.

- **Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи (доколкото е вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с:

- активи с право на ползване и задължения по лизинг, и

- извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи.

Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти от лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха считани за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива транзакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от измененията.

- **Правила на втория стълб на ОИСР – незабавно, с изключение на определени оповестявания, както е отбелязано по-долу ****

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува примерните правила на Стълб 2 (Глобални правила за борба с ерозията на данъчната основа, или „Правилата GloBE“) за реформиране на международното корпоративно данъчно облагане. Големите мултинационални предприятия в обхвата на правилата са задължени да изчисляват ефективната си данъчна ставка на GloBE за всяка юрисдикция, в която оперират. Те ще бъдат задължени да плащат допълнителен данък за разликата между тяхната ефективна данъчна ставка на GloBE за юрисдикция и минималната ставка от 15%.

През май 2023 г. СМСС направи изменения с тесен обхват на МСС 12, които предоставят временно освобождаване от изискването за признаване и оповестяване на отсрочени данъци, произтичащи от влязло в сила или по същество влязло в сила данъчно законодателство, което въвежда правила на Стълб 2, включително данъчно законодателство, което въвежда квалифицирани вътрешни минимални допълнителни данъци, описани в тези правила.

Измененията също изискват засегнатите компании да оповестяват:

- фактът, че са приложили изключението за признаване и оповестяване на информация за отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъци върху дохода по втори стълб;
- техния текущ данъчен разход (ако има такъв), свързан с данъците върху доходите по Втори стълб, и
- по време на периода между влизането в сила или по същество на законодателството и влизането му в сила, известна или разумно оценима информация, която би помогнала на потребителите на финансови отчети да разберат експозицията на предприятието към данъци върху дохода по Втори стълб, произтичащи от това законодателство. Ако тази информация не е известна или разумно оценима, от предприятията се изисква вместо това да оповестят изявление в този смисъл и информация за своя напредък в оценката на експозицията.

** Измененията трябва да бъдат приложени незабавно, предмет на всеки местен процес на одобрение и ретроспективно в съответствие с МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки. Въпреки това, оповестяванията относно известната или разумно оценима експозиция към данъци върху дохода по втори стълб се изискват само за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., и не е необходимо да се правят в междинни финансови отчети за междинни периоди, завършващи на или преди 31 декември 2023 г.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени от по-ранна дата от

Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- **Класификация на пасивите като текущи или нетекущи – Изменения на МСС 1- Нетекущи пасиви с условия (ковенанти) – Изменения на МСС 1, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.**

Измененията, направени в МСС 1 Представяне на финансови отчети през 2020 г. и 2022 г., поясниха, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи, в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията или събитията на предприятието след отчетната дата (напр. получаване на отказ или нарушение на условията по договора).

Условията (Ковенантите) на заемните споразумения няма да повлияят на класифицирането на пасив като текущ или нетекущ към датата на отчета, ако предприятието трябва да спазва ковенантите само след датата на отчета. Въпреки това, ако предприятието трябва да спазва условие преди или към датата на отчета, това ще повлияе на класификацията като текущо или нетекущо, дори ако условието е тествано за съответствие само след датата на отчета.

Измененията изискват оповестявания, ако дадено предприятие класифицира пасив като нетекущ и този пасив е предмет на условия (ковенанти), които предприятието трябва да спазва в рамките на 12 месеца от датата на отчета. Оповестяванията включват:

- балансовата стойност на задължението;
- информация за ковенантите, и
- факти и обстоятелства, ако има такива, които показват, че предприятието може да има трудности при спазването на условията (ковенантите).

Измененията също така поясняват какво има предвид МСС 1, когато се отнася до „уреждането“ на пасив. Условията на пасив, които биха могли, по избор на контрагента, да доведат до уреждането му чрез прехвърляне на инструмента на собствения капитал на предприятието, могат да бъдат пренебрегнати само за целите на класифицирането на задължението като текущо или нетекущо, ако предприятието класифицира опцията като капиталов инструмент. Въпреки това, конвертируемите опции, които са класифицирани като пасив, трябва да се вземат предвид при определяне на текущата/нетекущата класификация на конвертируем инструмент.

Измененията трябва да се прилагат със задна дата в съответствие с нормалните изисквания на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. Прилагат се специални преходни правила, ако предприятието е приело по-рано измененията от 2020 г. относно класифицирането на пасивите като текущи или нетекущи.

- **Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг – изменения на МСФО 16, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.**

През септември 2022 г. СМСС финализира изменения с тесен обхват на изискванията за трансакции за продажба и обратен лизинг в МСФО 16 Лизинг, които обясняват как предприятието отчита продажба и обратен лизинг след датата на сделката.

Измененията уточняват, че при измерване на пасивите по лизинг след продажбата и обратния лизинг, продавачът-лизингополучател определя „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, който не води до признаване от страна на продавача-лизингополучател на каквато и да е сума на печалбата или загуба, която е свързана с правото на използване, което запазва. Това може особено да повлияе на трансакциите за продажба и обратен лизинг, когато лизинговите плащания включват променливи плащания, които не зависят от индекс или процент.

- **Споразумения за финансиране на доставчици – Изменения на МСС 7 и МСФО 7 – дата на влизане в сила: 1 януари 2024 г.**

СМСС издаде нови изисквания за оповестяване относно договореностите за финансиране на доставчици („SFAs“), след като обратната връзка към решението на дневния ред на Комитета за тълкувания на МСФО подчерта, че информацията, изисквана от МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяванията не отговаря на изискванията на потребителя на информационни нужди.

Измененията на СМСС се прилагат за споразумения за финансиране на доставчик 1, които имат всички изброени по-долу характеристики.

- Финансов доставчик 2 плаща суми, които компанията (купувачът) дължи на своите доставчици.
- Компанията се съгласява да плати съгласно условията на договореностите на същата дата или на по-късна дата, отколкото се плаща на нейните доставчици.
- На компанията се предоставят удължени срокове за плащане или доставчиците се възползват от условията за предсрочно плащане в сравнение със съответната дата на плащане по фактурата.

Промените не се прилагат за споразумения за финансиране на вземания или материални запаси.

Целта на новите оповестявания е да се предостави информация за SFAs, която позволява на инвеститорите да оценят ефектите върху задълженията, паричните потоци и излагането на ликвиден риск на предприятието. Новите оповестявания включват информация за следното:

Правилата и условията на SFA.

1. Балансовите стойности на финансовите пасиви, които са част от SFA, и позициите, в които тези пасиви са представени.
2. Балансовата стойност на финансовите пасиви, за които доставчиците вече са получили плащане от доставчиците на финансиране.
3. Диапазон от падежни дати за плащане както за финансовите пасиви, които са част от SFA, така и за сравними търговски задължения, които не са част от такива споразумения.
4. Непарични промени в балансовите стойности на финансовите пасиви в .
5. Достъп до съоръжения на SFA и концентрация на ликвиден риск при доставчиците на финансиране.

СМСС предостави преходно облекчение, като не изисква сравнителна информация през първата година, а също така не изисква оповестяване на определени начални салда. Освен това изискваните оповестявания са приложими само за годишни периоди през първата година на прилагане. Следователно най-рано ще трябва да се предоставят новите оповестявания в годишните финансови отчети за края на годината през декември 2024 г., освен ако предприятието има финансова година по-малка от 12 месеца.

- **Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28**

СМСС направи изменения с ограничен обхват на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Измененията изясняват счетоводното третиране на продажби или апорт на активи между инвеститор и техните асоциирани предприятия или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорият ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или апорта на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признават от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Промените се прилагат перспективно.

* През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС финализира изследователския си проект относно метода на собствения капитал.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Съществената информация за счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”, в сила от 1.01.2023 г.

Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството представя два сравнителни периода, защото преизчислява ретроспективно позиции във финансовия си отчет във връзка с корекция на установена грешка за предходни периоди, съгласно изискванията на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

През август 2023 г. се осъществи вливане на дъщерното дружество „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в БДЖ – Пътнически превози ЕООД. Към 31 декември 2023 г. Дружеството няма други инвестиции в дъщерни предприятия.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Признаване на приходи

Приходи от договори с клиенти

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с предоставяне на превозни услуги и продажба на стоки. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 20.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.5.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Приход от превозни услуги се признава в печалби и загуби за периода, когато те са предоставени, в случаите, когато резултатът от предоставената услуга може да бъде надеждно оценен, например когато услугата има фиксирана цена. Това е резултат от съгласието между двете страни. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Приходите от пътнически транспорт се признават към първия ден от валидността на билетите.

Приходите от продажба на услуги се признават в момента, в който услугата е предоставена, или линейно през целия период от време, ако услугите се предоставят с неопределен брой пъти през определения период от време. Полученото плащане първо се признава като договорно задължение, което впоследствие се признава на приход, когато услугата се предоставя на клиент.

Информацията за приходите от пътническият транспорт се отразява в счетоводните регистри на база на информация, генерирана от билето-издаващата система, която регистрира паричните потоци, плащания с кредитни карти, приходи от електронни платформи и други доходи. Счетоводството на приходите се извършва в момента на събиране на паричните средства. Приходите от предплатени продукти се признават във времето. Предплатените продукти включват например: едномесечни и тримесечни абонаментни карти. При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

За разлика от вътрешния транспорт, международният транспорт включва и процеса на сетълмент на вземания и задължения към чуждестранни превозвачи и продавачи на международни емисии. В някои случаи такова уреждане може да бъде забавено с няколко месеца. Поради тази причина приходите се начисляват за момента, в който услугата се предоставя, въз основа на информацията, с която разполага компанията. Приходите от предоставени превозни услуги на чуждестранни железопътни администрации се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят. За признаване на прихода и измерване на напредъка към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение, Дружеството е използвало методите, отчитащи продукцията съгласно МСФО 15. Методите, отчитащи продукцията, включват методи като проучвания на дейността, извършена към съответната дата, оценяване на постигнатите резултати, достигнати етапи, изтекло време и т.н. През 2023 г. Дружеството е признало прихода от продадени международни билети на пътници, като съотношение, изчислено на база историческа информация за дела на приходите на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за българското разстояние от общата продажна цена, за същия период на предходната година. Дружеството е приложило изчисленият коефициент. Приходите от продажба на международни билети за пътуване за 2022 г. са изчислени на база изминатите км пътнически транспорт на територията на Република България.

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата. Плащанията от Министерството на финансите за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени на пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за пътувания с железопътен транспорт са включени в приходите от продажби на пътнически транспорт. Средствата за компенсиране стойността на безплатните и по намалени цени пътувания в страната с железопътен транспорт се предоставят на базата на извършените пътувания със

съответните преференции. Тези приходи се отчитат с ежемесечно фактуриране в съответствие с обема на предоставяните услуги.

Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.5.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки и готова продукция, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или очакваното възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или рабати. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществените рискове върху собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, когато се признават приходите.

4.5.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават, когато е вероятно, че икономическите ползи ще постъпят в Дружеството и сумата на приходите може да бъде надеждно оценена. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“. Приходите от лихви се начисляват на времева база, като се вземе предвид неизплатената главница и приложимия ефективен лихвен процент, който е процентът, който точно дисконтира оценените бъдещи парични постъпления през очаквания живот на финансовия актив до нетната балансова стойност на този актив.

4.5.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи, се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране. Поради факта, че дружеството представя подвижния си състав по преоценена стойност, приходът от финансиране се признава на равни части на база остатъчния полезен живот на актива. Преоценките на земята и подвижния състав се извършват съгласно счетоводната политика на БДЖ - Група на 5 години. Същите се извършват на база изготвена пазарна оценка от независим оценител. Оценителят определя справедлива пазарна стойност на подвижния железопътен състав и оставащия му полезен живот. Финансиранятия по активи се разпределят в момента на въвеждането в експлоатация на актива. Финансирането на актива се разпределя на равни части за остатъчния полезен живот на финансиранния актив. При преоценка на подвижния състав се прави ново преразпределение във връзка с определения от оценителя живот. При извършени

капитални ремонти и модернизации на първоначално финансиран актив (дори и ремонтите да са със собствени средства), вследствие на които се променя полезният му живот, се прави преразпределение на остатъка от финансирането.

Финансирания, получени от Правителството на Република България за покриване на разходите по осъществяване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт, се признават като приход на систематична база, в същия период в който са възникнали разходите.

4.5.5. Други приходи и доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо основните дейности на Дружеството и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Приход	Подход за признаване
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актив от имоти, машини и съоръжения или нематериален актив в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приход от преценка на имоти, машини и съоръжения	Приход от преценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

4.6. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството оценява актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

4.9. Нематериални активи

Нематериалните активи включват патенти и лицензи, софтуер и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- Софтуер - 2 години
- Други - 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на нематериални дълготрайни активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земя и подвижен състав (локомотиви и вагони) се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните групи активи, които се преоценяват. Когато справедливата стойност на преоценяван актив значително се различава от балансовата му стойност, се изисква преценка минимум на всеки пет години.

Последващото оценяване на останалите групи активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Части на някои позиции от имоти, машини и съоръжения се нуждаят от подмяна на определени интервали от време през полезния живот на актива. В случай, че се наложи подмяна на части от актива, остатъчна балансова стойност на подменената част се отписва в съответствие с разпоредбите на МСФО 16. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Масивни сгради	25 години
Машини	10 години
Транспортни средства:	
ЕМВ, ДМВ “Дезиро класик”	30 години
Електрически локомотиви Siemens Smartron	30 години
Рециклирани пътнически вагони	18 години
Други локомотиви	3 - 10 години
Други вагони	3 - 10 години
Автомобили	10 години
Стопански инвентар	7 години
Компютри	2 години
Други	7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.11. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Дружеството, по МСФО 16 не се е променила от сравнителния период.

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг. Лизингодателят класифицира лизинговите договори според степента, до която рисковете и изгодите, произтичащи от собствеността върху основния актив, се прехвърлят по силата на лизинговия договор.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Рисковете включват възможните загуби от неизползвани мощности или технологично остаряване, както и от колебанията на възвръщаемостта, дължащи се на променящи се икономически условия. Изгодите могат да бъдат представени от очакваната доходоносна експлоатация

през икономическия живот на основния актив и очакваната печалба от нарастването на стойността или реализирането на остатъчната стойност.

Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките или промените в обстоятелствата не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Оперативен лизинг

Признаване и оценяване

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Лизингодателят прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Основният актив, предмет на оперативен лизинг, се амортизира с обичайната амортизационна политика на лизингодателя по отношение на подобни активи. Амортизацията на такъв актив се признава като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчита изменението в договор за оперативен лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението, като взима предвид всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с първоначалния договор за лизинг, като част от лизинговите плащания за новия лизинг.

Представяне

Лизингодателят представя в своя отчет за финансовото състояние основните активи, предмет на оперативен лизинг, в съответствие с тяхното естество.

Приходите от оперативен лизинг, когато дружеството е лизингодател, се признават като приходи на линейна база през срока на лизинговия договор. Дружеството не се нуждае от корекции в отчитането на активи, държани като лизингодател в резултат от приемането на новия лизингов стандарт. БДЖ – Пътнически превози ЕООД няма активи за преотдаване под условия на финансов лизинг.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Финансови инструменти съгласно МСФО 9

4.13.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.13.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.13.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица и предоставени заеми.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.13.4. Обезценка на финансовите активи

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)

- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Дружеството не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия. Дружеството обезценява за текущата година стойностите на търговските си вземания, които са с изтекъл срок до 90 дни след падеж с 0.77%, с 1.60% стойностите, които са с изтекъл срок от 90 дни до 180 дни, с 6.49% стойностите, които са с изтекъл срок над 180 дни, 100% обезценява стойностите, които са с изтекъл давностен срок (от 3 до 5 години.)

Стойностите на други вземания се обезценяват с изтекъл срок до 90 дни след падеж с 26.93%, с 56.35% стойностите които са с изтекъл срок от 90 дни до 180 дни, с 87.30% стойностите, които са с изтекъл срок над 180 дни, 100% обезценява стойностите, които са с изтекъл давностен срок (от 3 до 5 години.)

Съдебните и присъдените вземания на Дружеството са обезценени напълно.

4.13.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент). Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

- **Търговски и други задължения**

Тези суми представляват задължения за стоки и услуги, предоставени на Дружеството преди края на финансовата година, които не са платени. Търговските и други задължения се представят като текущи пасиви освен ако плащането не е дължимо в рамките на 12 месеца след отчетния период. Те се признават първоначално по тяхната справедлива стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективния лихвен процент.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, с изключение на изписването на гориво, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

Дружеството определя разходите за материални запаси свързани с изписване на гориво, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.1.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преценка на земя и подвижен състав) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.17. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.18. Собствен капитал и резерви

Основният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Преоценъчният резерв включва ефектите от преоценката на земите и подвижния състав на дружеството.

Резервите от преобразуване са формирани от разликата между цената на придобиване и придобитите нетни активи в резултат от осъществена бизнес комбинация под общ контрол (виж пояснение 0).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички трансакции със собственика на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези

отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсация с акции, или с дялове от собствения капитал.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в независими дружества. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксирани вноски. Дружеството плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки за своите служители във връзка с плановете с дефинирани вноски. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсия по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалбата и загубата текущо в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Дружеството.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от шест месеца. Колективният трудов договор също определя допълнителни компенсация за някои групи служители.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквано текучество на персонала и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби по планове с дефинирани доходи се признават в другия всеобхватен доход в периода, в който са възникнали.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Приходи

Дружеството е предоставя услуги по международен транспорт на пътници, който включва и процес по сепарация на вземания и задължения към чуждестранни превозвачи и администрации. Частта от продажната цена, свързана с международен транспорт на пътници, осъществен на територията на Р. България, се отчита като приход за Дружеството и се признава като текущ приход през периода, в който е бил извършен транспорта. Останалата част от събраната продажна цена се осчетоводява като разчет от/към чуждестранни превозвачи и администрации. В някои случаи такова уреждане може да бъде забавено с няколко месеца. Поради тази причина приходите се начисляват за момента, в който услугата се предоставя, въз основа на информацията, с която разполага компанията. Отчитането на приходите от продажби на международни билети се базира на исторически данни за дела на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД в продажната цена за съответната година и ръководството смята, че дела на предоставяните услуги по международен транспорт на пътници за предходната година дават

основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги за текущата година. Вижте пояснение 4.22.3 относно несигурността на приблизителните оценки, свързани с признаване на приходи от услуги по международен транспорт на пътници.

4.21.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случай, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

На база този подход и проявявайки висока доза консервативност, ръководството е преценило да не признае актив по отсрочени данъци в годишния финансов отчет за 2023 г. върху:

За текущия период данъчният финансов резултат на Дружеството е данъчна загуба в размер на 18 777 хил. лв. След пренасяне на натрупани от предходни години загуби остатъкът от данъчната загуба за пренасяне в следващи години към 31.12.2023 г. е в размер на 39 009 хил. лева. Дружеството не е начислило отсрочен данъчен актив върху неизплатени доходи на физически лица към 31.12.2023 г. в размер на 2 263 хил. лв.; Дружеството не начислява отсрочен данъчен актив за натрупаните данъчни загуби и върху неизплатените доходи на физическите лица.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2022 г., с изключение на промените в приблизителната оценка за разходи за данъци върху дохода.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Дружеството не е отчело загуби от обезценка на нетекущи активи през текущия и предходния отчетен период.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.22.3. Признание на приходи от международен транспорт на пътници

Тъй като приходите от услуги по международен транспорт на пътници се признават с течение на времето, използвайки методите, отчитащи продукцията, стойността на признатите приходи през отчетния период зависи от степента, до която е удовлетворено задължението за изпълнение. Поради тази причина приходите се начисляват за момента, в който услугата се предоставя, въз основа на информацията, с която разполага компанията. През 2023 г. Дружеството е признало прихода от продадени международни билети на пътници, като съотношение, изчислено на база историческа информация за дела на приходите на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за българското разстояние от общата продажна цена, за същия период на предходната година. Дружеството е приложило изчисленият коефициент. Приходите от продажба на международни билети за пътуване за 2022 г. са изчислени на база изминатите км пътнически транспорт на територията на Република България.

4.22.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в бъдещата реализация на материалните запаси. Бъдещата реализация на материалните запаси с балансовата стойност към 31 декември 2023 г. в размер на 30 402 хил. лв. (към 31 декември 2022 г.: 28 602 хил. лв.) се влияе от експлоатацията на подвижния състав.

4.22.5. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и съдебните и присъдени вземания

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби представляват сумата на очакваните кредитни загуби за всяко вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи. Допълнителна информация е предоставена в Пояснение 38.1

4.22.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 13 863 хил. лв. (2022 г.:13 935 лв.) се базира на статистически показатели за брой, възрастова структура на персонала и законодателни изисквания за настъпване на пенсионна възраст. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на държавни ценни книжа. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на допусканията, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи. Допълнителна информация за задълженията за доходи на персонала при пенсиониране е представена в Пояснение 18.2.

4.22.7. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството определя справедливата стойност на нефинансови активи на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Ръководството използва доклади на лицензирани независими оценители и техники за оценяване на справедливата стойност на нефинансови активи при липса на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден нефинансов актив. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желасци страни в края на отчетния период. (вж. пояснение 38.1).

4.22.8. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с

позицията на Дружеството в горепосочените спорове. За повече информация относно делата, вижте пояснение 35.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват патенти, лицензи, софтуер и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензи	Софтуер	Разходи за придобиване на НДА	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2023 г.	3 816	1 282	8	312	5 418
Новопридобити активи	-	-	13	83	96
Салдо към 31 декември 2023 г.	3 816	1 282	21	395	5 514
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2023 г.	(3 790)	(1 271)	-	(312)	(5 373)
Амортизация	(25)	(11)	-	(3)	(39)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(3 815)	(1 282)	-	(315)	(5 412)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	1	-	21	80	102

	Патенти и лицензи	Софтуер	Разходи за придобиване на НДА	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	3 819	1 282	8	312	5 421
Отписани активи	(3)	-	-	-	(3)
Салдо към 31 декември 2022 г.	3 816	1 282	8	312	5 418
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(3 786)	(1 259)	-	(112)	(5 157)
Амортизация	(7)	(12)	-	(200)	(219)
Отписани активи	3	-	-	-	3
Салдо към 31 декември 2022 г.	(3 790)	(1 271)	-	(312)	(5 373)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	26	11	8	-	45

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2023 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Дружеството не е заложило нематериални активи като обеспечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земя, сгради, машини, оборудване, транспортни средства, стопански инвентар и активи в процес на изграждане. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2023 г.	56 108	18 206	29 647	525 689	1 487	6 470	637 607
Новопридобити активи, закупени, рециклирани	439	1 317	504	42 844	47	1 559	46 710
Отписани активи	(5)	(8)	(146)	(2 067)	(52)	-	(2 278)
Рекласификации	-	-	-	4 132	-	(4 132)	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	56 542	19 515	30 005	570 598	1 482	3 897	682 039
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2023 г.	(17 732)	(13 782)	(27 340)	(117 986)	(1 236)	(332)	(178 408)
Отписани активи	-	7	144	1 864	52	-	2 067
Амортизация	(751)	(440)	(397)	(54 149)	(68)	-	(55 805)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(18 483)	(14 215)	(27 593)	(170 271)	(1 252)	(332)	(232 146)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	38 059	5 300	2 412	400 327	230	3 565	449 893

	Земя и сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопанск и инвентар	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2022 г.	56 529	18 222	29 763	477 378	1 469	3 189	586 550
Новопридобити активи, закупени, рециклирани	43	-	197	48 191	89	4 316	52 836
Отписани активи	(464)	(16)	(332)	(896)	(71)	-	(1 779)
Рекласификации	-	-	19	1 016	-	(1 035)	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	56 108	18 206	29 647	525 689	1 487	6 470	637 607
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2022 г.	(16 930)	(13 362)	(27 275)	(71 280)	(1 250)	(332)	(130 429)
Отписани активи	11	15	326	876	72	-	1 300
Амортизация	(813)	(435)	(391)	(47 582)	(58)	-	(49 279)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(17 732)	(13 782)	(27 340)	(117 986)	(1 236)	(332)	(178 408)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	38 376	4 424	2 307	407 703	251	6 138	459 199

Съгласно възприетият модел на последващо отчитане и оценяване активите на Дружеството от групите „Земя“ и „Транспортни средства – вагони и локомотиви“ са преоценени през 2020 г. от лицензиран независим външен оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група земя и подвижен състав вижте пояснение 36.1.

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“. Към 31 декември 2023 г. Дружеството няма заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Активите с нулева балансова стойност, които се ползват в дейността на дружеството са с отчетна стойност в размер на 56 523 хил. лв., от които подвижен железопътен състав - 10 996 хил.лв.

- През 2023 г. са завършени 18 бр. основни ремонта на ЕМВ и ДМВ по договор за извършване на техническа поддръжка и основни и възстановителни ремонти на ЕМВ серия 30 и серия 31 и ДМВ серия 10, сключен с Алстом Транспорт С.А за 5 годишен срок. С извършване на плановата поддръжка на парка ЕМВ серии 30 и 31 и ДМВ серия 10 се осъществява обслужване на ГДВ.

- През 2023 г. е извършен ремонт на 2 локомотива по сключения договор с „ЖОС Врутки” С.А за извършване на капитален ремонт и преустройство на 10 броя електрически локомотива от експлоатация, серии 44000 и 45000 /68E/. Извършването на капитален ремонт и преустройство на локомотивите доведе до подобряване техническото състояние и удължи живота на локомотивите. С извършената подмяна при преустройството на определените в изискванията основни възли и агрегати на локомотивите е постигната по-висока надеждност при експлоатация и редица чести откази и повреди, като повреди по въздушни компресори, контактори, пантографи, скоростомери и др., са сведени до минимум, а от там се постига по-добро обслужване на ГДВ.

- В периода са ремонтирани 8 теснопътни вагона по сключен договор с „Коловаг“ АД за извършване на капитални ремонти на 9 броя пътнически вагони за междурелснe 760 мм. С извършването на капитален ремонт и преустройство на 9 бр. теснопътни пътнически вагона се подобриха комфортът и условията за пътуване на пътниците, повиши се безопасността. Осигурен е необходимият брой пътнически вагони за междурелснe 760 мм за обслужване на влакове по теснопътната железопътна линия, както и спазването на нормативните изисквания за извършване на профилактика, почистване и екипиране на влаковите състави. Повиши се удовлетвореността на клиентите, ползващи услугите на дружеството, чрез повишаване на комфорта на подвижния състав и осигуряване на вагони за превоз на велосипеди и лица с намалена подвижност. Също така се повиши коефициентът на техническа надеждност на подвижния състав и се сведоха до минимум закъсненията на влаковете по повреда и липса на вагони.

- Извършена е модернизация на 1 бр. теснопътен локомотив по сключен договор с „Експрес Сервиз“ ООД с предмет: Модернизация на дизел-хидравлични локомотиви – 2 броя, серия 77 000. Модернизираният локомотив се използва по единствената в България теснопътна линия, която обслужва влакове на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД от Септември до Добринище. Двигателят е сменен с най-модерния американски двигател с екологична норма STAGE V. Подменени са редица компоненти, части, инсталации, системи, направени са изцяло нови кабинни и изцяло нова обшивка на локомотива. Решенията за безопасността и за самото управление за локомотива се вземат не от самия машинист, а от контролери, които управляват това.

- През месец декември 2023 г. Дружеството сключи два договора с ДЗЗД „Сименс Трон“. Единият е с предмет „Доставка на 10 броя новопроизведени магистрални електрически локомотива“. С доставката на десетте нови електрически локомотива ще се избегне недостигът от локомотиви за обслужване на графика за движение на влаковете. Предвид новите технологии, въведени в строителството на нов подвижен състав, и увеличените пробези на техническо обслужване, значително ще се съкратят времето и средствата за техническа поддръжка на новите локомотиви. Също така, в условията за доставка на локомотивите е заложено да са с монтирана бордова система за сигурност ERTMS/ETCS, което ще позволи локомотивите да се движат с максималната си скорост по железния път. При този условия ще се повиши качеството на предлаганата услуга, като се съкрати времето за пътуване на влаковете и престой в крайни гари. Системата ще позволи локомотивите да се обслужват само от един локомотивен машинист, което също ще доведе до икономии на средства от фонд работна заплата.

- Другият договор, който Дружеството сключи с ДЗЗД „Сименс Трон“, е с предмет „Извършване на техническа поддръжка на 15 броя магистрални електрически локомотиви Siemens X4-

Е-Lok-D серия 1080 – Smartron, за 9 годишен период“. Вследствие на сключения договор ще бъдат извършени основни ремонти на локомотивите, ще се извършва текущата им поддръжка, ще бъдат сменени моноблокови колела, както и ще бъдат доставени всички материали и резервни части, необходими за извършването на ремонтите. Ще бъдат извършени всички корективни дейности с оригинални части и материали за срока на договора, включително при възникване на повреди в главни възли и агрегати; Ще бъдат доставени оригинални (ОЕМ) материали за превантивна и корективна поддръжка за целия период на договора. Ще бъде осъществена пълна поддръжка и обновяване на софтуера за срока на договора.

- „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД закупи от „Холдинг БДЖ“ ЕАД електрически моторен влак серия № 32. Същият ще бъде използван за превоз на пътници във вътрешно съобщение.

- С решение РД-08-401/29.09.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията за предоставяне на средства по Механизма за възстановяване и устойчивост е разрешено предоставянето на средства в размер на 39 061 хил. лв. по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-8.014 „Внедряване на Европейската система за управление на влаковете (ERTMS) бордово оборудване на магистрални нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически моторни влакове, които оперират по конвенционалната жп мрежа на Република България“, по Компонент 8 „Транспортна свързаност“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Дружеството продължава да изпълнява договорните си задължения по следните договори за ремонт на подвижен железопътен състав:

- Договор със Жос Вругки от месец април 2020 г., за преустройство на 10 броя електрически локомотиви, серии 44 и 45000, със срок на продължителност три години и на обща стойност 16 531 хил. лв.;
- Договор с Коловаг АД от месец октомври 2020 г. за прекомплектовка на колооси с нови колела и спиращи дискове и изработване на нови оси на пътнически вагони със срок на продължителност три години и обща стойност 10 897 хил. лв.
- Договор № 279/17.12.2019 г. с „Алстом Транспорт С.А.“ за извършване на техническа поддръжка за 5 годишен период на дизелови моторни влакове серия 10 и електрически моторни влакове серия 30 и 31 и Обща стойност 136 998 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. предоставените аванси за ремонт на дълготрайни активи са в размер на 33 932 хил. лв. (2022 г.: 22 279 хил. лв.)

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	2023	2023	2022	2022
	‘000 лв.	участие %	‘000 лв.	участие %
„БДЖ-Булвагон“ АД	-	-	176	100%

С решение от 22.12.2022 г. е увеличен с парична вноска капиталът на „БДЖ-Булвагон“ ЕАД, чийто едноличен собственик е "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД, от 50 000 (петдесет хиляди) лева на 200 000 (двеста хиляди) лева. Увеличението на капитала се извърши на основание чл. 192, ал. 1, предложение първо от ТЗ и чл. 12, ал. 1, предложение първо от Устава на „БДЖ-Булвагон“ ЕАД -

чрез издаване на нови акции, а именно чрез издаване на 3 000 (три хиляди) обикновени, поименни, налични акции с право на глас, всяка с номинална стойност от 50 (петдесет) лева, с обща номинална стойност в размер на 150 000 (сто и петдесет хиляди) лева. Размерът на инвестицията в „БДЖ-Булвагон“ ЕАД се увеличава от 26 хил. лв. на 176 хил. лв.

На заседание на СД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД проведено на 10.05.2023 г. е взето решение за вливане на „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД по реда на чл. 262 – чл. 263т от ТЗ. На 09.08.2023г. между Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Изпълнителния директор на „БДЖ- Булвагон“ ЕАД е подписан договор за преобразуване чрез вливане. На 16.08.2023 г. вливането на дъщерното дружество е вписано от Агенция по вписванията и са предприети действия по вливането на активите и пасивите на дъщерното дружество в предприятието-майка. На 25.12.2023 г. „БДЖ – Булвагон“ ЕАД е заличено от Търговския регистър.

Вливането на „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е бизнес комбинация, обхващаща предприятия под общ контрол, при която всички комбинирани се предприятия са контролирани от една и съща крайна страна или страни, както преди, така и след бизнес комбинацията, и този контрол не е преходен. Този вид бизнес комбинации не попадат в обхвата на МСФО 3 „Бизнес комбинации“, съответно общоприетия метод за отчитане на бизнес комбинации, метода на придобиване, не е приложим. За повече информация виж пояснение 33.

Дружеството е избрало да прилага метода на предшестващите стойности. При този метод, придобиващото предприятие признава и оценява активите и пасивите, прехвърлени в бизнес комбинация, обхващаща предприятия под общ контрол, по балансовите стойности, включени във финансовите отчети на придобитото предприятие. Предприятията, участващи в бизнес комбинацията, комбинират финансовата информация проспективно от датата на транзакцията (датата на придобиване на контрол), т.е. информация, предшестваща бизнес комбинацията, се представя във финансовите отчети само по отношение на придобиващото предприятие. Ефектът от вливането е отразен в резерв от преобразуване и е в размер на 24 хил. лв. (виж пояснение 15.2).

Към 31.12.2022 г. дъщерното дружество е отразено във финансовия отчет на Дружеството по метода на себестойността. Акциите на дъщерното предприятие „БДЖ-Булвагон“ АД не са регистрирани на публична борса и поради тази причина е трудно да бъде установена справедливата им стойност.

През 2023 г. и 2022 г. „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД не е получавало дивиденди.

8. Лизинг

8.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.	451	1 804	2 255
Към 31 декември 2022 г.	651	2 602	3 253

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 716 хил. лв. (2022 г.: 783 лв.). Сумата на начислените за периода разходи е посочена в пояснение 27 на ред Инфраструктурни такси и други услуги от ДП „НК-ЖИ“ на стойност 625 хил.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

Дружеството е анализирано договорите за наеми и е установило, че наетите активи не отговарят на критериите за признаване на актив на по МСФО 16 „Лизинг“, за да бъдат признати като активи с право на ползване.

8.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените на оперативен лизинг активи за 2023 г., възлизат на 668 хил. лв. (2022 г.: 829 хил. лв.)

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.	529	1 793	2 322
Към 31 декември 2022 г.	728	4 149	4 877

9. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	01 януари 2023	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2023
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Земни	2 934	-	-	-	2 934
Имоти, машини и съоръжения	8 687	-	(8)	(974)	7 705
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(864)	-	-	(351)	(1 215)
Материални запаси	(574)	-	-	12	(562)
Нетекущи пасиви					
Преценка на пенсионни планове	(735)	-	-	(34)	(769)
Текущи пасиви					
Други задължения към персонала (комп. отпуски)	(490)	-	-	(55)	(545)
Преценка на пенсионни планове	(658)	1	-	40	(617)
Неплатени доходи на персонала от „БДЖ-Булвагон“ АД	-	-	(2)	2	-
Провизии за задължения	(239)	-	-	(40)	(279)
	8 061	1	(10)	1 400	6 652
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(3 560)				(3 987)
Отсрочени данъчни пасиви	11 621				10 639
Нето отсрочени данъчни пасиви / (активи)	8 061				6 652

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	01 януари 2022	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Земни	2 979	-	(45)	-	2 934
Имоти, машини и съоръжения	7 201	-	(4)	1 490	8 687
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(869)	-	-	5	(864)
Материални запаси	(587)	-	-	13	(574)
Нетекущи пасиви					
Преценка на пенсионни планове	(578)	-	-	(157)	(735)
Текущи пасиви					
Други задължения към персонала (комп. отпуски)	(503)	-	-	13	(490)
Преценка на пенсионни планове	(562)	18	-	(114)	(658)
Провизии за задължения	(256)	-	-	17	(239)
	6 825	18	(49)	1 267	8 061
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(3 355)				(3 560)
Отсрочени данъчни пасиви	10 180				11 621
Нетно отсрочени данъчни пасиви / (активи)	6 825				8 061

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценките по планове с дефинирани доходи (вж. пояснение 18.2).

Сумата на приспадащите се временни разлики и неизползваните данъчни загуби и кредити, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 4 127 хил. лв. Година на изтичане на срока им е 2027 г. (за 2022 г. – 2 231 хил. лв. с година на изтичане 2026 г.).

10. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Материали и консумативи	29 671	28 570
Материали от "БДЖ-Булвагон" ЕАД	375	-
Стоки	2	3
Незавършено производство	354	29
	30 402	28 602

Материалите и консумативите включват следните позиции:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Резервни части за вагони и локомотиви	21 734	21 671
Резервни части за вагони и локомотиви-втора употреба	2 739	3 089
Работно и униформено облекло	1 643	534
Горива и смазочни материали	937	879
Инвентарни материали	225	176
Други материали	2 391	2 221
Материали и консумативи	29 669	28 570

През 2023 г. общо 22 879 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2022 г.: 20 982 хил. лв.)

Материалните запаси към 31 декември 2023 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

През 2023 г. е извършен преглед за обезценка на материалните запаси, в резултат на който не е отчетена обезценка.

11. Търговски вземания

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутна сума	5 460	767
Обезценка на търговски вземания	(3 688)	(109)
Търговски вземания	1 772	658

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната натрупана обезценка към 31 декември 2023 г. е в размер на 3 688 хил. лв. (2022 г.: 109 хил. лв.). Обезценените вземания са били дължими главно от търговски контрагенти, които са имали финансови затруднения. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 37.2.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Вземания от чуждестранни железопътни администрации:		
Турски железници	379	-
Неразпределени международни приходи от гары	257	-
Гръцки железници	14	42
Румънски железници	7	3
Рекламации	7	-
Други	2	3
	666	48

Вземания от други търговски контрагенти:

ВЗ Интерком АД	565	29
Алстом Транспорт СА – клон България	107	117
Релок АД	93	93
Овергаз мрежи АД	74	155
РВП София ЕООД	70	64
СКМ Груп ЕАД	48	-

БДЖ – Пътнически превози ЕООД

Финансов отчет

31 декември 2023 г.

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Геострой Инженеринг ЕООД	34	-
Екометал Инженеринг ЕООД	27	-
Рейл Карго Керитър – България ЕООД	13	8
ПИМК Рейл ЕАД	7	26
Славини-Мрамори и гранити ООД	7	6
Трафик СOT ООД	6	-
Други	55	112
	1 106	610
Търговски вземания	1 772	658

12. Други вземания

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Текущи:		
Предплатени разходи	7 240	3 716
Данъчни вземания	7 338	6 241
Съдебни и присъдени вземания	1 828	1 767
Други	2 242	1 445
Общо други вземания	18 648	13 169

Данъчните вземания към 31.12.2023 г. представляват вземания по данък добавена стойност в размер на 7 338 хил. лв. (2022 г.: 6 241 хил. лв).

Предплатените разходи са във връзка с:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Текущи:		
Вземания по предплатени услуги	7 240	3 716
Общо предплатени разходи	7 240	3 716

Предплатените услуги към 31.12.2023 г. в размер на 41 172 хил. лв. (2022 г.: 25 995 хил. лв.) включват основно: предоставени аванси за ремонт на дълготрайни активи в размер на 33 932 хил.лв. (2022 г.: 22 279 хил. лв; застраховки към към ЗАД "ОЗК - застраховане" на стойност 5 963 хил. лв. (2022 г.: 250 хил. лв); "Дженерали застраховане" АД в размер на 1 хил. лв. (2022 г.: 2 089 хил.лв.) и ЗАД "Булстрад Виена Иншуърнс Груп в размер на 5 хил.лв.

Съдебните и присъдени вземания могат да бъдат представени, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Съдебни вземания	7 775	7 727
Обезценка	(5 948)	(5 960)
	1 827	1 767
Присъдени вземания	2 477	2 478
Обезценка	(2 476)	(2 478)
	1	-
Общо съдебни и присъдени вземания	1 828	1 767

Другите вземания се състоят от:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Вземания по настъпили застрахователни събития	1 433	419
Вземания по липси, начети и рекламации	895	1 040
Данък добавена стойност за следващата година	569	900
Разчети по дадени гаранции	2	1
Компенсация за електроенергия, получена в следваща година	-	11
Други	290	167
Обезценка	(948)	(1 093)
	2 241	1 445

13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	5 624	46 923
- евро	185	494
- швейцарски франкове	1	1
- щатски долари	-	1
Други пари и парични еквиваленти	13	13
Пари и парични еквиваленти	5 863	47 432

Към 31 декември 2023 г. блокираните парични средства на Дружеството са в размер на 1 804 хил. лв. (към 31 декември 2022 г. – 1 804 хил. лв.). Сумата е блокирана във връзка с наложен обезпечителен запор на стойност 1 804 хил. л..в.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер на 0.07% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществуваща и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

14. Активи, класифицирани като държани за продажба

Балансовата стойност на активите и пасивите, предназначени за продажба, могат да бъдат представени, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Активи, класифицирани като държани за продажба		
Подвижен състав	387	387
	387	387

По-подробна информация за активите, класифицирани като държани за продажба може да бъде представена, както следва:

Подвижен състав	2023 бр.	2022 бр.
Вагони	44	44

Движението на активите, класифицирани като държани за продажба, включва:

	31.12.2023 ‘000 лв.	31.12.2022 ‘000 лв.
Активи, класифицирани като държани за продажба в началото на периода	387	387
Загуба от обезценка/възстановяване на загуба от обезценка	-	-
Активи, класифицирани като държани за продажба към 31 декември	387	387

Към 31.12.2023 г. няма активи, които да са били продадени и няма генерирани парични потоци. Ръководството на Дружеството очаква активите да бъдат продадени през 2024 г.

15. Собствен капитал

15.1. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството се състои от 1 300 456 на брой напълно платени дяла с номинална стойност в размер на 10 лв. за дял. Всички дялове са с право на глас, на дивиденди и ликвидационен дял от капитала на Дружеството.

Едноличен собственик на капитала е „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

	31 декември 2023	31 декември 2023	31 декември 2022	31 декември 2022
	Брой дялове	%	Брой дялове	%
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	1 300 456	100%	1 300 456	100%
		100		100

15.2. Резерв от преобразуване

На 25.01.2011 г. е сключен договор за преобразуване чрез отделяне на имущество между „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като преобразуващо се дружество и „БДЖ – Пътнически Превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни Превози“ ЕООД като приемащи дружества. Датата на фактическото преобразуване е 23.05.2011 г. – датата на вписване в Търговския регистър. С чистата стойност на разликата между правата и задълженията, преминаващи към „БДЖ – Пътнически Превози“ ЕООД е образуван резерв от преобразуване в размер на 83 089 хил. лв.

На 09.08.2023г. между Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Изпълнителния директор на „БДЖ- Булвагон“ ЕАД е подписан договор за преобразуване чрез вливане. На 16.08.2023 г. вливането на дъщерното дружество е вписано от Агенция по вписванията и са предприети действия по вливането на активите и пасивите на дъщерното дружество в предприятието-майка. Основният капитал на вливащото се дружество е 200 хил. лв., а размерът на участието на „БДЖ – Пътнически Превози“ ЕООД в дъщерното дружество „БДЖ- Булвагон“ ЕАД към момента на вливането е 176 хил.лв. С чистата сума на разликата между правата и задълженията, преминаващи към „БДЖ – Пътнически Превози“ ЕООД е образуван резерв от преобразуване в размер на 24 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. резервът от преобразуване на Дружеството е в размер на 84 601 хил. лв. (към 31 декември 2022: 83 089 хил. лв.).

15.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от преценка на земи и железопътен подвижен състав и към 31 декември 2022 г. размерът му е 259 358 хил. лв.

Преоценъчният резерв, формиран от преценката на земи и железопътен подвижен състав, не се разпределя за дивиденди до изписването на съответния преоценен актив.

Всички суми са в '000 лв.

	Преоценъчен резерв
Салдо към 31 декември 2021 г.	259 867
Пренасяне на преценка в неразпределена печалба	(439)
Салдо към 31 декември 2022 г.	259 428
Пренасяне на преценка в неразпределена печалба	(70)
Салдо към 31 декември 2023 г.	259 358

16. Финансиране

	2023 '000 лв.	2022 '000 лв.
Финансиране за нетекущи активи – нетекуща част	249 747	239 500
Финансиране – нетекуща част	249 747	239 500
Финансиране за нетекущи активи – текуща част	34 375	32 595
Финансиране – текуща част	34 375	32 595

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 249 747 хил. лв. (2022 г. 239 500 хил. лв.) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения, която ще бъде начислена в отчета за печалбата, загубата и другия всеобхватен доход след следващата финансова година.

Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 34 375 хил. лв. (2022 г. 32 595 хил. лв.) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

Финансирането на оперативната дейност се извършва от държавния бюджет по договор за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България от 25 юни 2010 г. с Министерството на транспорта и съобщенията.

17. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за съдебни дела ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.	2 561
Допълнителни провизии	11
Използвани суми	(183)
Неизползвани суми	(2)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	2 387
Допълнителни провизии	463
Използвани суми	(31)
Неизползвани суми	(22)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	2 797

Провизиите са начислени във съдебни дела, по които Дружеството е ответник.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(109 015)	(94 114)
Разходи за социални осигуровки	(27 597)	(24 412)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(1 743)	(4 386)
Социални разходи	(11 865)	(8 490)
Разходи за персонала	(150 220)	(131 402)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	7 689	7 354
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	7 689	7 354
Текущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	6 174	6 581
Други краткосрочни задължения към персонала	15 224	13 297
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	21 398	19 878

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2024 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и

различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база актюерски доклад. На база информация от Колективния трудов договор, предоставен от предприятието, изчисленията са направени при следните допускания:

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (включително и по чл. 68а от КСО), независимо от основанието за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение в размер на 6 брутни заплати, завишение с коефициент 1.5 за служителите пенсиониращи се през 2023 г., ако са работили 20 години в системата на жп транспорта, вкл. последните 10 от трудовия стаж в следните предприятия от системата на държавните железопътни предприятия: НК „БДЖ“, ДП „НКЖИ“, „БДЖ“ ЕАД, „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – ТПС/Локомотиви“ ЕООД. Трудовият стаж, придобит в което и да е от посочените дружества, се зачита за трудов стаж по смисъла на чл. 222, ал. 3 от КТ.

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.				
Дължими обезщетения		6 711	13 974	20 685
Сkonto	4.0328%	(537)	(6 285)	(6 822)
Дисконтирани парични потоци		6 174	7 689	13 863
Към 31 декември 2022 г.				
Дължими обезщетения		7 133	12 749	19 882
Сkonto	1.8502%	(552)	(5 395)	(5 947)
Дисконтирани парични потоци		6 581	7 354	13 935

За оценка на настоящите стойности на очакваните бъдещи задължения за изплащане на очакваните обезщетения при пенсиониране е използван Кредитния метод за прогнозираните единици. Оценката е направена отделно за всяко лице и включва – прогноза за очаквания му трудов стаж в предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ лихвен процент и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини.

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

1. За служители, пенсиониращи се през 2024-2025 г.: 2 или 9 брутни месечни заплати при придобит трудов стаж 10 години в последните 20 години;
2. За служители, пенсиониращи се през 2026-2028: 2 или 6 брутни месечни заплати при придобит трудов стаж 10 години в последните 20 години;
3. Очакван ръст на брутната заплата - 19.6% за 2024 г., 10.7% за 2025 г., 10.4% за 2026 г. и 8% за периода 2027-2028 г.;
4. Смъртност – таблица за смъртност на общото население на Р. България за 2020-2022 г.;
5. Ежегоден процент на отпадане (съкращения, уволнения, напускане по взаимно съгласие) – 7.6% ежегодно;
6. Дисконтиран годишен лихвен процент – 4.0328%;
7. Средна възраст за пенсиониране: Мъже – от 64 до 65 години; Жени – от 62 до 63 години;

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2023	2022
	хиЛ. лв	хиЛ. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	13 934	11 404
Разход за трудов стаж	1 742	4 387
Нетен разход за лихви	561	235
Изплатени доходи	(2 366)	(1 913)
Актюерска печалба/загуба	(8)	(178)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	13 863	13 935

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независими актюерски оценители. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Другите допускания са определени на базата на актуални актюерски предположения и миналия опит на ръководството.

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е оценена по кредитния метод на прогнозираните единици.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2023	2022
	хиЛ. лв.	хиЛ. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	1 743	4 387
Нетни разходи за лихви	561	235
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	2 304	4 622
Друг всеобхватен доход	8	178

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2023 г.:

Промени в значими актюерски предположения	‘000 лв	‘000 лв
Ефект от промяна на лихвения процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. на задължението за обезщетение при пенсиониране	(68)	68
Ефект от промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. на задължението за обезщетение при пенсиониране	(298)	298
Ефект от промяна в степените на смъртност	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Промяна на провизията, заделена към 31.12.2023 г. на задължението за обезщетение при пенсиониране	(102)	102

19. Търговски задължения

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Текущи:		
Задължения към чуждестранни железопътни администрации	1 991	1 167
Задължения към други контрагенти	17 222	17 950
Текущи търговски задължения	19 213	19 117

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Задължения към чуждестранни железопътни администрации:		
Гръцки железници	1 090	1 090
Сръбски железници	900	4
Турски железници	-	10
Други	1	63
	1 991	1 167
Задължения към други контрагенти		
Алстом Транспорт СА – клон България	9 167	5 949
НЕК ЕАД предприятие ВЕЦ	3 025	5 620
Лукойл България ЕООД	1 274	2 031
ЖОС Вругки АД	728	1 797
Трафик СOT OOD	728	576
Коловаг АД	593	367
Чугунолеене Първомай АД	412	309
Енерго Про Продажби АД	180	203
Информационно обслужване АД	112	123
Хидрострой 2020 ЕООД	86	99
Електрохолд Продажби АД / ЧЕЗ Електро България АД	82	90
ЕВН България Електроснабдяване АД	60	83
Други	775	703
	17 222	17 950
Търговски задължения	19 213	19 117

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

20. Други задължения

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разчети по застраховане	5 152	1 708
Задължения по съдебни дела	1 713	1 835
Разчети по гаранции	898	1 514
Разчети по извън трудови правоотношения	478	448
Данъци върху разходите	184	172
Получени аванси	45	792
Други	70	2 153
	8 540	8 622

21. Приходи от договори с клиенти

Дружеството представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Приходи от превози	Продажба на наем	Приходи от ремонтни услуги	Приходи от услуги с тягов подвижен състав и предоставяне на вагони	Приходи от продажба на стоки и материали	Други приходи	Общо
2022	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	62 683	696	1 708	157	855	214	66 313
Приходи от договори с клиенти	62 683	696	1 708	157	855	214	66 313

Време на признаване на прихода							
<i>В определен момент</i>	-	-	-	-	855	-	855
<i>С течение на времето</i>	62 683	696	1 708	157	-	214	65 458

	Приходи от превози	Продажба на наем	Приходи от от ремонтни услуги	Приходи от услуги с тягов подвижен състав и предоставяне на вагони	Приходи от продажба на стоки и материали	Други приходи	Общо
2022	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	61 319	745	1 560	445	181	161	64 411
Приходи от договори с клиенти	61 319	745	1 560	445	181	161	64 411

Време на признаване на прихода							
<i>В определен момент</i>	-	-	-	-	181	-	181
<i>С течение на времето</i>	61 319	745	1 560	445	-	161	64 230

Продуктови линии

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от превози	62 683	61 319
Приходи от текущи ремонтни услуги	1 708	1 560
Приходи от продажба на стоки и материали	855	181
Приходи от наем	696	745
Приходи от услуги с тягов подвижен състав и предоставяне на вагони	157	445
Други	214	161
	66 313	64 411

22. Други приходи

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Лихви, глоби и неустойки	9 951	8 504
Приходи от застрахователни събития	1 118	295
Възстановен акциз	267	67
Приходи от обезщетения	236	139
Спечелени съдебни дела	6	4 309
Други приходи	522	369
	12 100	13 683

23. Приходи от финансиране

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Финансиране на текуща дейност	196 190	196 190
Финансиране за нетекущи активи	36 973	28 960
Компенсация за електроенергия	2 479	39 910
	235 642	265 060

24. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от продажба	27	502
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(5)	(453)
Печалба от продажба на нетекущи активи	22	49

25. Разходи за материали

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Електрическа енергия, топлоенергия	(62 059)	(108 666)
Горива	(11 917)	(12 402)
Резервни части	(11 393)	(9 004)
Офис материали, образци и консумативи	(442)	(337)
Смазочни материали	(357)	(303)

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Вода	(330)	(365)
Инвентар и инструменти	(224)	(153)
Спомагателни материали	(124)	(659)
Работно облекло	(19)	(11)
Други	(10)	(19)
	(86 875)	(131 919)

26. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Инфраструктурни такси и други услуги от ДП „НК-ЖИ“	(28 595)	(17 043)
Разходи за ремонти и поддръжка на дълготрайни активи	(13 424)	(11 622)
Застраховки	(7 543)	(7 131)
Охрана	(3 280)	(3 099)
Услуги, текущо поддържане и ремонти от свързани лица	(1 842)	(1 729)
Системна помощ и софтуерно обслужване	(567)	(616)
Разходи за обучение	(544)	(523)
Юридическо обслужване	(488)	(99)
Разходи за такси	(425)	(386)
Почистване, пране и ДДА	(299)	(264)
Транспортни услуги	(285)	(671)
Разходи за комуникации	(194)	(171)
Граждански договори	(151)	(164)
Разходи за предоставени услуги с локомотиви	(111)	(145)
Разходи за ползвани активи, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД	(49)	(58)
Други разходи за външни услуги	(401)	(492)
	(58 198)	(44 213)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2023 г. е в размер на 30 хил. лв. През годината не са предоставяни от регистрирания одитор други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

27. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Километрично възнаграждение на пътуващ персонал	(7 036)	(6 826)
Регистрирана обезценка/(разходи) от обезценка на вземания	(3 560)	(1 042)
Разходи за глоби и неустойки	(917)	(1 095)
Разходи за специално и работно облекло	(647)	(182)
Други разходи за охрана на труда	(618)	(602)
Разходи за провизии на задължения	(463)	(11)
Възстановени провизии	21	2
Разходи за данъци	(270)	(275)
Разходи за командировки	(228)	(119)
Разходи за брак на дълготрайни активи	(206)	(26)
Разходи за униформено облекло	(92)	(94)
Разходи за загубени дела	(87)	(187)

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разходи за брак на материални запаси	(24)	(81)
Други разходи	(254)	(360)
	(14 381)	(10 898)

28. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разходи за лихви от актюерски оценки	(561)	(235)
Загуби от валутни операции	(3)	(1)
Други финансови разходи	(160)	(134)
Финансови разходи	(724)	(370)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от лихви	1	-
Финансови приходи	1	-

29. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2022 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв. Преизчислен
Финансов резултат преди данъчно облагане	(38 910)	(14 554)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(70 131)	(64 932)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	49 998	39 078
Финансов резултат след преобразуване	(18 777)	11 300
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи/(разходи):		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	1400	(1 267)
Разходи за данъци върху дохода	1 400	(1 267)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(1)	(18)

Пояснение 9 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

30. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик на капитала – Холдинг БДЖ ЕАД, едноличния собственик на капитала на дружеството-майка – Министерството на транспорта и съобщенията, дъщерни и асоциирани предприятия, предприятия под общ контрол от групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, други свързани лица под контрола на Министерството на транспорта и съобщенията и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

30.1. Сделки със собственика

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Продажба на услуги на Министерство на транспорта и съобщенията	577	3 343
Получено финансиране за текуща дейност	196 190	196 190
Получено финансиране за ДА	49 000	49 000
Продажба на стоки и услуги на „Холдинг БДЖ“ ЕАД	197	223
Покупка на услуги от Министерство на транспорта и съобщенията	437	915
Покупка на стоки и услуги от „Холдинг БДЖ“ ЕАД	2 068	516

30.2. Сделки с дъщерни предприятия

Продажба на стоки и услуги

- продажба на услуги на „БДЖ-Булвагон“ АД

	10	74
--	----	----

Покупка на стоки и услуги

- покупки на стоки от „БДЖ-Булвагон“ АД

	-	74
--	---	----

30.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

Продажба на стоки и услуги

- продажба на услуги на Национална компания “Железопътна инфраструктура”

	5 786	6 726
--	-------	-------

- приходи от продажба на стоки и услуги на “БДЖ Товарни Превози” ЕООД

	2 060	2 208
--	-------	-------

- продажба на услуги на “Държавно предприятие “Транспортно строителство и възстановяване”

	6	16
--	---	----

- продажба на услуги „Български пощи“ ЕАД

	6	6
--	---	---

Покупки на стоки и услуги

- покупки на услуги от Национална компания “Железопътна инфраструктура”

	54 556	45 444
--	--------	--------

- покупки на стоки и услуги от “БДЖ Товарни Превози” ЕООД

	1 079	599
--	-------	-----

- покупки на услуги от „Български пощи“ ЕАД

	26	19
--	----	----

30.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва Управител. Към настоящият момент Дружеството се представлява и управлява от Управителя. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	122	118
Разходи за социални осигуровки	8	8
Други разходи	8	5
Общо възнаграждения	138	131

С решение от 01.08.2023 г. на едноличния собственик на капитала – ”ХБДЖ” ЕАД на „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД е освободен, считано от 01.08.2023 г., Христо Игнатов Иванов като Управител и е избран Венцислав Божидаров Славков за нов Управител на „БДЖ – ПП“ ЕООД, считано от 01.08.2023 г.

31. Разчети със свързани лица в края на годината

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Нетекуци		
Вземания от:		
- свързани лица под общ контрол		
- “БДЖ Товарни Превози” ЕООД	14 204	15 417
Общо нетекуци вземания от свързани лица	14 204	15 417
Текущи		
Вземания от:		
- собственици		
- “Холдинг БДЖ” ЕАД	1	2
- “Министерство на транспорта и съобщенията”	752	1 379
- дъщерни предприятия		
- “БДЖ Булвагон” АД	-	378
Обезценка	-	(5)
- свързани лица в БДЖ - Група		
- “БДЖ Товарни Превози” ЕООД – търговски вземания	2 530	2 395
- други свързани лица под общ контрол		
- “Национална компания “Железопътна инфраструктура”	3 355	3 383
Обезценка	(1)	-
- “БДЖ - Кончар” АД	750	750
Обезценка	(750)	(750)
- “Държавно предприятие “Транспортно строителство и възстановяване”	1	28
Обезценка	-	(26)
Общо текущи вземания от свързани лица	6 638	7 534
Общо вземания от свързани лица	20 842	22 951

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Текущи		
Задължения към:		
- собственици		
- “Холдинг БДЖ” ЕАД – търговски задължения	368	346
- “Холдинг БДЖ” ЕАД – по споразумение за поети дългове	8 423	8 423
- Министерство на транспорта и съобщенията	326	9 474
- дъщерни предприятия		
- “БДЖ Булвагон” АД	-	3
- свързани лица под общ контрол		
- “БДЖ Товарни Превози” ЕООД	129	95
- други свързани лица под общ контрол		
- Национална компания “Железопътна инфраструктура”	6 219	5 119
- “БДЖ - Кончар” АД	51	15
- “Български пощи” ЕАД	7	7
Общо текущи задължения към свързани лица	15 523	23 482
Общо задължения към свързани лица	15 523	23 482

Вземанията на Дружеството от Министерство на транспорта и съобщенията са формирани от: дадена гаранция по Договора за извършване на обществени превозни услуги в размер на 180 хил.лв. и 572 хил. лв., представляващи авансово преведени средства за осигурителни вноски и данъци по ЗДДФЛ съгласно ДДС №5/24.06.2020 г. за месец декември 2023 г.

Вземанията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД от ДП Национална компания “Железопътна инфраструктура” са формирани основно от продадени карти за пътувания по железопътната мрежа.

Вземанията на Дружеството от “БДЖ – Товарни превози” ЕООД са формирани от текущата част по Споразумения от 31.12.2020 г., от 20.03.2023 г. и от 28.03.2024 г. за разсрочване на непогасени задължения, от продадени карти за пътувания по железопътната мрежа, от извършени услуги и локомотивна тяга.

Задълженията на Дружеството към Министерство на транспорта и съобщенията представляват 326 хил. лв. санкции за неизпълнение на договора за извършване на обществени превозни услуги за II и III тримесечие на 2023 г.

Задълженията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД към ДП Национална компания “Железопътна инфраструктура” са текущи и представляват такси за ползване на железопътната инфраструктура.

Предоставени заеми на свързани лица под общ контрол

На 31.12.2020 г. е подписано споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочване на непогасени задължения в размер на 14 800 хил. лв. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. В споразумението са включени текущи вземания и непогасената главница по договор №190 от 23.10.2014 г. С подписването на споразумението вземанията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД се обезпечават чрез предоставяне на обезпечение, покриващо 120 % от размера на дълга, под формата на учреден първи по ред залог на активи, собственост на „БДЖ –

Товарни превози“ ЕООД. Споразумението влиза в сила от датата на вписване на залога в Централния регистър на особените залози. Вписването е извършено на 11.05.2021 г.

На 20.03.2023 г. е подписано споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочване на непогасени задължения в размер на 4 622 хил. лв. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. В споразумението са включени допълнително натрупани след разсрочването по предходното споразумение текущи задължения. С подписването на споразумението вземанията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД се обезпечават с активите по споразумението от 31.12.2020 г., върху които е учреден първи по ред залог на активи, собственост на „БДЖ -Товарни превози“ ЕООД, вписване на залога в Централния регистър на особените залози на 11.05.2021 г.

На 28.03.2024 г. г. е подписано споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочване на непогасени задължения в размер на 1 044 хил. лв. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. В споразумението са включени допълнително натрупани след разсрочването по предходното споразумение текущи задължения. С подписването на споразумението вземанията на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД се обезпечават с активите по споразумението от 31.12.2020 г., върху които е учреден първи по ред залог на активи, собственост на „БДЖ -Товарни превози“ ЕООД, вписване на залога в Централния регистър на особените залози на 11.05.2021 г.

Солидарен длъжник по предоставени заеми на Холдинг БДЖ ЕАД

Въз основа на преобразуването на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията на 24.05.2011 г., част от имущество му премина към приемащите дъщерни дружества - „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД, съгласно разпределението направено с Договор за преобразуване от 24.01.2011 г.

В договора за преобразуване задълженията, произтичащи от взети кредитни средства, използвани за придобиване и ремонт на дълготрайни материални активи, не са разпределени между участващите в преобразуването дружества, въпреки че тези активи са преминали към приемащите дружества, с оглед извършваната от тях дейност по превоз на товари, съответно на пътници.

С оглед на това, че носители както на изгодите, така и на рисковете, свързани с дейността и активите, са преминали в приемащите дружества, и предвид разпоредбата на чл.263а, ал.1 от Търговския закон, през 2013 г. и 2014 г., са подписани споразумения между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“, с които дружеството поема изцяло изплащането на задълженията по заемите и финансовия лизинг, както и всички разходи свързани с тяхното обслужване, считано от 24.05.2011 г. за сметка на формирания Резерв от преобразуването, а именно: от резерва от преобразуването, отразен в собствения капитал на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, се прави разпределение в полза на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на суми, равняващи се на начислените задължения по съответните заеми, с цел тяхното ефективно погасяване. С отчислените средства „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД намалява „Резерв от преобразуване“, а „Холдинг БДЖ“ ЕАД намалява размера на инвестицията в дъщерните си дружества.

През 2018 г. Дружеството изцяло погасява поетите задължения за изплащане на дългове на компанията майка с изключение на Договор №ЮОД57/02.06.2007 г., сключен между „Арвекс“ АД и „БДЖ“ ЕАД за доставка при условията на лизинг на общо 100 броя второкласни пътнически вагони втора употреба, по който договор задълженията на „БДЖ“ ЕАД са продадени от „Арвекс“ АД на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Към края на отчетния период остават непогасени задължения към „Холдинг БДЖ“ ЕАД във връзка с поети задължения за изплащане на дългове по финансов лизинг към ПИБ АД. Същото към настоящият момент е обект на съдебен спор между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и ПИБ АД.

За Дружеството в зависимост от изхода на съдебното дело е възможно да възникнат допълнителни задължения във връзка с поетите задължения за изплащане на дългове.

32. Равнение на задълженията към Холдинг БДЖ ЕАД, произтичащи от финансова дейност

	Дългосрочни заеми към СА	Краткосрочни заеми към СА	Лихви и такси към СА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
1 януари 2023	-	7 306	1 117	8 423
Парични потоци	-	-	-	-
Непарични промени:	-	-	-	-
31 декември 2023	-	7 306	1 117	8 423

	Дългосрочни заеми към СА	Краткосрочни заеми към СА	Лихви и такси към СА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
1 януари 2022	-	7 306	1 117	8 423
Парични потоци	-	-	-	-
Непарични промени:	-	-	-	-
31 декември 2022	-	7 306	1 117	8 423

33. Бизнес комбинации – вливане на дъщерното дружество „БДЖ – Булвагон“ ЕАД

„БДЖ – Булвагон“ АД е създадено през 2009 г. като акционерно дружество с предмет на дейност организация на производство, модернизация и ремонт на пътнически подвижен железопътен състав, производство и ремонт на други промишлени изделия, търговия (вкл. внос и износ), търговско посредничество и други дейности.

Мотивите за създаване на дружеството са следните:

- Постановление № 11 на МС от 20.01.2009 г. за изразходване на средства от резерва за непредвидени и неотложни разходи в частта за допълнителни фискални мерки по чл. 1, ал .2 т. 3, 4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2009 г.;
- Използването на технологичната линия, собственост на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД за рециклиране на пътнически вагони, намираща се на територията на „ВЗ Интерком“ АД гр. Дряново;
- Използването на човешки и технологичен ресурс на заводите „ВРЗ-99“ АД - гр. Септември и „ВЗ Интерком“ АД - гр. Дряново;

„БДЖ – Булвагон“ АД не е разполагало с необходимия човешки и технологичен ресурс за извършване на рециклиране на пътнически вагони. Дружеството е имало сключени договори за изпълнение със завод „ВРЗ-99“ АД, гр. Септември и „ВЗ Интерком“ АД, гр. Дряново. С решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕООД № 440/26.05.2020 г. „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД закупува от „Интерком“ ООД 245 броя акции на „БДЖ - Булвагон“ АД, представляващи 24.5 %

от капитала на дружеството. С това придобиване размерът на участието в дъщерното дружество нараства на 75.5 %.

С решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕООД № 451/29.06.2020 г. „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД закупува от „Коловаг трейд“ ЕООД 245 броя акции на „БДЖ - Булвагон“ АД, представляващи 24.5 % от капитала на дружеството. Сключен е Договор № 171/29.06.2020 г. за покупко-продажба на акциите от „Коловаг трейд“ ЕООД на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. С това придобиване размерът на участието в дъщерното дружество възлиза на 100%.

С решение от 22.12.2022 г. е увеличен с парична вноска капиталът на „БДЖ-Булвагон“ ЕАД, чийто едноличен собственик на капитала е "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД, от 50 000 (петдесет хиляди) лева на 200 000 (двеста хиляди) лева. Увеличението на капитала се извърши на основание чл. 192, ал. 1, предложение първо от ТЗ и чл. 12, ал. 1, предложение първо от Устава на „БДЖ-Булвагон“ ЕАД - чрез издаване на нови акции, а именно чрез издаване на 3000 (три хиляди) обикновени, поименни, налични акции с право на глас, всяка с номинална стойност от 50 (петдесет) лева, с обща номинална стойност в размер на 150 000 (сто и петдесет хиляди) лева.

С решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД № 200/10.05.2023. г. и протокол от 15.05.2023 г. на Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е взето решение за вливане на дъщерното дружество „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД по реда на чл. 262 – 263т. от ТЗ.

На 09.08.2023г. между Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Изпълнителния директор на „БДЖ- Булвагон“ ЕАД е подписан договор за преобразуване чрез вливане.

На 16.08.2023 г. вливането на дъщерното дружество е вписано от Агенция по вписванията и бяха предприети действия по вливането на активите и пасивите на дъщерното дружество в предприятието-майка.

Баланс на БДЖ - Булвагон ЕАД към датата на вливане:

Актив	‘000 лв.	Пасив	‘000 лв.
Материални запаси	385	Записан капитал	200
Вземания от свързани лица	3	Други резерви	1 488
Други вземания	2	Натрупана печалба /загуба/	(1 642)
Пари и парични еквиваленти	101	Пенсионни и други задължения към персонала	10
Отсрочени данъци активи	2	Търговски задължения	20
		Краткосрочни задължения към свързани лица	416
		Други краткосрочни задължения	1
Сума на актива	493	Сума на пасива	493

Вземанията от свързани лица в размер на 2 хил. лв. са от „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

Задълженията към свързани лица се състоят от 36 хил.лв към „БДЖ – Кончар“ АД и 380 хил.лв. към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД

Към датата на вливането дъщерното предприятие „БДЖ – Булвагон“ ЕАД има натрупана загуба в размер на 1 642 хил. лв. и резерв, формиран от печалби в предходни години, в размер на 1 488 хил. лв.

Сумата на нетните активи на дъщерното предприятие „БДЖ – Булвагон“ ЕАД, което „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД придобива в резултат на вливането, са в размер на 46 хил. лв. В резултат на вливането, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е отписало стойността на инвестицията си в

дъщерното предприятие „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в размер на 176 хил.лв. Ефектът от бизнескомбинацията в размер на 130 хил. лв. е отчетен в намаление на собствения капитал на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

34. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството е осъществило следните безналични сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Погасяване на търговски вземания с търговски задължения	1 468	1 502
	1 468	1 502

35. Провизии, условни пасиви и условни активи

В нормалния ход на дейността за Дружеството възникват съдебни спорове и иски. Според ръководството на Дружеството, разходите, необходими за решаване на тези спорове и иски, няма да окажат съществено влияние върху финансовата позиция и паричните потоци в бъдещи финансови периоди или не могат да бъдат прогнозирани. Към датата на финансовия отчет по-значими съдебни дела, по които Дружеството е страна, са:

Гражданско дело № 8255/2019 г. от Софийски градски съд. Ищец по делото е „ДП НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 789 хил. лв. Предмет на иска са обезщетение за причинени вреди, настъпили като последица от дерайлиране на ел. локомотив № 45153.4 и пет вагона в състава на бърз влак № 8601. Ответник по делото е „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД.

Търговски дела 1235/2019, 1979/2019, 1010/2019, 817/2019, 1474/2019, 191/2020, 192/2020, 1407/2020, 1408/2020, 179/2021 и 293 /2024 от Софийски градски съд. Ищец по делото е Първа инвестиционна банка. Общата стойност на исковете е 8 699 хил. лв. Предметът на иска се основава на чл.79 и чл.86 от ЗЗД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД, като трето лице помагач.

Гражданско дело № 10172/2020 г. от Софийски градски съд. Ищци по делото са физически лица. Правно основание на заведеното дело е непозволено увреждане. „ХБДЖ“ ЕАД и „БДЖ –ПП“ ЕООД са трети лица помагачи на ДП НК ЖИ. Цената на иска възлиза на 500 хил. лв.

Търговско дело № 613/2023 г. от Софийски градски съд. Ищец по делото е „Про Трейд Финанс Консулт“ ЕООД в качеството на процесуален субституент на „Гранд ЕнерджиДистрибушън“ ЕООД. Правно основание на заведеното дело е чл. 44а, ал. 2 от ЗОЗ и чл.79, ал.1, вр. С от ЗЗД за дължима сума за електроенергия за месец юни 2021 г. Цената на иска възлиза на 1 814 хил. лв. По цитираното по-горе търговско дело „БДЖ – ПП“ ЕООД е предявило насрещен иск на основание чл. 92, ал.1 от ЗЗД за дължима сума за неустойки за едностранно прекратяване на договор за доставка на нетна активна електрическа енергия. Цената на иска възлиза на 2 255 хил. лв. „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „Гранд Енерджи Дистрибушън“ са осъдени да заплатят цитираните по-горе суми с Решение № 339/13.03.2023г. на СГС, като не е постановено съдебно прихващане на насрещните вземания и решението е обжалвано от страна на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. С Решение № 166/12.03.2024 г. е отхвърлен иска на „БДЖ - ПП“ ЕООД, за осъждането на „Гранд ЕнерджиДистрибушън“ ЕООД, да заплати разликата над сумата 2 202 хил. лв., неустойка по Договор от 2021 г., до претендирания размер от 2 255 хил. лв., предявена частично от целия размер 3 499 хил. лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.01.2022 г. до окончателното плащане, на

осн. чл. 92, ал. 1 ЗЗД. Съда потвърждава Решение № 339/13.03.2023 г., по т.д .№ 2712/2021 г., на СГС, ТО, VI-4 с., в останалите му обжалвани части.

Гражданско дело №20221100109012/2022 г. от СГС, образувано по искова молба от Първа инвестиционна банка АД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. Предмет на иска е парична претенция по чл.49 вр с чл. 45 от ЗЗД (непозволено увреждане) по главния иск и чл. 59 от ЗЗД (неоснователно обогатяване) по евентуалния, както и по чл. 86 от ЗЗД. Цената на главния иск е 1 097 хил. лв., като част от общата претенция в размер на 20 841 хил.лв.

Търговско дело №57/2023г. от окръжен съд Габрово, образувано с молба от 19.01.2024 г. на осн. чл. 629, ал. 4 и ал. 5 от Търговския закон (ТЗ) от страна на "БДЖ-Пътнически превози" ЕООД за налагане на обезпечителни мерки за сумата от 13 208 хил.лв. С Определение № 8/15.01.2024г. съда допусна предварителни обезпечителни мерки чрез налагане на възбрана на недвижими имоти, собственост на „Вагонен завод - Интерком“ АД и издаде Обезпечителна заповед №1/16.01.2024г. Съгласно Обезпечителната заповед на 22.01.2024г. са вписани в СВ гр. Дряново възбраните върху недвижимите имоти.

Освен гореописаните дела „БДЖ Пътнически Превози“ ЕООД е ответник и по други дела, които не са съществени заедно и поотделно за финансовия отчет.

Нито един от гореспоменатите иски не е изложен тук в детайли, за да не окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

36. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски и други вземания (без аванси)	12,13	5 148	2 899
Вземания от свързани лица	32	20 269	21 376
Пари и парични еквиваленти	14	5 863	47 432
		31 280	71 707

Финансови пасиви	Пояснение	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски и други задължения (без аванси)	20,21	27 026	24 200
Задължения към свързани лица	32	15 520	23 480
		42 546	47 680

Вижте пояснение 4.13 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 38.1. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 36.

37. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 365. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество Управителя. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

37.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

37.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството, деноминирани главно в евро не излагат Дружеството на валутен риск.

37.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск за Дружеството е свързан най-вече с търговските задължения, при които при просрочие се дължат лихви. Дружеството не е изложено на лихвен риск, поради факта че няма дългосрочни финансираня. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

37.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозирани средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
Търговски и други вземания (без аванси)	5 148	2 899
Вземания от свързани лица	20 269	21 376
Пари и парични еквиваленти	5 863	47 432
Балансова стойност	31 280	71 707

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани

или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по сделки.

Промените в обезценката на търговските вземания, вземания от свързани лица и други вземания през годината са, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Обезценка на 1 януари	10 422	9 380
Отписани несъбираеми вземания	(169)	-
Загуба от обезценка	3 619	1 102
Възстановяване на загуба от обезценка	(59)	(60)
Обезценка към 31 декември	13 813	10 422

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Дружеството е обезценило вземане от свой доставчик, формирано от неустойка за неизпълнение на договорни задължения.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности на финансовите активи, описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

37.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

	31 декември 2023 г.		31 декември 2022 г.	
	Текущи	Нетекущи	Текущи	Нетекущи
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Търговски и други задължения (без аванси)	27 026	-	24 200	-
Задължения към свързани лица	15 520	-	23 480	-
Общо	42 546	-	47 680	-

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец.

38. Оценяване по справедлива стойност

38.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

38.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2023 г.	Ниво 3 '000 лв.
Имоти, машини и съоръжения:	
- подвижен състав (локомотиви и вагони)	400 177
- земя	32 144
31 декември 2022 г.	Ниво 3 '000 лв.
Имоти, машини и съоръжения:	
- подвижен състав (локомотиви и вагони)	407 565
- земя	32 149

Справедливата стойност на земята и подвижния състав на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Последната преоценка на имоти, машини и съоръжения е извършена към 31.12.2020 г.

В експертната оценка за определяне справедливата стойност към 31.12.2020 г. на клас ДМА, включващ „земи, локомотиви, пътнически и товарни вагони“, независимият оценител е използвал следните методи за определяне на справедливите пазарни стойности:

За клас земи е използван методът на посредственото сравнение. Този метод се базира на информация за детайлно извършени продажби или оферти за продажби на подобни имоти, с характеристики близки до тези на оценявания имот като: местоположение, изградена инфраструктура и други.

За клас ДМА - локомотиви, товарни/пътнически вагони е използван методът на амортизирана възстановителна стойност. При този метод пазарната стойност се определя на база стойността на оценявания актив като нов към датата на оценката и обезценена, поради физическото, моралното и икономическото му изхабяване. За определяне стойността на актива като нов се прилагат следните концептуални подходи:

- ✓ Възстановителна стойност;
- ✓ Морално изхабяване;
- ✓ Икономическо изхабяване.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотеката или залог върху имуществото на Дружеството.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Собствен капитал	195 907	233 531
Коригиран капитал	195 907	233 531
Общо задължения	81 812	88 901
- Пари и парични еквиваленти	(5 863)	(47 432)
Нетен дълг	75 949	41 469
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.39	1:0.18

40. Събития след края на отчетния период

С постановление № 78 от 2 април 2024 г. на Министерски съвет са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2024 г. за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД в размер 31 951 хил. лв. за „Доставка на 76 броя пътнически вагони за междурелсие 1435 мм, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС“. Средствата са осигурени за сметка на капиталовите разходи по централния бюджет за 2024 г.

През април 2024 г. е сключен договор с ДБ Фернферкеер АГ за доставка на 76 броя пътнически вагони, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС. Първите 19 от тях ще пристигнат в България още през април, а останалите 57 ще бъдат доставени по график до началото на юни. Договорът включва доставка на 60 пътнически вагона от салонен тип за пътуване във втора класа, 6 специализирани пътнически вагона за превоз на трудноподвижни лица и велосипеди, както и 10 вагон-бистра С тях „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ще модернизира над 20% от подвижния си състав и ще обслужва най-натоварените направления от София до Варна, Бургас и Русе.

През месец март 2024г. при отчитане на трайното и чувствителното увеличение на цените на горивата и имуществени застраховки, както на увеличението на разходите за заплати и социални осигуровки и други разходи, на основание Договора за обществена превозна услуга от страна на Министъра на транспорта и съобщенията е съгласувано предложеното увеличение от Дружеството на публичната тарифа за превоз на пътници, багажи и колетни пратки средно с 20%. Индексацията е извършена през месец май 2024г.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на Годишния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

41. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителя на Дружеството на 19.06.2024 г.